

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 15

చెన్న పట్టణము 1927-వ సం॥ అక్టోబరు నెల 17-వ తేది సోమవారము

No. 165

సంపుటము ౧౫

శ్రీ ప్రభవనామనందత్వర ఆశ్వయజమాన బహుళ సప్తమి

నందిక ౧౬౫

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పారీచే వేలకువేలు
యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పున, వాయు పోట్ల
బాపును, పాఝపునొప్పుల బారదోలును,
పోట్ల బోగొట్టును, బెణుకుల భేదించును,
వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును,
దరదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్నివిధములగు
నొప్పులకు సంతోషింపజేసి.
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు
249, ఫోరోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి.

సి. కన్నయ్య కంపెనీ

(శ్రీకృష్ణ వి నోద న భ)

నాలుగు లక్షల రూపాయలు (4,00,000) సెలవుచేసి తయారుచేయబడిన

శ్రీ ఆంధ్రాల్ వి వాహ ము,

శ్రీ రామానుజుల వైభవ ము,

శ్రీ ప్రభవనామ సం॥ రం కార్తీక శుద్ధ దశమి శుక్రవారమునకు నెరిమైన 4-11-1927 తే
దినుండి ప్రారంభించి ప్రతిదినము.

చెన్నపురి రాయల్ థియేటరులో ప్రదర్శించబడును.

పగటి ప్రదర్శనము—ఆది, సోమ, బుధ, శుక్రవారములయందు సాయంత్రము

5 గంటలకు ప్రారంభమగును.

రాత్రి ప్రదర్శనము—మంగళ, గురు, శనివారములందు రాత్రి 9 గంట

లకు ప్రారంభమగును.

టికెట్ల ధరలు:—రూ. 4, 3, 2, 1, అ. 8.

మొదటి 3 తరగతులందును నీట్లను బిజర్స్ చేయుటకు నీటు 1-కి అ. 8 లు చార్జి ప్ర
త్యేకముగా చెల్లించవలెను.

సి. కన్నయ్య, ప్రొప్రైటరు.

WANTED.

Candidates for Telegraphy and Station
Master's Courses. Railfare Paid. Prospectus
on 2 annas stamp.—Royal Telegraph College
Burn Bastion Road, Delhi. 3907

సువర్ణ సుందరరసము సవామేనులకు పం
పి. కి 3 కి 3 కి 3 కి 3
కుంకరకాస్త్రాగారితే కనిపెట్టబడినది. ఎటువంటి సవామేను
మలినైనను నుడువద్దు. ఇతర కేంద్ర అనవసరము. 50 మాత్రము
రూ. 5/ వాడుకము ముందుతో పంపబడును. 212
1 ఆర్డరసాదుడశాల, ముక్త్యాల, కృష్ణ

ఉచితము

కల్లా కాస్త్రులిజ్ఞాన వినోదముల సమహర్షనది. 2 వేగయ
మాసపత్రిక చందావనతిలేదు. తరుణము దాటకము ముక్తదయే
అడ్రసును పంపండి:—
గంధర్వమహల్-విజయనగ, పరిపాలన

మదనకామేశ్వరిలేహ్యా

బలహీనులపాటి కల్పవృక్షము—మేహవ
నిప్పురస, శుక్లనక్షత్రము, అతిమాత్రము మొదలగువారలను వసూలు
మంచి బలమును, వీర్యవృద్ధిని, సంభోగశక్తిని, ఆరింపుట యవ
గలిగించును. 2 డబ్బీలు చొలును. 20 తులముల డబ్బీ
పాలకుగంధి లేహ్యము—రక్తకుడికి శ్రేష్టమైనది సరి
సవామేహము, మేహపాదలు, మచ్చలు, యితరచర్మ మా మిడి
కిళ్లనొప్పులు, మొదలగువాటిని హరించును. 3 డబ్బీలు, య ధూ
20 తుల డబ్బీ రు. 1-4-0 2. ఏ ఖర్చులు. మునుభవించు
పి. ఏ. అందుకో, ఆయుర్వేదపూజం, శెరిదేవి-
సముజాయిషీ

దీర్ఘకాలమునుండియున్న మాదుకొణమును మరువకుడు

బంగారు వెండి నగలలో యేది కావలసినను
మా వద్ద సిద్ధముగా నున్నవి.

మా వద్ద కొనుపట్టి వారికి గల లాభములు ఇదివరలో మాతో లావాదేవీ చేయుచున్నవారికే ప్రతిమును.

తండ్రిలాసము:
"ఉమ్మడియర్"

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ,

నగల వర్తకులు, 25 చైనాబజారు రోడ్డు, మదరాసు.

చా సి సి
రు. 2,225

రీంప్రసాదండుకో, లిమిటెడ్. ఉదకమండలం.

(9) అనేక సంవత్సరములనుండి రాజకీయంతయు ఆర్యుల హస్తమునకే బోవును వారిచేతనే వినియోగింపబడుచుండును. కావున నావిషయమై జమాఖర్చులెక్కలొప్పులను వారే బాధ్యులు. ఈ దావా దాఖలయినతరువాత ఆర్యులలోపలనున్న పురాజనులను బుచ్చుకొని యందులను పూచీకరు గణెనాడు.

ఈ సంవత్సర రాబడులను వసూలుచేయు సమయము వచ్చినది. భూముల అర్బుకుల చిరకాలానుభవస్వాధీనములలో నుండి యుండిన గారణమున, గతించిన కాలమున వారసభవించిన లాభములకు పరిహారమైనందు వాస్తవ వాస్తవ తెల్పవలయునని న్యాయము.

(6) పైన జూపబడిన రెండుమాసములలో భూదానములలో అయ్యగారి వెంటపూరిచ్చిన 4 ఎకరముల భూమియు, అంగార కృష్ణ ప్రాంతీ పంతులుగారిచ్చిన 7 ఎకరముల భూమియు గూడిరెండు సం॥ ఆదాయపు మొత్తములో నెక్కవ భాగము అర్బుకుల స్వాధీనమునండి తప్పింపబడును గావున పై పర్వపు యివామలకు వాస్తవ వారి స్వాధీనమునకే విడిచిపెట్టుట న్యాయము.

కాబట్టి 1927 వ సం॥ అక్టోబరు 27 క్రింద మేమిక్రింద నూచిందు పరిపాలనా భావమున నిశ్చయించునాము.

1. తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో రామచంద్రపురం తాలూకా యందలి ద్రాక్షాపాడు మను గ్రామములో నున్న శ్రీ శ్రీ మేకపర్తి రస్యాయివారి ఆలయముయొక్క పరిపాలన యాదినను శేర్లొనబడిన మువ్వలకు (ట్రస్టీలగు) విచారణమండలి మూలమున జరుగుచుండవలెను. (1) రామచంద్రపురం జమిందారు. (2) జేగయ్యపేట జమిందారు (3) బోడ్లవారిచే శేర్లొనబడు నొక యువ్వోగి.

2. బోడ్లవారిచే శేర్లొనబడిన యువ్వోగి మూడుసం॥ త్వరముల కాలమునకు (ట్రస్టీలవారి) పొందియుండవలెను.

3. ఈ విధానమును ప్రచురణ గావించిన తరువాత నొక మాసములోపున (ట్రస్టీలు) తమలో నుండి యొకరిని కార్యనిర్వాహక (ట్రస్టీ)గా నిర్ణయించి యా సంగతి బోడ్లవారికి తెలియపరచవలెను.

4. ఇందువలన రామచంద్రపురములో స్థిరపర్వతిలో నున్న మ.రా. శ్రీ శ్రీ వల్లూరి నరసింహపంతులు మూడుసం॥ త్వరములకాలమునకు (ట్రస్టీ)గా నుండుటకు నిశ్చయింపబడినది.

5. (ట్రస్టీ) వదలికి భారీగలగునపుడు 25 ఏండ్లకు తక్కువ గావించి వయస్సు గలిగిన హిందూ మతమునందు (ద్రాక్షా) రామపురవాసులలో నొకనిచే తూర్పుగోదావరి జిల్లాకు విడిచివారు ఆ భారీని పూర్తి చేయించుచుండవలెను.

6. ఈ విధానమును ప్రచురణగావించబడిన తరువాత సాధ్యమగునంతత్వరలో దేవాలయమును, ఆదాయములను, అయ్యగారి వెంకమ్మ, అంగార కృష్ణ ప్రాంతీ పంతులుగారి దానములు తప్పకల్గిన భూములను దేవాలయమునకు సంబంధించిన యితర యాస్తులను దిస్తావేలకు సరకు విచారణమండలి తమ స్వాధీనములోనికి దిచ్చుకొనవలయును.

7. దేవాలయ భూములనుండి రాబడి వృద్ధి జేయుటకై బహిరంగముగా జేటము వేయించి యీ భూముల నెక్కవగు తలకిచ్చుటకు (ట్రస్టీ) పత్తెక్కడయున్న ములు పలుపలయెను.

8. అర్బుకులకు జేతననుల శిక్షలుచేయి నధికారము (ట్రస్టీ) లకు (గవర్నమెంటు) ను. తమ అర్బు స్వయం సహాయ సంఘముల ముఖ్యమంతులకు తప్ప మరయేవిధమున నితర హక్కులను గలిగియుండ నుండునట్లు తమ భూములనుగూడ వారికి జేతనములకు మారుగా నిప్పింపవచ్చును.

9. ఐదు అర్బుకులకుంబడులకును గలిపి సాలుకు 1500 రూ॥ ఇప్పించుచుండవలయును. లేదా, అందుకు మారుగా వైశవకులక్రింద సాలుకు 1500 రూ॥ రాబడివచ్చు భూములపై నను వారి స్వాధీనములో నుంచవలయును.

10. (ట్రస్టీలు) దేవాలయ నిర్వహణ రాగాదులకు గావలసిన దినుసులనుగాని సామగ్గుగాని అర్బుకుల కిప్పించుచుండ వలయును.

11. సాధ్యమగునంతవరకు చందాలు వేయించియు, ఆవసరమగునెడల దేవాలయనిధినుండి రాగల మొత్తము నా చందా భాగమునకు జేర్చియు, దేవాలయమునకు గావలసిన మరూపాస్తులను చేయించుటకు (ట్రస్టీలు) వెంటనే పూనుకొనవలయును.

12. దేవాలయ గంటద్వారము నొద్ద నొక హుండిని స్థాపించవలయును. (ట్రస్టీలలో) నొకరయినను స్వయముగా వారమునకొకసారి యా హుండిలోనికి వచ్చు కానుకలను బయటకు దీయించి తెక్కచేసి దేవాలయ చిత్తాలలో జమ చేయించుచుండవలయును.

13. సామివారికి చెందనుద్దేశింపబడు కానుకలన్నియు హుండిలో వేయవలయునని యొక పలకమీద (వాయిచి) యీ పలక హుండిద్వార నుంపించవలెను. భక్తులు సన్నిధిలో అర్చననకిచ్చు కానుకలన్నియు అర్బుకులకే చెల్లవలయును.

14. 1886 ఫసలికి రావలసిన శిస్తులను (ట్రస్టీ) వసూలు చేయవలెను.

15. 1925 సం॥ అక్టో 1 యందు నూచింపబడిన ప్రకారము దేవాలయముయొక్కయు ఆదాయములయొక్కయు పరిపాలనను, ఆదాయవ్యయపు తెక్కలను తయారుచేయించుచు వానిని జాగ్రత్తగా నుంచుటకును, తెక్కలను ఆడిటు చేయించుచుండుటకును (ట్రస్టీ) లో బాధ్యులగుదురు.

16. (ట్రస్టీలు) సదరు ఆస్తులలో నూచింపబడిన హక్కులను అధికారములను పొందియుండుటయేగాక అందు నూచింపబడిన విధ్యుక్తముల నిర్వహించుటకుగూడ తామే బాధ్యులగుదురు.

(సం) ఆర్. సూర్యారావు

(సం) ఎమ్. చెంగయ్య కమిషనరు.

24-3-27

ఆయాసపడవదు

శూలనొప్పి తగ్గిపోవును

చాంబర్లెన్ శూలనొప్పి నివారిణిని ఉపయోగించిన తర్వాత గామున నే బాధనుండి విముక్తి పొంది సౌఖ్యము ననుభవించగలవు. ఇది చాలా నమ్మకమైనది. చాలాకాలమునుండి అనేక ఘనకైదులచే ఆమోదింపబడు చున్నది. మందులంగళ్ల న్నిటిలోను దొరకును. ప్రపంచమందంతటను శూలనొప్పిలకు, తిమిరి వాయువులకు, అతిసారమునకు, పొత్తికడుపునంబంధమైన వ్యాధులన్నిటికి వాడబడుచున్నది. వెంటనే దాని నుపయోగము పొందుచున్నార. ఎల్లప్పుడు దగ్గర నుంచుకొనుదు. ఇంక ఆయాసము పొంద నవసరము కనిపించదు.

చేంబర్లెన్ శూలనొప్పినివారిణి

CHAMBERLAIN MEDICINE Co.,
Des Moines, Iowa U. S. A.

3919 ఇందులో వత్తుపదార్థములు చేరుటలేదు.

CHAMBERLAIN'S

శూలనొప్పికి, అతిసారమునకు పూచీయిన నివారిణి.
కడుపునొప్పికి ప్రథమనివారిణి.

మాన శాస్త్ర సినిమాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (వది అణాలు)

వలకులభము! (పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గుణాధికము!
కరీరములో ఉన్నాధికముచే కలిగిడి పైత్యకాశ
మాత్రలు దివ్యావృత్తము. అదీర్ఘము, అదనవి, అపులితలు,
అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల
యందు బలతయము, పిక్కలు, పార్శ్వములు, కిరక్కు,
శ్రద్ధ, అశులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పలు
జోగిట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవారనొప్పలను వెంటనేమూర్చును
ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల వైద్య
ముగులచేతను వరముంపక్రియ యని చెప్పవచ్చును.
ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

విరునామా:-

(1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకురు, కృష్ణాజిల్లా.

పెట్టి డేవిస్ (U. S. A.) వెయిన్ కిల్లర్

స్వచ్ఛమైన కూరకాయలనుండి తయారుకాబడినది.

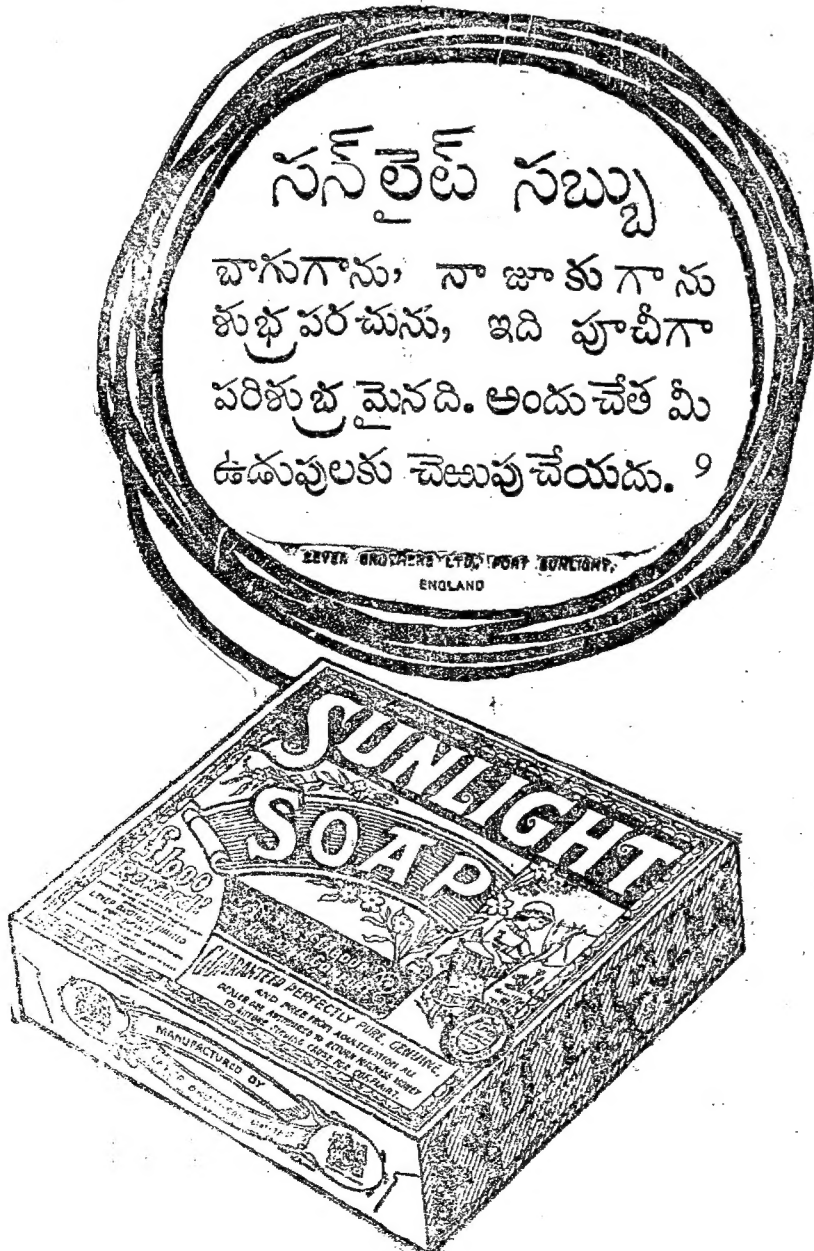
ఈ దివ్యవృత్తమును
లోనికి పుచ్చుకొనిన జ
లులు, దగ్గు, తలనొప్పి,
భేదులు, అజీర్ణము, నె
త్తురుబంక, కడుపునందు
మంట మొదలగునవి
గుణముగను.

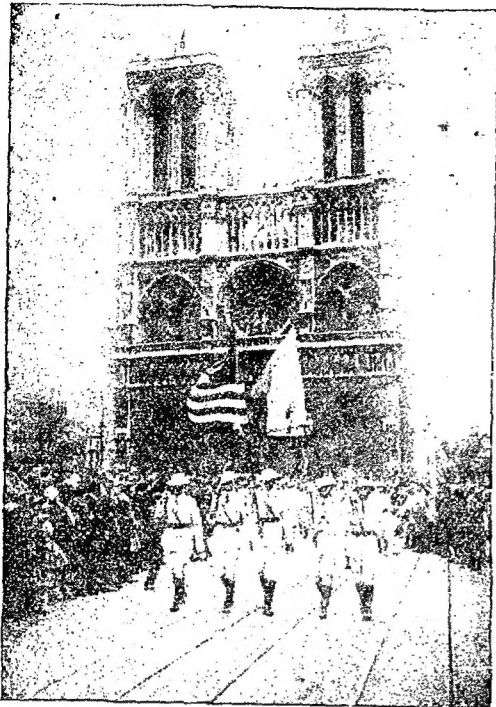
తిమరు వాయువు,
అకస్మాత్తుగా గలుగు
నొప్పలు, కీళ్లనొప్పలు
మొదలగునవి ఈవైద్య
ముచే పైన వర్ణనచేసిన
మాయమగును. పూర్తి
వివరములకు ప్రతి బుడ్డి

పైన చుట్టిన కాగితమును చూడుదు. ఒకబుడ్డి ధర రు. 1-0-0,
పురుషోత్తమదాస్, హార్టీ అందు నక

(ప్రింట్ చేసినది, బొంబాయి.)

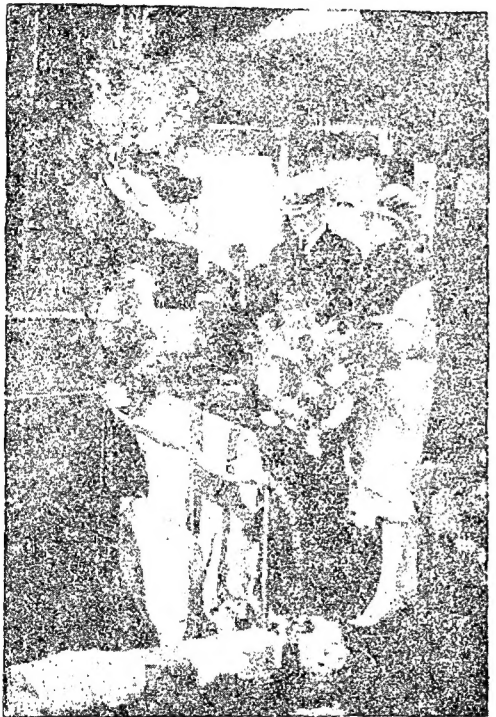
221, వైనియర్స్ గాడుకా నీది. ము. బా. ను

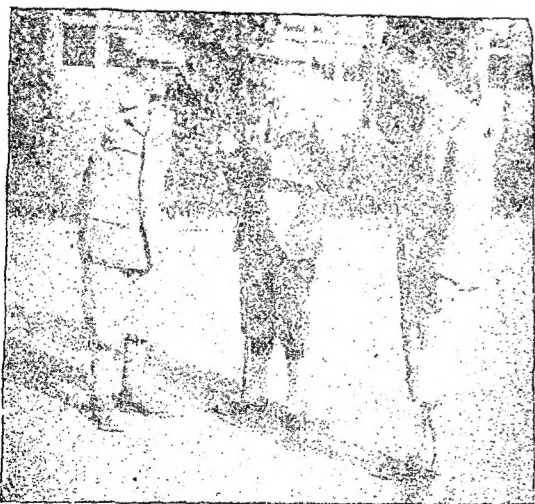
పారిసు నగరమున అమెరికను సైనికులు 30000 మంది కవాతుజేయుట నాటరుడాము అను ప్రసిద్ధభవనమువద్ద వీరు తిరుగుచున్నట్లుట పటము నందు చూపబడెను.

(సెంట్రలు న్యూసు.)

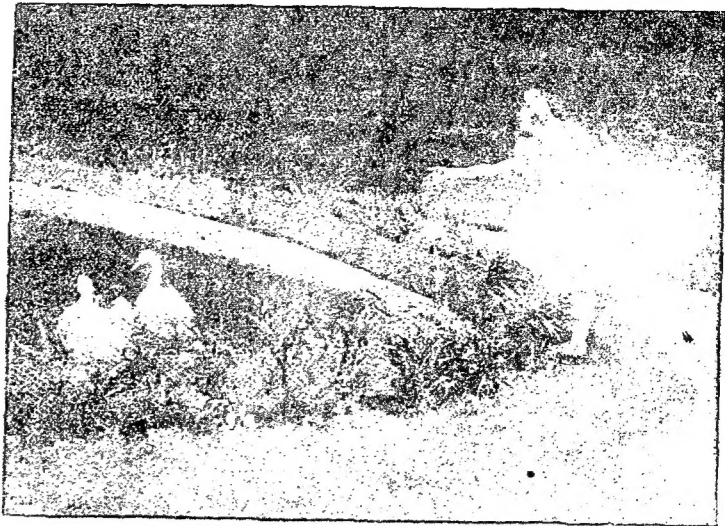
లండనులో క్రొత్త యుద్ధనౌక నిర్మింప బడెను. దీని ప్రారంభమహోత్సవమును లండను పురాధ్యక్షురాలగు బ్లేడిసు సతిగారు జరిపిరి.

(సెంట్రలు న్యూసు.)

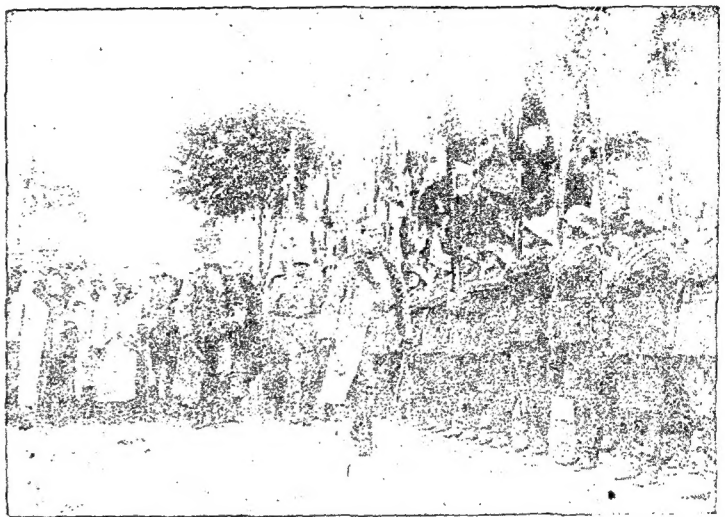
బల్గేరియా రాజగు బోరిసుగారు జారి సార్వభౌముని సందర్శించుట. పటమునందు వారిరువురును మాట్లాడుచున్నట్లు చూపబడినది. బోరిసు రాజుగారు బ్రహ్మచారి. మూడవవారు సార్వభౌముని రెండవకుమారుడగు మ్యాకు ఆఫ్ యార్కుగారు.

(సెంట్రలు న్యూసు.)

పవలావా అను నాట్యస్త్రీ లండనులో హంసనాట్యము న్నబ్బుట, ప్రపంచమునందెల్ల తెలివిగ నాట్యశాలిని యని యీమె ప్రసిద్ధిగాంచెను.

(సెంట్రలు న్యూసు)

టాననుబర్గ యుద్ధస్మారకచిహ్నమును జర్మనీ అధ్యక్షులగు ప్రెసిడెంటు హింజెనుబర్గుగారు తెరచుట. ఇక్కడ 1924 సం॥ మందు రషియనులు జర్మనులచే నోడింపబడిరి. స్మారకచిహ్నమును తెరచునపుడే గతసంగ్రామమునకు జర్మనీ బాధ్యురాలు గాదని హింజెనుబర్గుగారు చాటిరి. (సెంట్రలు న్యూసు)

వి. వి. గిరిగారి యువన్యాసము

బెంగాల్ నాగపూర్ రైల్వేనివాండ్రసమావేశము సోదరులారా, మిత్రులారా!

మిత్రో నాకు సమావేశము కలిగి నుమారు 15 దినములైనది తిరిగి మిమ్ముల సందర్శన కలిసికొన గలిగినందులకు నేను చాలా సంతోషించుచున్నాను. ఈ మధ్యకాల మంతయు నేను ప్రస్తుతదినై యుండలేదు. బెంగాల్ నాగపూర్ రైలు మార్గము ఎంతవరకు గలనో నేను పర్యటనము చేసి తిరిగి వచ్చితిని. ప్రతిశాఖాసంఘముయొక్క ప్రధాన కార్యస్థానములను నేను సందర్శించితిని. దారిప్రక్క నున్న ప్రతి స్త్రేవులు చూచి వచ్చితిని. ఈ రైలుమార్గ మంతటను గల మీ సోదరకార్యక్షులు మీ ప్రస్తుతస్థితిని తలపోసి తమ సానుభూతిని తెలియజేయుచున్నారు. ఇప్పుడు రైల్వే కంపెనీవారు 2 వేల పనివాండ్రును అనవసరమని తగ్గించినవారు యొక్క యర్థమును నాకు బాగుగ గ్రహించివారు. ఈ విషయముగా రైల్వేకంపెనీవారు పనివాండ్రును తీసివేసి తీవ్రనోపాధులను ఆకస్మికముగ పడగొట్టుట ఇంతటితో ఆగదు. ఇంకొక 2 వేల జనము పనిలోనుండి తీసివేయబడుదురని ఇంకొక గవర్న మెంటువారు మన కిదివరకే తెలియజేసినారు. ఈ వార్త నిజమేయైనయెడల ఈ రైల్వేకంపెనీయొక్క యితర కాఖ్యలయందుగూడ అనేక మంది యుద్యోగములు రద్దుచేయబడుట నిశ్చయము. కాబట్టి ఈ రైల్వేకార్యకర్తలసంఘము స్థాపింపబడినదాదిగా గత ఏడేనిమిది సంవత్సరముల మధ్య యిటువంటి విషయపరిస్థితి యెప్పుడును వచ్చియుండలేదు.

బెంగాల్ నాగపూర్ రైల్వే కంపెనీయందు పనిచేయుచుండిన 50 వేలమంది కిష్కండు చావుబ్రతుకులమధ్య యూగి సలాటగా నున్నదని మీరు గ్రహించవలెను. 50 వేలమంది పనివాండ్రును జీవనోపాధులను దీసివేయుట యనగా వారి నాశ్రయించియున్న దారిద్ర్యత్రాడులతో సహా నుమారు 5 లక్షలకు లక్షలమందికి అన్నాహారములు లేకుండచేయుట యని గ్రహించవలెను. మీ ఆరాత్మరక్షణకు మీరు సంసిద్ధులై యున్నయెడల మీ భార్యలను మీ పసిబిల్లలను మీరు రక్షించుటకు ఆయత్నము యున్నయెడల పట్టుబడునక పోట్లాడువలయును.

సమ్మెగట్టుటకు నేనెప్పుడును యిష్టపడువాడను గానని యువన సంఘమువారికిగూడ సమ్మెగట్టుట యిష్టము లేదని యు ఇండియా గవర్న మెంటువారికిని యీ రైల్వే కంపెనీవారికినిగూడ తెలియును. ఈ రైల్వే కంపెనీయందు అనేక మారులు సమ్మెలు తలపించినపుడు అట్టివి జరుగకుండు మనము అంతరింపజేసితి మని ఇండియాగవర్న మెంటువారికి తెలియును. నాలుగు నెలలక్రింద తలపించిన సమ్మె మన ప్రేరేపణవలన సంభవించినదానిని మీకందరకు తెలియును. వృత్తపితౄమహులయిన సర్ టి. ఆర్. ఓన్ గారును రైల్వేయధికారులను సమ్మెకుకారకులై యుండిరి. ఓన్ గారు మీకార్థికసంఘమును విచ్చిన్నముచేయవలెనని యత్నించిరి. మిమ్ములనుగూడ ద్వంసముచేయవలెనని యూహించిరి. కార్యకర్తలములలోని పనివాండ్రుమాత్రమే సమ్మెగట్టి రైలుమార్గముపాడునను పనిచేయుచున్న పనివాండ్రు సమ్మెలోచేరని వారు తలంచిరి. రైల్వేకార్యకర్తలసంఘమువారే జోక్యమునొంది సమ్మెనుసాగించెదరనియు ఓన్ గారి యూహలు ప్రతిభంగము వాటిల్లననియు, అప్పటిలో నేను వాటికి చెప్పియుంటిని. కాని నేనే సిగ్గువయస్కుడననియు నాకే పరాభవము కలుగుననియు వారు బదులు చెప్పిరి. కాని తరువాతజరిగిన సంగతులనుబట్టి మనకార్థికసంఘము తలచినదియే క్రమమనియు, నాయూహలే సరియైనవనియు నిర్ణయితమౌచుచున్నది. ఇందుకుగారణమేమనగా మనసంఘమునకు అందయై 40 లక్ష 50 వేలసొదరులు ఏకముఖముగా నిలువబడుటయే. ఇంతవరకును మనము సక్రమమయిన పద్ధతులనే అవలంబించి యుంటిమి. ఇంకొక గవర్న మెంటువారికిని రైల్వేయధికారులనును మొరచెట్టు కొని మనకు న్యాయమును ప్రసాదించనలసినదనిచనిచిం గి సలాములు చేసి వేరుకొంటిమి. పనివాండ్రు నౌకరులను రద్దుచేసి రైల్వేకంపెనీవారి వ్యయమును తగ్గింపజేంచిరి. ఇది కేవలము మనకండ్లలో దుమ్ముగొట్టి ముసిపూసి మారేడికాదు చేయుటయని మనము నిర్భయముగా నిష్కపటముగా విశేషింపబడియుంటిమి. ఇటు పనిచేయుచున్న వేలకొలది పనివాండ్రు నోటివద్దహాటిని తీసివేసి కలకత్తాలోని యూగోషియను కంట్రాక్టువార్తకు పనిగల్గించవలెనని యీపద్ధతి యవలంబించబడినది. నూతన యంత్రసామగ్రిని హోయమువలన పనులు నెరవేర్చబడుటచే ఇప్పుడున్న పనివాండ్రు

ను బ్రహ్మచర్యమును వహించుచున్న వారై త్వే నీ బ్రహ్మచర్యమును త్వే చను లనియున్న దనియును త్వే త్వే యధికారులు జనాభా పెట్టిరి. వారు నూతనముగా అమలుజేసిన యంత్రాపాత్రము లేవియో వివ రముగా తెలియుజేయవలసినదని కోరితిమి. కార్యకసంఘమున కీ యధికారులతో పని లేదని వారు చెప్పిరి. ఇట్టివల సమర్థతతో జయ ప్రభముగా కొనసాగింపబడిన సమై జరిగినవిన్నపముల గూడ యీ త్వే త్వే యధికారులు తిరిగి న్యాయవిధానముగా ప్రవ ర్తించుటచే మనము యీ విషయమును సామ్రాజ్యశాసనసభలో గూడ నివే దించుకొంటిమి.

మన కార్యకసంఘములో పాఠశాల, మహమ్మదీయులు, క్రైస్తవులు, హిందువులు అందఱును కలసి యేవిధముగా నేక ముఖమున పని చేయుచున్నామో అదే విధముగా సామ్రాజ్య శాసన సభలో నియమి తుతములవారు ఒక్కముక్కగా మీపక్షమున వాదించిరి. వారందఱును మన కేటేజీలయొక్క నాయకులు ప్రతినిధులు మన కార్యకసంఘము వారందఱును స్వలాభాపేక్షపరులని త్వే త్వే యధికారులు మనలను నిందింపవచ్చును. కాని సామ్రాజ్యశాసనసభ్యు లందఱును గూడ పక్షపాతిబుద్ధితో న్యాయానికి రని నిశ్చయింపబడు వీలులేదుకదా! మనవిజ్ఞానము యింతిగా గవర్నమెంటు వారు ప్రత్యుత్తర మియ్యలేదు. ఆ సెంట్రీ ఫర్సుల కయినను ప్ర త్యుత్తర మియ్యలేదు. త్వే త్వే న్యాయసభలలో యింతిగా గవ ర్నమెంటువారు అవలంబించిన విధానము నిరసించుచు ఆ సెం ట్రీ ఫర్సులలో తీర్మానమును చేసిరి స్వపరిపాలనాయత్తము యిన యింకొక ప్రభుత్వమునం దిట్టికే జరిగియుండెదలెడల ఆ ప్రభుత్వాధికారులకు తమ యుద్ధాధికారపరమములను వెంటనే రా జీనిచ్చియుండెడివారు. క్రొత్త ప్రభుత్వ మింకొకటి యేర్పడి యుండెడిది. ఆ సెంట్రీ ఫర్సుల తీర్మానమును ఇంతిగా గవర్నమెంటువారు అంగీకరించి నిష్పాక్షికమయిన విచారణ సంఘమును ఏర్పరచియుండవలసినది. కాని ఇంతియా ప్రభుత్వము వా రేమిచేసిరో చూడుము. ఆ సెంట్రీ ఫర్సు వేళము ముగియవర కును గవర్నమెంటువారు మిన్నకయుండి సమావేశమయి పూ ర్తియయినతరువాత గవర్నమెంటువారిక ప్రకటనపత్రికను పంపిరి. త్వే త్వే కంపెనీవారి యెజుంటు యెట్టి మంత్రమును చిన్న వాడని (ఫర్మలో నవ్వు) మెచ్చి కొనియుండిరి. గవర్నమెంటు వారు మాకు కులసరవులని సాగమును యెజుంటుగాకు చెప్పిరి. ఈ పరస్పర క్షాణునందు మనసంగతి మరచిపోయిరి. త్వే త్వే కంపెనీవారు తమ వ్యవసాయమును తగ్గించుట చాలా బాగుగా నున్నదని గవర్నమెంటువారు చెప్పిరి. పనివాండ్రును మీవిష యములతో కంపెనీ యెజుంటు చాలా శ్రద్ధవహించి ఆలోచించి తినినియు చేయవలసినపకాయ మంతయు చేసినదియు చెప్పె ను. ఈ విషయములలో తాను నిష్పాక్షికముగా నుండ దలచితి నని గూడ చెప్పెను.

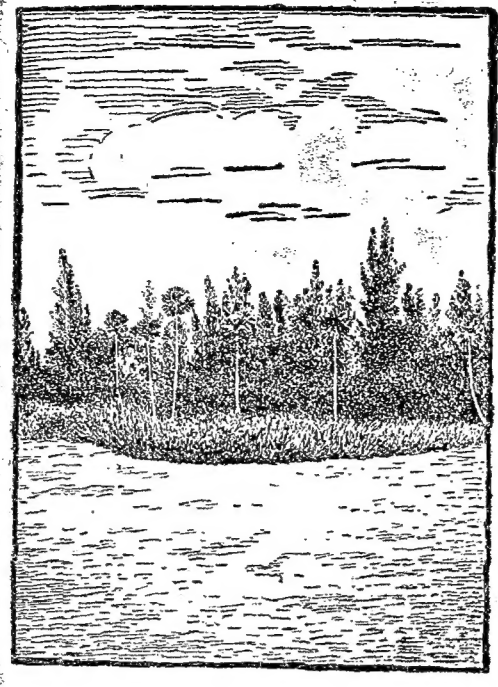
ఈ వ్యవహారములను విచారించుచున్న త్వే త్వే యధికారి నొకరిని తాను ప్రత్యేకముగా నియోజించుటకు సిగ్గుగానుం టిననియు గవర్నమెంటువారు గూడ తమతాలూకు అధికారి నొకరిని తోడుగా యవ్వలనినదనియు చెప్పిరి. వీరిద్దఱును కార్యకసంఘ పరిసితులను విచారించుటకు విచారణకర్తలైరి. వీరు తమ విచారణను ముగించి త్వే త్వే కంపెనీవారి విధానము బాగు గా నున్నదనియు ఆపదతియే చిరస్థాయిగా నుండగలదనియు తీర్పు చెప్పిరి. ప్లీడరు వృత్తియందు అనుభవము గలవాడగుట చేత మీకొక చిన్న యువాహారమును జేప్పెదను. మీరంద రును దగాకోరులని నేను నిందించితి ననుకొనుదు. నేను మిమ్ము లను ఆ ప్రకారముగా నిందించుట కనుమో అక్రమమో నిర్ణ యించుటకు నేనే విచారణకర్తగా నియమింపబడితి ననుకొనుదు. అప్పుడు నేనే నేరాకోపణకర్తను నేనే విచారణకర్తను అగు టవల్ల మీరందఱును దగాకోరులలో మెడటికమువారని తప్పు క తీర్పు చెప్పగలను. కాబట్టి యింతిగా గవర్నమెంటువారును యీ త్వే త్వే యధికారులును యీయెంగాలు వాగ్ధూరు త్వే త్వే లోని 50 వేల పనివాండ్రును గూర్చి చేసిన ధర్మనిర్ణయము యిట్టిదే.

గవర్నమెంటువారిలోను కంపెనీ యధికారులలోను సమ ముగా మన మిష్టును పోట్లాడలేము. కనుక అల్లకల్లోలముచేయ క యూరకయుండుటయే మంచిదని మీరందఱు తలంచునెడల నా కేయధ్యంతరములేదు. త్వే త్వే యధికారులందఱును యిదవరకే నేను అల్లరిపెట్టవాడనని చాటించుచున్నాను. ఈ యాందోళనలో నాకువచ్చే స్వంత లాభ మేమియులేదు.

మీరందఱును అత్యుత్తమును కోరునట్టివారయినయెడల మీరందఱును బద్ధకంఠులై పనిచేయవలసినదని హెచ్చరించు టకే మీరయిదుట నేను నిలయున్నాను.

మీరీయుద్ధమునకు సంసిద్ధులము కాలేమనినయెడల ఆనా

ఆరోగ్యశ్రమము.

చెన్న పట్టణమునకు సమీపమున ఆరోగ్యవృద్ధుల ననుసరించి చికిత్సచేయుటకు చక్కని ఆశ్రమము.

నూరడుగులయెత్తును, చక్కని నీడ లును, పచ్చనిబయళ్లును, నిర్మలమైననీరును, ఇసుక నేలయును గల్గి వనప్రదేశమైనను వివాస యోగ్యమై ఋష్యాశ్రమము బోలునీప్రదేశ ము మిక్కిలి ఆరోగ్యవంతమై యున్న దని డాక్టరు ముత్తు మొదలగు ప్రకృతిశాస్త్ర వేత్తలు హెచ్చుగా కొనియాడియున్నారు. వివరములు కావలసినవారు:—

డాక్టరు ఆ. లక్ష్మీపతి,

బి. ఏ., ఎం. బి., సి. ఎం. భీమగిత్తు, మేనేజింగు డైరెక్టరుగారు, 19, హాకిగురోడు, మదరాసు అని వ్రాయవలెను.

ట నిప్పుడే చెప్పండి. స్వస్థత్వానుమలను విరమించెదక మారు అధారముగా మీ సంతకములను ఇడనాడినయెడల మీ సంఘమునకు మీరు ఆపయశముచెచ్చినవారగుదురు. మీరు చేయుచున్న త్యాగమును మీదేశము సోదకలందఱును కనిపెట్టి చూచుచున్నారు. ఈధర్మదీక్షను మీరు విడనాడినయెడల మీ వారాపుత్రాదులకు మీరు ద్రోహముజేసినవారగుదురు. మీ సంతకముదీని మీరు పరీక్ష జేసికొని ఈ దుష్కరమస్వయ్యెక్క స. గతిసందర్భములను బాగుగా ఆలోచించవలెను. మనకు జయ ముచేకూరువరకును పట్టుదల విడనాడదు. అనవరమయినయెడల దీక్షోపవాసముల నయినను చేయవలెను. ఈ యాందోళనయందు మీరు విజయముసాధించినయెడల మీరు మిస్ట్రాల్లమును సాధించుటయేగాక ఈదేశమందలి ఇతర త్వే త్వే కంపెనీలలోని పని వాండ్రుదరికినిగూడ లాభమును చేకూర్చినవారగుదురు. మీరు ప్రారంభించిన ఈయుద్యమమునల్ల యితర త్వే త్వే పనివాండ్రంద రికిని యిదవరకే యొక క్రొత్తపాత్రమును నేర్పియున్నారు.

ఇంతియాగవర్నమెంటువారును ఆయా త్వే త్వే కంపెనీల యధికారులును త్వే త్వే కంపెనీల వ్యయభారమును తగ్గించవలెనని యుత్తరవులను జారీచేసి అమలులో పెట్టియున్నారు. కాని మీరు ప్రారంభించిన ఈ యాందోళనవల్ల త్వే త్వే యధికారులు కొన్ని మెల్లదిగి రాజీపనుటకు సిద్ధమగుచున్నారు. ఇట్టిస్థితిలో మీరు ఈ యాందోళనచేయుట మానుకొనినయెడల ఈ సాంఘిక దేశములోని లక్షల కొలది పనివాండ్రు ఆపదల పాలు జేసి న వారగుదురు. ప్రపంచము లో మీకెవ్వరును చేయుతనోపగి సహాయము చేయకపోవచ్చు ను ఒకవేళ సహాయముచేసినను అది స్వల్పమై యుండువచ్చును. కాని మీరు ఆత్మసంకల్పజార్జి మే యుద్ధము చేయవలసివచ్చిన పుడు ఆత్మసహాయముపై యాధారపడియుండవలెను. ఒకపర్యాయము కంపెనీయధికారులతో నెదిరించి నిలవబడెదయెడల వెనుకంజనయ్యరాదు. ధైర్యముతో నిలవవలెను. లేదా ప్రయత్ని మే మానుకొనవలయును. కాని యీసందర్భములో మీరు పట్టుదల విడిచినయెడల మీరు అధోగతిపాలయ్యెదరు. ఇప్పుడు సందర్భించిన విషయపరిస్థితులను ఉత్పాత హేతువులని గ్రహించాలనినదిగా యింతిగా గవర్నమెంటు వారిని నేను కోరుచున్నాను. దౌర్జన్యరాహిత్యమునగు నాకు గల పరిపూర్ణవిశ్వాసమును మీకు తిరిగి విశేషముచేయుచున్నా ను. మీరు దౌర్జన్యరాహిత్యపథదీని విడనాడినయెడల యెందు నకును కారగానివారై పోవుదురు.

మీరందఱును ముఖ్యముగా గమనింపవలసినవిషయమిం కొకటిగలదు. అదియే సంఘభావము. మీరందఱును భారతీయు లు, ఏకదేశీయులు. మీలో మహమ్మదీయులుగలరు. క్రైస్తవులు గలరు. హిందువులుగలరు. ఈమతభేదములన్నిటికంటె మీజా తీయభావమే ప్రధానము. మీలోమీకు మతభేదము లుండవచ్చును కాని త్వే త్వే అధికారులు మీజీవనోపాధులను మీకిచ్చు విషయములో ఈ తారతమ్యమును పాటించరు. కాని వారు ముఖ్యముగా మీలోగమనించు తారతమ్యముకట్టిగలదు. కార్యక సంఘభావులు కార్యకసంఘద్రోహాలు అను రెండు తెగ లుగా ముమ్ములను విడదీసి త్వే త్వే యధికారులు పరిగణింతురు.

మీ కార్యకసంఘమువారు నిర్ణయించెడి యుత్తరవుల ప్రకారము ప్రతిసమైధువారును ఈ సమైక్యచేరి పనిచేయవలె ను. పూర్వము జరిగిన సమైక్య చేరియుండనివారు తమ లోప ములు గ్రహించి ఇప్పుడు యీ సమైక్య జేరచున్నారు. అ ప్పటిలో వారు సమైక్య చేరనందువల్ల సాధించుటవంటి మ

హద్దాగ్య మేమియులేదు. మన మందఱుమును ఏకముఖముగా సమైక్యసాగించుట త్వే త్వే యధికారుల కిష్టములేదు. అందువలన మనలను చీలదీయవలెనని వారు ప్రయత్నించుచున్నారు. మీలో కొందరికి త్వే త్వే యధికారులు ఆశబ్దెత్తి చూపించెడి స్వల్పలా భములను యచేక్షించి మీసంఘములను విడనాడి ద్రోహముచే వచ్చు.

సోదరులారా మనకు గాలి యనకూలముగా వీచుచున్నది. దైవము మనపక్షముకలదు. సర్కారువారుగూడ మనకు దా రిశీసియున్నారు. మనము వివాదపూర్వయులమై కంటితడిపెట్టు గూడదు. మనము దౌర్జన్యరాహిత్యముగా ప్రవర్తించినంతకాల ము మనస్తాపము నొందవలసిన పనిలేదు. ఆత్మవిశ్వాసమును గో ల్పోయి మిమ్ములను విడనాడినయెడల అతనికి పాదాక్రాంతు లై వేడు కొని తిరిగి మీలో జేర్చుకొనుదు. మిమ్ములను ఆగ్రహజేయు చేయదలంచికొంద రు రెచ్చగొట్టెరు. మీరు శాంతమును విడనాడక దౌర్జన్యరా హిత్యమునై మీ కార్యకసంఘముల ఉత్తరవులనే మీరు శిరసావహించవలెను అందుకు భిన్నముగా ప్రవర్తించబడునని యు అందరితోడను మీరు చెప్పవలెను. మీరు ధైర్యము ఓర్పు కలిగి యెట్టి ఇక్కట్లలకైనను సమకట్టి నిరంజనతో నిలవబ డగలిగిన యెడల యితర త్వే త్వే పని వాండ్రందఱును మీపథతినే యవలంబించెదరు. మీసంఘమువారు యేతడుమందు మీకు యు త్తరవులను జారీజే సెదరో యాతడుమందే మీసంఘముతయు ను సమైక్యజే నిలవబడవలయును. అంగ్లో యిండియనులుగూడ భారతీయులెయనువిషయము వారు గ్రహించవలసినకాల మాస న్నమయినది. మీరు సమైక్య ప్రారంభించినయెడల అంగ్లో యిండి యనులుగూడ కృతసిగ్గుయై మీతో సమముగా ఈసహాయ నిరాకరణమును సాగించవలెను. అంగ్లో యిండియనులుగూడ మీ వలెనే దురవస్థలకు పాలుగుచున్నారు. కాబట్టి మీకార్యకసంఘ మునే దృష్టిపథమందుంచుకొని ముందంజవేయుదు. గుండె చెద రనీయవలదు. భగవంతునియందే విశ్వాసముంచి భారతీయుల మనుమాట జ్ఞప్తియందుంచుకొనవలెను. దౌర్జన్యరాహిత్యము దీతో ఓర్పువహించి యుండవలెను. తప్పక విజయము మీకే చేకూరును.

బీజే బండ్

బీజే బండ్:—నీరై పోయిన వీర్యమును గట్టిపరచు టకు లోక ప్రసిద్ధిజేందినది. స్వప్నముందుగాని మాత్రముతో గాని వీర్యము ఫలితమగుచున్న యెడల తత్కణం నిలిపివేయును. ముసలితనమును, నపుంసకత్వమును తొలగించి యౌవన మొసం గును. ఎంతజలహీనుని కయినను రెండుగుంటలలో నరములకు బలము నిచ్చి సంసారముఖము అనుభవించునట్లు జేసి సంశంస వంతులగజేయును. ఉత్తరములు రహస్యముగా నుంచబడును. 20 మాత్రలు సీ|| 1-కి 2-0-0. వి. పి. చార్జి వేరు.

ఆర్యవైద్యాశ్రమం,

1159-1127 3, బైరాగిమఠం వీధి, మదరాసు.

పాలకొల్లు మ్యునిసిపాలిటీ

చెయ్యిర్లను నామి చేయు రద్దు చేసి ఎన్నికలకు
యేర్పరచవలెను

8 సవరణ చట్టము ప్రకారము 1920 సం॥ 5 వ అంశము
కొల్లు మేజరు యూనియను మ్యునిసిపాలిటీగా మార్చబడియుం
డెను. స్థానిక ప్రముఖులలో ఆధికారవ్యవస్థలోనివాడుగాని ఆంధ్ర
కారవ్యవస్థలోనివాడుగాని యెవరో ఒకరు మ్యునిసిపల్ చెయి
ర్లనుగా ప్రభుత్వమువారిచే నియోజింపబడును నచ్చిరి.
మ్యునిసిపలు కానివలయుగూడ మంచిదాగర్హింపు లగుటచేత
మ్యునిసిపలు వ్యవహారములను కడుసమర్థతతో నిర్వహించుచు
నచ్చిరి.

పాలకొల్లు మ్యునిసిపాలిటీ యేర్పరచబడిన దరిమిలను
మరికొన్ని యూనియను మ్యునిసిపాలిటీలుగా మార్చబడినవి.
ఈ దరిమిలనుబట్టి మ్యునిసిపాలిటీలలో కొన్నింటికి చెయిర్ల
ను నియామకము యొక్క కలములమున జేయుటకు హక్కులు
ప్రసాదింపబడెను. కాని యీ పాలకొల్లు మ్యునిసిపాలిటీకి
అట్టి యర్హతము యింకా పట్టలేదు.

ఇప్పుడున్న చైను చెయిర్లముగాను యొక్క ప్రజా
హితపరమై యిట్లవల కలరాజ్యాధ్యక్షులు చెలరేగిన దినములలో
పట్టణములో వ్యాధిని ఆచివేయుటకు చాలా సహాయధాతు
లై ప్రజాపరకారమున జేసిరి. కాని యిదివరలో చెయిర్లము
గానుండినవారు మ్యునిసిపాలిటీ వ్యవహారములను చాలా నిర్ల
క్ష్యముగామార్చి ప్రజలతో అన్యక్రమముగా ప్రవర్తించి ప్రజా
సురాగమును గోల్పోయిరి.

ఇప్పుడు పాలకొల్లు మ్యునిసిపాలిటీ యొక్క
చెయిర్లను పదవి ఖాళీయై నది. ఈపదవికి నామినేటు చేయబడుటకు అనేకమంది ఆర్హులై
తో ప్రయత్నము చేయుచున్నారు. వెనుకటి సంవత్సరము
నందువలెనే యీసంవత్సరమునందుగూడ చెయిర్లముగా నొకరు
నామినేటు చేయబడియెడల యీపురజనులయందు అనేక
కత్తు లేకగడి ప్రజాకల్లోలమునకు కారణ మగును.

స్థానిక స్వపరిపాలనా సంస్థలయందు ప్రజామూలమువల్ల
ప్రతిష్ఠింపబడిన ప్రజాప్రతినిధులే పరిపాలకులై యుండునలెను.
అట్లులేనిచో యీస్థానిక స్వపరిపాలనాసంస్థలు అభివృద్ధి
నిండజాలవు.

ఈవిషయమై ప్రజలు గవర్న మెంటువారికి విజ్ఞాపన
జేసికొని మహాజనుల సంఘమున్నారు. నామినేటుచేయు
ర్లను ఉండుటవల్ల ప్రజలయొక్క కష్టములు తిరిగి నానాటికి
కుప్పటిపై లగుచున్నది.

కాబట్టి త్వరలో గవర్న మెంటువారు యీపాలకొల్లు
మ్యునిసిపాలిటీయొక్క చెయిర్లనుపదవికి నామినేషన్ పద్ధతి
ని రద్దుచేసి ప్రజలకు యెన్నుకొను హక్కు ప్రసాదించిన
యెడల ప్రజలలో కొట్లాటలు కత్తులు అంతరించి కాంతియు
శాశ్వతము వర్ధిల్లును. ఏనాడు యీసంగతునకు మ్యునిసిపలు
చెయిర్లను యెన్నుకొనబడుట తటస్థమనో ఆనాడే నుదినము
కనుక గవర్న మెంటువారు యీసంవత్సరమే ఈ యెన్నిక
హక్కును పాలకొల్లు మ్యునిసిపాలిటీకి ప్రసాదించి ప్రజాకాం
క్షిని సరికొల్పెదరుగాక.

బాపట్లనబార్డినేట్ జడ్జికోర్టులో

వి. పి. నెం. 55/27

విట్టిపనరు:—(ముగ్గురు) మక్కపల్లి వెంక
య్యమహారాడు ఇగయ్యకమ్మకులం, ఛూస్వామి, సాక్షికత
వరం శివారు కంచెర్ల సాలెం, తెనాలి తాలూకా.

కాంటరు విట్టిపనరు:—(ముగ్గురు) కన్యాగర
రామయ్య మరికొందరు.

పై తెలుపబడిన విట్టిపనరు 1920 సం॥ 5 వ అంశము
19 (2) సెక్షను ననుసరించి తత్తు యొక్క సాక్షిత్వముగా తీ
ర్మానింపబడినట్లుగా ప్రార్థించుచు యీకోర్టునందు ఒక అర్జిని
దాఖలుచేసికొనియున్నాడు. సదరు అర్జి విచారణనిమిత్తమై
5-11-27 తేదీకి వాయిదావేయబడియున్నదని యందుమూల
ముగా తెలియజేయబడినది.

బాపట్ల సబ్ కోర్టు } ఎ. యస్. కృష్ణస్వామియ్యర్,
18-10-27. } (ప్రెస్బుర్గ్ సబార్డినేటుజడ్జి.

మొదటిసారి సీమక మలములను అతి తక్కువ ధరలకు

నరుగా తెప్పించునట్టివారైన

బాపాలాల్ ఆంధ్రు కో.

టోకు చిల్లర సీమక మలముల వర్తకులు

జేము పచ్చలు, ప్రాతరకము వజ్రములు, ఆజీముర్యములు మొదలగువాటిని క్రయమునకు తీసుకొనెదము.

216 చెనాబజారు రోడ్డు, (పూల అంగడికి సమీపము) జి. టి. మద్రాసు.

ఖగ్గపూరు కార్మికసమైక్యత

వ్యవసాయ జరుగకుండు తంతివార్తల నిలిపివేయుట

ఉభయపక్షములవారు తయారుగ నుండుట
ఖగ్గపూరు, అక్టోబరు 15:—కార్మికపరిషత్తులు అంత
కంతకు చేదుచున్నది. ఉద్రేకము తగ్గలేదు. బెం. నా. రైల్వే ఏ
జంటుగారు కొందరు ఉద్యోగులను వెంటగొని కార్యాలయముల
ను తెరచివ మరునాటికి వచ్చి పరిశీతులను గుఱించుచున్నారు.
జూనియరువారు రైసంకాయ సమ్మెగట్టులకెవరి ప్రకటించి
చో కలం యిబ్బందులకు యిరుపక్షములవారు సిగ్గు పడుచున్నా
రు, యూనియను నాయకులు గంటకొకసారి సన్మానములు ఆ
గించియున్నారు. భారతకాసనభూమి ఎ.కె.ఎ. జోషిగారు
కుక్రవారం ఉదయం వచ్చిరి.

పనివాండ్లను అక్టోబరు ఉత్తరపు ఉపవహించుకొనుట
కు వీలులేనగాని ప్రత్యేకసమైక్యత కెరికె న యొక్కనాన్యాయ
ముజరిగినదన్నచో బారిమిగొచ్చి పురలోచన జేయుదును
రైల్వేఅధికారులనుచున్నారు. ఇట్లు నూచింపబడినపు డేర్పా
టునకు ఖగ్గపూరు కార్మికలు బాధ్యులుకావచ్చును. కాని బి.
ఎ.కె. రైల్వేకార్మికలందరినీ హింస పట్టుట అన్యాయమని కా
ర్మిక సంఘము వారనుచున్నాను. ఎ.కె.ఎ. జోషిగారు విన్ననా
యంకాలము ఏజంటుగారితో యీవిషయ మంతరిమునర్పించిరి.
పనులు నిలచిపోతుండే జేయుటకై ఏజంటుగారు శ్రద్ధవహించు
చున్నారు. పరిశీతుల యం డే మియు మార్పు లేదని
ఏజంటుగారు నేడు ప్రకటించుచున్నారు. పనివాండ్లుగాని
నాయకులుగాని పనిజేయు కుతూహలము జూపనందున కర్మా
గారములు మూసివేయుచుండుచున్నది. కర్మాగారములందు మా
త్రమే సత్వగ్రహము కొనసాగుచున్నది. ఇతర కార్యాలయ
ములయం దెట్టి యిబ్బందియు లేదు. (ఆ. ప్రె.)

కార్యదర్శి తంతులు నిరాకరింపబడుట

ఖగ్గపూరు, అక్టో 15:—ముకుందలాలు సర్కారుగారు
మదరాసు రైల్వేసంఘమువారికి పంపిన యీదిగవ రెండు తం
తివార్తలను అతేపడియును లని దెచ్చుచు స్థానికతంతివార్త
కార్యాలయము వారు ఉత్తము వ్రాసిరి.

తంతివార్తలు:—“సింగారవేలుగారిని పంపుచున్నా
ము. పూర్తిగా సమ్మెగట్టుట తత్సవరము. ఎస్.వి. ఆర్., ఎం.
ఎస్. ఎం. రైల్వే పనివాండ్లకు సహాయము జేయవలెను. 26
వ తేదీన ఖగ్గపూరులో జరుగునధిక దయచేయుడు” “ఎం.ఎం.
రావుగారు రాంచి ఆద్రాతెనలందు ప్రచారము జేయుటకు
వెడలిరి. గిరి, సింగారవేలు తదితరులు యితర రైతులకు వెడలు
చున్నారు.

ముకుందలాలు సర్కారుగారు బ్రిటిషుకార్మికసంఘము
నకు 18 వ తేదీన యిట్లు తంతివార్తపంపిరి:—“నేడు కర్మా
గారములను మరల మూసివేసిరి. ఆధికారులు
మార్పు పట్టు దల తో నున్నాడు. ఇండియాలో రైల్వే
సన్నిహితులందు సమ్మెగట్టుటకు సిద్ధులగు
న్నారు. పనివాండ్లు తిండిలేక మాడిపోవుచున్నారు. అధికా
రులు సాంఘికవిద్వేషముల కెంపొందించు కరపత్రములను
ప్రకటించుచున్నారు.

గుమాస్తాల సహాయము

ఖగ్గపూరు, అక్టోబరు 15 :—వి. వి. గిరిగారి అధ్యక్ష
తక్రింద నిన్ను. ఇండియను ఇంస్టిట్యూటునందు గుమాస్తా స
భ జరిగెను. కార్మికల క్షిప్రపదయమునందు గుమాస్తాలగూడ
సహాయము జేయవలెనని ఎ.కె. ఎం. జోషిగారు, సింగారవేలు
చెట్టిగారు, గిరిగారు ఉపన్యసించిరి. కార్మికసంఘ ఉపాధ్యక్షు
లగు ఉన్నవ రామలింగం పంతులుగారు ఇండియా ప్రభుత్వప్ర
కటన పట్టికలూకుమిని విమర్శించిరి. సభకువచ్చిన గుమాస్తాలంద
రు తాముజేయగల సహాయమంతయు చేయుదుమని గిరిగారితో
నమృకముగ జెప్పిరి.

తగవులకు పురిగొల్పుట

రాత్రి 8 గంటలకు మైదానముపై పెద్దబహిరంగదళ
జరిగెను. నాయకులందరు ఉపన్యసించిరి. నిన్న ఏజంటుగారు
వివిధసంఘము నాయకులను విలివి ఏజంటుగారు గావించిన స
భనుగూర్చి ముచ్చటించిరి. ఈ సభకుల సాంఘిక వైమనము
లు పెరుగుచున్నట్లు తోచును. కొందరు కుట్రదారులు బయటి
వారు వచ్చి హిందువులను నితేవ్యకొనుచు
మనీసుయెనుట పాటలబాడును తిరుగుచున్నారు. ఏమియు
అల్లరిజరుగలేదు నేడువయము వస్మరత్తుతివారిగారి యింట
నిన్న రాత్రి బాబుప్రేతనని వదలి వ్యాపింపజేసిరి. హిందు
వులు ఆర్యసమాజమువారు కార్మికసంఘమునకు ప్రతిహేలుమగ
నంతునట్లు ప్రార్థించుటకై యిట్లు జేయుచున్నారు.

(ప్రె. ప్రె.)

దక్షిణ ఇండియా రైల్వే సంఘము

తిరుచనాపల్లి, అక్టో 14:—ద. ఇ. రైల్వే ఇంజనీరింగు
నమ్మనాపు కార్మికసంఘ నాగపటం యూనియను అధ్యక్షు
లు కృష్ణస్వామి పిల్లగారి అధ్యక్షతక్రింద నిన్ను జరిగెను. అధ్యక్షులు
రైల్వేవారలంబించుచున్న మితవ్యయవిధానము, కర్మా
గారములను గోల్డెను రాకునకు మార్పుటనుగూర్చి, బి.
ఎ.కె. రైల్వే కార్మికల యిబ్బందులగూర్చి చెబుచు ఉపన్య
సించిరి.

ప్రేదుయూనియను కాంగ్రెసువారు యిట్టి క్షిప్రపరిశీతు
లనుచుగూడద. ఇ. రైల్వే, బెం. నా. రైల్వే పనివాండ్ల యి
బ్బందులగూర్చి విచారంపడంతులను నిందించుచు, నాగపటం
నందు గిరిగారి అధ్యక్షతక్రింద వాన్తి కసభ జరుపవలెనని సభలో
తీర్మానించిరి.

ఖగ్గపూరు కార్మికల జయపజయములపైనే యితర రై
ల్వేల మితవ్యయవిధానపు యిబ్బందులగూడ ఆధారపడియున్న
విగాన అందరు సహాయము జేయవలెననిగోరుచు గిరిగారు ద.
ఇ. రైల్వేసంఘ కార్యదర్శికి తంతుపంపిరి. (ప్రె. ప్రె.)

వి. వి. సి. వి. రైల్వేసంఘము

అహమ్మదాబాదు, అక్టోబరు 17:—వి. వి. సి. వి.
రైల్వే కార్మికసంఘ కేంద్రకార్యనిర్వాహక సంఘము
వారు నిన్న సాయంకాలము వల్లభాయి పటేలుగారి అధ్యక్షత
క్రింద సమావేశమయి బెం. నా రైల్వేకార్మికల యిబ్బందుల
యెడ సానుభూతి దెచ్చుచు వారికి విజయము కొరకు తీర్మా
నించిరి. బెం. నా. రైల్వేసంఘమునకు సహాయము రూ 3000
ఒసంగుటకు కార్యదర్శి కధికార మిచ్చిరి. ఖగ్గపూరులో 29
తేదీన అ. భా. రైల్వేసభకు మనీలాలు కొధారిగారు వెడలవలె
నని తీర్మానించిరి. (ఆ. ప్రె.)

రైల్వేల కార్యాలయములందు మార్పు

సిన్హా, అక్టో 15:—ఇండియను రైల్వే కాన్ఫరెన్సు
అపోసియేషను కార్యదర్శి కార్యాలయమును, నాగపటంబిల్దెం
జి దైక్షకు కార్యాలయమును ఒక్క ఉద్యోగిక్రింద డిప్టీలో
నుండుటకు నిశ్చయింపబడినట్లు తెలియుచున్నది. సి. వి. బిల్లు
సి. వి. ఇ. గారు యీ సమిష్టి కార్యాలయమునకు జనరలు
కార్యదర్శిగను ఇ. కె.టి. గారు (బొంబాయి) డిప్టీజనరలు
నెక్రటరీగను నియమింపబడినది. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా, అక్టోబరు 17—హిందువులు నిన్న బహిరంగ
సభ లాల్ మోహనగోషాగాని అధ్యక్షత క్రింద గావించి కా
పుట్టుమువద్ద బలవంతముగ ధనముతీసికొనుట యత్రికుల హింస
చుటను నిరసించిరి శ్రీయుతులు పత్వేంద్రమిత్ర, జి. యం. వాసు
గుప్తా, శ్యామసుందరపుక్రమర్తిగా నురవసించిరి. ఈ కష్టము
ల తొలగింపుటకు నాయకుల కొత్తిడి గలిగించుటకు తీర్మానిం
ప బడినది. (ప్రె. ప్రె.)

చికాగు మిల్లనువల్ల రైలులో ఒక మహమ్మదీయప్ర
వాత్య గావంపబడినది. ఆమె నగలు క్రిందబడియుండెను.

అఖిలభారత విద్యార్థిమహాసభ:—రాజ్‌పు కాంగ్రెసు దినములలో ఆహ్వానమును సభ్యత్వమునకు రూ. 5 ల గునుమ విధింపబడినది. ప్రతినిధులకు 8 ఆటాలు నిర్ణయింపబడినవి.

మరణవార్త:—వద్రాసునగరం పోలీసు పబ్లియన్ స్వేచ్ఛరుగారకు వి. సింగారవేలు మొదలియారకారు గతరాత్రి మరణించిరి. వీరు 83 సం॥ వాకరిచేసి గత సంవత్సరము పుణ్యక్షేత్రమునందుండిరి.

మదరాసు కార్మికోత్సవం:—లోగడ వాయిదా వేయబడిన స్వేచ్ఛలమీటింగు యీనెల 18 తేదీ మంగళవారము సాయంత్రము 6.30 గంటలకు జరుగును. లోగడవాయిదావేయబడిన జనరలమీటింగు యీనెల 19 తేదీ బుధవారం సాయంత్రము 5.15 గంటలకు జరుగును.

ఘోరమరణము:—గతశనివారమునకొట్టపులలో జోకబండిమీద కొందరు కూర్చు బస్సుల నెక్కించుచుండగా ఆ కస్టికముగా బింబస్సుల బరువు బదుగురుకూలీమీద కూలబడి యిను. కొంతప్రయత్నముమీద బస్సులను తొలగించి కూలీలను దీసిరి. అందులో శివలింగ మను కూలీవాడు ఆసుపత్రిలో మరణించెను.

రైల్వేప్రమాదము:—గతశనివారం రాత్రి పొన్నేరి స్టేషనునందు రైజవాడ ప్యాసెంజరు బండి నడచుచుండగా టి. పెట్టను పరిశ్రుంతులకు వచ్చిన రంగారావు అను నతడు ఒక పెట్టలోనుండి యింకొక పెట్టకు దాటుచుండగా రైలుమార్గము నకు ప్రక్కననున్న నీటిగొట్టెముయొక్క రొందమునకు దీకొని ప్రక్కనున్న రైలుపట్టాలమీద పడెను తలపగిలి తీవ్రమగు గాయ మయ్యెను. రాయపురం ఆసుపత్రిలో మరణించెను.

రాకపోకలు:—కాళిదాసు వాగుగారు గతరాత్రి బెంగళూరు మొయిలమీద బెంగళూరు వెళ్లిరి.

ఇండియన్ ఫార్మర్స్ సెర్టిఫికేట్ చదువుటకు గవర్నమెంటువారి విద్యార్థి వేతనముగైకొని ఇంగ్లాండు వెళ్లియుండిన అబ్దుల్ ఆలీఖానుగారు నిన్న మద్రాసునకు వచ్చిరి.

ఎఫ్. ఏ. హామిల్టన్, పోలీసు ఇన్‌స్పెక్టరు జనరలు గత రాత్రి విజయనగరము వెళ్లిరి.

డి. బి. సి. వి. విశ్వనాథశాస్త్రిగారు మద్రాసునకు ఆదివారంనాడు వచ్చిరి.

కాటెను వి. యన్. వాసుగారు కలకత్తానుండి నేటి యుదయము వచ్చిరి. కాటెను, ఎ. ఇ. హరియలుగారు నేటిదినము మద్రాసునకు వచ్చిరి.

అఖిలభారత గాంధర్వమహాసభ:—పై సభ రాజ్‌పు కాంగ్రెసుదినములలో మద్రాసునందు జరుగును. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులుగా డా॥ యు. రామారావుగారు నియమింపబడిరి. కడిన్ననతిగారు సి. ఆర్. శ్రీనివాసయ్యగారును ఎ. రంగస్వామి ఆయ్యగారును, యస్. పద్మయ్యగారును ఉపాధ్యక్షులుగాను ఇ. కృష్ణయ్య పాంబయ్యగారు కాత్మదక్షులుగాను నియమింపబడిరి. రెండు పార్టీల ఆచంట లక్ష్మీపతిగారి భార్యగారును వి. సి. గోపాలకృష్ణగారును మాలవా అబ్దుల్ లతీఫ్ ఖర్కాగారును సంఘసభ్యులుగా నియమింపబడిరి. ఆహ్వానసంఘసభ్యత్వములకు ర. రి. లు గునుమ నిర్ణయింపబడినది.

ప్రముఖులైన సంగీతవిద్వాంసుల పాటకచ్చేరిలు గానపథలు ఏర్పాటు చేయబడును.

తప్పత్రాగి ఏధులలో అల్లరిచేసిన సోలరు
నిన్న సాయంత్రము ముపుంటుకోడులో హిందూపత్రికా ముద్రాశాలయమున కెదురుగా తప్పత్రాగిన సోలరొకడు ఏధులలోని జనులను చెదరించి కొట్టబోయి అల్లరిచేసెను. ఇతడు ఫార్మగార్లు పటాలములోని 58888 నెంబరు ప్రైవేటు సోలరు.

ఆంతకుపుర్యమే యితడును మరెయొకడును నుమారు 4 గంటలకు ఓరియంటలు హోటలులో తప్పత్రాగి ఏధిలోని ప్రజలను చెదరించిరి. వీరిని ఆరెస్తుచేయుటకు పోలీసువారికి యధిగారము లేకపోవుటచేత పొట్టలోని పటాలపు యధికారులకు తెలియజేయబడెను. డ్యూలోనే యిద్దరు పార్సంటులు వచ్చిరి. త్రాగినవారిలో నొకడు సోల్దగార్లనకు పారిపోయెను. రెండవవానిని ఆరెస్తుచేసిరి.

రాజ్‌పు కాంగ్రెసు:—రాజ్‌పు కాంగ్రెసునకు ప్రతినిధుల నెన్నుకొనుటకును తమిళనాడు కాంగ్రెసుకమిటీకి ప్రతినిధుల నెన్నుకొనుటకును మద్రాసుజిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీకి సభ్యులు నెన్నుకొనుటకును మద్రాసులోని కాంగ్రెసు సభ్యులందఱును యీనెల 19 తేదీ బుధవారం సాయంత్రం 6 గంటలకు ముపుంటుకోడువద్దనున్న మహాజన సభ హాలులో సమావేశముకావలసినదిగా మద్రాసుజిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీవారు కోరుతున్నారు. 1927 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 30 తేదీలోగా కాంగ్రెసు సభ్యులుగా చేరినవారు మాత్రమే సభకు రావలెనని కోరుతున్నారు.

మంత్రవర్గమును అంత మొందింపుడు

ప్రకాశం పంతులుగారి ఉద్బోధన
(పొద్దుటూరు ప్రకాశం పంతులుగారు మదరాసుకాసనసభ్యుల నుద్దేశించి యీక్రింది ప్రకటనమును గావించిరి. నేను స్వయముగా కాసనసభ్యులను సందర్శింప నుద్దేశించితినిగాని కొన్ని అవాంతరములచే నట్లుజేయ వీలులేకుండెను. అధికసంఖ్యాకులగు ప్రజాప్రతినిధుల విశ్వాసములేని యీమంత్రవర్గము అధికారమునందుండినాడను. జిప్సిసు కాంగ్రెసు నామినేటెడు సభ్యులందఱుల తమధర్మములను నిర్వహించి మంత్రులను ఉద్వేగములనుండి వెడలగొట్టులెనని ప్రార్థించుచున్నాను. ఈమంత్రులు తమకాంగ్రెసువారముని చెప్పుకొనుచు ఉద్వేగమునందే అంటుకొనియున్నారు. ఈమోసమును అంతమొంది చీకేముయొక్కయు ప్రజలయొక్కయు ఆత్మగౌరవమును నిలువబెట్టుట కాసనసభ్యుల ధర్మమైయున్నది. (ఆ.ప్రె))

దేవాదాయ ధర్మాదాయముల కమిషనర్ గారి పర్యటన కార్యక్రమము

కమిషనరు రావుబహద్దరు యమ్. చెంగయ్యపంతులుగారి పర్యటనము

17-10-27 మొ॥ 18-10-27 వరకు	రైజవాడ
19-10-07 మొ॥ 20-10-27 వరకు	విశాఖపట్నము
21-10-27 మొ॥ 25-10-27 వరకు	బరంపురం
26-10-27 మొ॥ 30-10-27 వరకు	రాజమండ్రి
31-10-27	ఏలూరు

గమనింపు:—ఆర్యకుల హక్కులను హోదాలనుగూర్చి ఆయా దేవస్థానములవారు బోధవారివలన కోరెడి ద్రవ్యసహాయము మొదలయిన (విషయములనుగూర్చి మాట్లాడవలసినయెడల అట్టి ఆర్యకులతోగాని వారి ప్రతినిధులతోగాని కమిషనరుగారు మాట్లాడుటకు సంసిధులు.

పౌద్ధ విగ్రహములగూర్చి కాళిదాసుగారి అభిప్రాయము

ఆంధ్రప్రదేశ్ కాళిదాసు వాగుగారి (కలకత్త విశ్వవిద్యాలయ చరిత్రన పరిశోధకవేత్తలను) సందర్శించు వారియొక్క అభిప్రాయము నీ క్రిందివిషయములో అడిగి తెలిసికొనిరి.

జర్మనీదేశ ముఖ్యపట్టణున బుస్సెనగరములోని చిత్రవస్తు ప్రదర్శనశాలలోని భారతీయ వస్తుశాఖాధికారులకు వాన్ లూకాసుగారు ఇటీవల బుస్సెన విగ్రహములనుగూర్చి చెప్పుమహిందూదేశములోను చెనదేశములోను లభించిన బుద్ధవిగ్రహము లన్నియు గ్రీకుదేశపు దేవతావిగ్రహములను ఆస్పాల్లో, వాకసులను పోలియున్నవని చెప్పియుండిరి. ఈ సిద్ధాంతము విషయములో మీ అభిప్రాయమేమని వాగుగారిని మాప్రతినిధి యడిగెను.

ఇది కేవలము తాతలవాటి సిద్ధాంతమని మాత్రము వాగుగారు చెప్పిరి.

బ్రిటిషు వస్తుబహిష్కార ప్రారంభము

బెంగాలురాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘ నిశ్చయము
అనామదాబాదు, అక్టోబరు 16 :—మహిలలూ కోతాగి గారికి బెంగాలురాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి ఇట్లు తం దించెను. “25 వ తేదీన (బ్రిటిషు వస్తుబహిష్కార ప్రారంభము నిశ్చయింపబడినది. ఏర్పాటులు గావించుటకు మీరాక ముఖ్యము. 25 వ తేదీనే రావలెను.” (ప్రె.ప్రెసు.)

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము

1927 సెప్టెంబరు మాసమున జరిగిన పరీక్షలయందు దుత్తీపులయినవారి రిజిస్టరునంబరులు:—

వి. ఎ. (ఆనర్సు) ప్రారంభపరీక్ష
2 3 4 6 8 11 12 13 15 to 26 28 to 32 34 35.

వి. ఎస్. సి. డిగ్రీ—మొదటిభాగము
పరీక్షకు వచ్చిన అందరు విఘ్నములేరి.
వి. ఎ. డిగ్రీ—1 వ భాగము
ఇంకొక భాగము

1 వ తరగతి:—ఎవ్వరులేరు.
2 వ తరగతి:—
406 427 441 1023 1066 1384.
3 వ తరగతి:—

6 8 9 10 15 16 17 24 25 30 95 97 to 100
102 to 105 107 125 128 133 135 154 155 156
166 167 170 174 175 179 183 185 187 189
192 215 to 218 220 223 227 228 230 231 232
238 240 245 279 282 283 284 287 293 296 297
301 303 306 307 311 to 314 316 to 320 322
323 328 329 330 332 to 335 337 338 341 345
346 348 351 353 362 to 365 367 368 370 to
375 377 379 380 381 385 to 388 390 391 392
399 402 404 405 407 412 414 421 423 to 426
428 433 439 443 448 449 450 452 459 460
463 466 467 471 474 475 477 479 to 483 489
490 492 496 501 502 504 506 508 511 512 513
515 516 517 520 525 to 530 533 534 539 541
546 560 566 569 576 577 578 588 593 594 596
597 601 602 603 605 606 610 615 617 618 620
622 628 629 638 640 647 648 657 658 659 661
to 666 668 670 674 675 678 683 684 686 to
690 697 700 704 to 707 710 711 727 728 729
732 734 737 to 741 748 750 751 753
757 759 760 767 768 769 771 772 776 777
784 788 793 794 801 803 804 806 809
812 813 815 816 818 828 830 831
839 841 843 847 848 850 853 855
856 857 859 866 867 869 875 880 882 884 891
892 893 895 896 899 901 903 904 905 909 to
912 913 916 917 918 920 921 922 927 to 933
940 943 945 948 953 954 962 966 967 968
970 to 974 976 to 980 987 991 993 994 996
997 998 1000 to 1005 1009 1011 to 1014 1016
1017 1021 1031 1032 1039 1041 1045 1052
1053 1055 to 1058 1062 1063 1064 1067 to
1872 1075 1079 1080 1082 1084 1086 1088
1089 1093 1096 1102 1104 1105 1112 to 1116
1118 1119 1130 1131 1133 1135 1142 1145
1157 1158 1159 1161 to 1164 1168 1171 1172
1176 1180 to 1183 1187 1190 1191 1192 1194
1196 1212 to 1216 1218 1220 1221 1224 to
1227 1229 1239 1243 1260 1266 1269 1172
1274 1275 1277 to 1280 1283 1284 1286 1288
1290 to 1294 1297 to 1300 1302 1303 1306 1307
1709 1311 1312 1314 1315 1317 1319 1320
1323 to 1326 1329 1330 1331 1333 1334 1336
1339 1345 to 1348 1351 1352 1353 1356 1358
1362 1363 1369 1372 1374 1377 1383 1386
1387 1388 1391 1393 1394 1395 1397 1399 to
1402 1404 1410 1411 1412 1320 1421 1425
1427 1428 1430 1449 1451 1452 1457 to 1461
1467 1469 1491 1496 1498 1506 1507 1508
1515 1520 1524 1528 1530 1531 1532 1534
1536 1562 1563 1564 1567 1571 to 1576 1578
1580 1581 1583 to 1587 1589 1591 1593 1597
1598 1600 to 1607 1612 1615 1616 1619 1622
1623 1629 1637 1639 1644 to 1656 1659 to
1662 1664 1666 1667 1670 to 1675 1677.

2 వ భాగము విచ్చికవిషయములు
(గూపు (1) లెక్కలు

1 వ తరగతి:—
1028.
2 వ తరగతి:—
71 1096 1100.
3 వ తరగతి:—

7 13 14 17 19 20 28 38 39 40 42 44 46
48 53 57 58 60 61 64 66 70 81 82 86 87 92 93
559 624 639 640 641 692 694 753 756 778
782 884 887 888 889 945 980 1023 1026 1027
1067 1071 1084 1086 1091 to 1095 1099 1101
1105 1107 1122 1124 1125 1127 1418 to 1421
1434 1435 1436 1440 1441 1445 1447.

(గ్రూపు (2-ఎ)- ఫీజీకలు సైన్సు)

2 వ తరగతి:-

113 114 123 698 1451.

3 వ తరగతి:-

97 101 110 116 117 118 121 783 1137 1139.

(గ్రూపు (2 బి)- ఫీజీకలు సైన్సు)

1 వ తరగతి:-

138 141.

2 వ తరగతి:-

142.

3 వ తరగతి:-

130 131 132 134 135 136 139 144 145 147 563 822 825 934 1029 1142 1144 to 1147 1149 1151 1152 1153 1470 1476 1477 1480 1484 1485.

(గ్రూపు (3)- నామరూప సైన్సు (బాలనీ)

3 వ తరగతి:-

160 1488 1489 1490 1492 1493.

జా ఆలనీ

3 వ తరగతి:-

155 159 826 827 1491.

జి ఆలనీ

3 వ తరగతి:-

150 152 154 156 157 158 161.

(గ్రూపు (4) సైకాలజీ, ఎథిక్స్, లాజిక్, యితరభాష.

3 వ తరగతి:-

166 170 172 178 185 189 191 192 194 196 to 204 206 210 211 212 566 567 626 645 785 786 787 828 829 891 896 898 985 1157 1158 1159 1160 1162 1164 1165 1166 1169 1170 1171 1173 1174 1496 1499 to 1503.

(గ్రూపు (5-ఎ)-హిస్టరీ

2 వ తరగతి:-

714 1199.

3 వ తరగతి:-

215 217 219 222 224 228 234 240 245 246 249 251 252 254 255 258 261 to 265 268 270 to 275 277 278 570 572 575 578 580 to 584 586 629 648 654 706 711 712 713 715 to 718 721 757 830 837 838 901 903 904 905 907 937 938 948 952 954 to 959 995 1033 1034 1038 1039 1043 1045 1046 1050 1051 1176 1177 1180 1181 1185 1187 1191 1192 1194 1196 1198 1200 1201 1202 1203 1205 1206 1207 1209 1369 1374 1506 1511 1512 1514 to 1518 1520 1524 1528 1530 1536 1538 1939 1542 to 1545 1547 to 1551 1553 1555 1556 1557.

(గ్రూపు (5-బి) హిస్టరీ, ఎకనమిక్స్

3 వ తరగతి:-

279 284 287 588 657 658 662 663 664 671 673 723 758 791 794 797 798 839 840 844 846 1213 1214 1216 1219 1224 1225 1226 1231 1232 1238 1239 1240 1243 1245 1246 1247 1249 1251 1253 1254 1255 1378 1379 1381 1382.

(గ్రూపు (6) ఇంగ్లీషుకాక యితరభాషలు

2 వ తరగతి:-

1052 1257.

3 వ తరగతి:-

799 800 996 1256 1560 1561 1562 1564 1565 1566.

ఎల్.టి. డిగ్రీపరీక్ష

3 వ తరగతి:-

1 3 5 6 8 10 to 13 15 16 17 19 *22 23 24 26 27 *30 32 33 35 37 to 40 42 to 49 51 53 to 61 63 64 65 66 68 69 71 72.

ఈ గ్రంథాలనాడు ప్రత్యేకముగ

ఇంగ్లీషునందునూడ ఉత్తీర్ణులైనవారు.

బొంబాయి సి. ఐ. డి. వారు సురాజుబలి ఆహార,

కండాల్సింగు టాటూరను ఇరువురు దోపిడిగాండ్రును ఒకపిట్టలు ఒకరివాల్యుతో పట్టుకొనిరి.

కొల్హాపురముందు పోలీసువారు తగుప్రతీర్షణతోయి రు పొములు కాల్చగా ఒక స్త్రీ మరణించెను. మువ్వరు గాయ పడిరి.

మైసూరు, అక్టోబరు 16 :- మహారాజావారు శరీ ఇస్మాయిలు సెయిటుగారి వైద్యాలయమునకు పునాదిపెట్టిరి. "ధనవంతులకు సోదరమాన ప్రపంచముందలి పాధితులకు తగు సహాయమును పాధానివారణమును చేయు పాధ్యతగలదు." అని ఘోషణగా ఉపన్యసించెను. (ప్రీ ప్రెసు.)

ఇంటరుమీడియటు పరీక్ష

ఈ దిగువవారు ఇంటరుమీడియటు పరీక్ష

యందు తీర్ణులైనవారు:-

1 వ గ్రూపు

1 వ తరగతి

181-

2 వ తరగతి

16 18 25 26 38 51 61 62 71 75 87 88 105 114 116 120 123 132 137 139 152 153 160 162 163 164 167 172 174 175 177 180 182 186 388 434 439 441 469 583 585 586 588 622 682 691 695 698 803 804 805 807 808 810 816 860 886 924 927 960 963 977 1002 1004 1033 1037 1046 1047 1095 1097 1099 1100 1114 1122 1124 1125 1130 1136 1137 1138 1224 1229 1267 1274 1277 1296 1351.

అంతర్మీక్షకుబోయి మొదటిభాగమునందుమాత్ర ముత్తీ

ర్ణులైనవారు:-

1 6 7 8 10 11 12 14 20 21 23 29 31 32 33 34 39 50 52 53 54 57 63 78 79 91 93 95 97 99 101 106 107 108 115 118 129 130 136 141 143 144 145 146 147 149 165 166 168 179 185 187 188 189 387 389 391 408 410 411 438 442 443 464 467 468 471 472 478 480 482 483 484 485 508 518 522 528 559 560 562 563 580 584 587 589 606 610 611 615 618 645 652 653 654 655 681 689 690 693 697 730 732 735 744 746 748 752 754 761 801 802 806 813 815 817 818 854 855 856 858 872 874 878 882 885 892 922 925 947 961 970 973 1000 1003 1024 1025 1027 1039 1044 1043 1079 1083 1085 1088 1090 1091 1093 1098 1102 1103 1111 1112 1113 1115 1116 1118 1119 1121 1123 1126 1128 1129 1135 1140 1141 1207 1216 1217 1218 1231 1257 1258 1260 1266 1271 1272 1273 1280 1284 1294 1297 1298 1299 1300 1302 1349 1352 1355.

పరీక్షంతకుబోయి 2 వ భాగమునందు మాత్ర

ము తీర్ణులైనవారు:-

9 17 24 41 49 59 65 72 73 121 142 155 157 158 170 171 176 178 190 385 430 561 581 607 613 617 650 733 750 799 875 877 883 887 891 928 948 972 998 1021 1034 1038 1040 1041 1043 1077 1078 1096 1117 1132 1133 1139 1221 1227 1264 1265 1270 1289 1301 1344.

ఏవోయొక భాగమునందు తీర్ణులై పూర్తిజేసినవారు:-

191 193 194 196 203 207 211 214 215 217 218 219 227 228 237 238 239 241 245 246 248 249 251 253 256 257 260 262 265 267 269 271 to 275 279 282 285 292 293 294 296 301 302 309 311 313 317 318 320 321 325 328 to 331 333 335 336 338 344 347 350 351 357 360 361 362 364 668 370 to 375 377 380 382 396 397 398 400 401 404 415 416 419 420 421 444 445 446 448 449 451 456 457 490 to 493 496 498 503 505 533 534 535 541 542 543 546 547 548 550 551 552 555 566 575 576 577 594 596 598 599 625 626 629 630 636 641 656 658 662 668 669 702 703 706 709 711 to 715 718 to 723 725 727 763 764 766 767 769 770 772 774 776 778 779 781 783 790 821 822 824 to 827 829 830 831 833 to 839 842 845 to 848 850 852 864 to 870 894 897 898 899 901 902 904 908 910 to 913 932 933 934 940 941 950 951 957 958 964 980 982 1007 1009 1012 1014 1016 1019 1053 1057 1062 1068 to 1073 1075 1145 1146 1149 1150 1155 1156 1159 1161 to 1164 1166 1167 1170 1171 1173 1174 1177 1179 to 1181 1183 to 1186 1188 1189 1192 1195 to 1197 1234 to 1237 1242 1245 1251 1252 1254 1304 1309 1314 to 1318 1323 1327 1328 1331 1332 1336 to 1340 1361 1368.

2 వ గ్రూపు

2 వ తరగతి:-

1383 1386 1387 1390 1396 1397 1400 1494 1497 1517 1522 1568 1623 1674 1700.

పరీక్షకంతకుబోయి మొదటిభాగమునందుమాత్ర

ము తీర్ణులైనవారు

1369 1372 1374 1376 1376 1380 1382 1384 1385 1391 1393 1394 1399 1404 to 1408 1410 1474 1488 1489 1493 1496 1506 1510 to 1513 1515 1516 1520 1523 1531 1567 1570 1579 1580 1582 1583 1591 1592 1609 1614 1616 1618 1624 1642 1643 1655 1660 1671

1672 1675 1704 1711 1723 1728 1730 to 1732 1735 1737 1740 1743 1745 1748 1750 1753 1754 1756 1759 1764 to 1766.

రెండవ భాగమునందు మాత్ర ము తీర్ణులైనవారు

1403 1478 1653 1659 1699 1701.

ఏవోయొక భాగమునందు తీర్ణులై పూర్తిజేసినవారు

1411 1416 1417 1419 1424 1427 to 1429 1432 1435 1438 1444 1447 1449 1451 1452 1457 1466 1468 to 1470 1472 1481 1484 1490 to 1492 1498 1533 1539 1541 1545 1548 1552 1556 1572 to 1574 1576 1577 1596 1598 1599 1601 1603 1605 1606 1627 1629 1631 1639 1644 1646 1648 1663 1665 to 1668 1670 1677 1678 1680 1681 1692 1693 1705 to 1707 1710 1715 1716 1767 1769 1773 1774 1777 1780 1783-A 1788 to 1793 1808.

3 వ గ్రూపు

1 వ తరగతి

1914.

2 వ తరగతి

1817 1818 1829 1836 1838 1844 1871 1873 1894 1901 1923 2143 2144 2172 2260 2265 2285 to 2287 2301 2330 2412 2425 2427 2477 2480 2503 1519 1520 2530 2582 2592 2595 2602 2604 2606 2616 2622 2639 2662 2707 2732 2733 2735 2738 2789 2800 2821 2832 2837 2841 2842 2894 2195 2910.

పరీక్షకంతకు బోయి మొదటిభాగమునందుమాత్ర ము

ర్ణులైనవారు:-

1815 1816 1825 1833 1847 1851 1856 1863 1866 1869 1870 1872 1882 1883 1886 1890 1891 1898 1899 1900 1913 1915 1917 1919 1922 1925 1928 1931 1934 2089 2097 2096 2114 2136 2137 2145 2161 2164 2177 2205 2210 2231 2236 2258 2259 2266 2287 2289 2296 2300 2305 2306 2309 2310 2321 2348 2349 2353 2367 2373 2408 2410 2411 2414 2417 2418 2420 2428 to 2430 2476 2477 2481 2497 2501 2516 2517 2528 2529 2531 2555 2556 2559 2560 2563 2579 258 2596 2615 2621 2629 2633 2635 2659 266 2670 2671 2672 2674 2675 2695 to 2698 272 2705 2713 2716 2720 2722 to 2724 2736 273 2792 2794 to 2796 2798 2819 2822 2833 283 2843 2896 to 2898 2907.

పరీక్షకంతకుబోయి 2 వ భాగమునందు మాత్ర ము తీర్ణులయి

నవారు:-

1810 1814 1837 1839 1848 1852 190 1930 1932 2229 2232 2235 2292 2297 230 2312 2332 2350 2364 2399 2405 2499 262 2623 2673 2717 2734 2799 2901.

ఏవోయొక భాగమునందు తీర్ణులై పూర్తిజేసినవారు

1935 1936 1938 to 1944 1947 to 195 1957 1967 1968 1975 1977 1978 1980 to 198 1984 1986 1990 1994 1995 2000 2001 2004 2008 2010 2011 2013 2014 2016 2017 2019 2021 2028 2029 2032 2033 2040 2044 20 2050 2051 2052 2054 2056 2063 2066 20 2069 2071 2074 2077 2079 2081 2082 20 2087 2099 2103 2106 2115 2116 2118 21 2121 to 2127 2132 2146 to 2148 2151 2154 2156 2158 2159 2177 2179 2181 2182 21 2188 2189 2191 2192 2194 2211 2214 22 2219 2225 2228 2240 to 2245 2247 1267 22 2271 2273 2275 2277 2282 2283 2315 23 2319 2323 2324 2326 2327 2335 2338 23 2342 2343 2377 to 2379 2383 2384 2386 23 2431 2432 2434 2438 2442 2446 2449 to 24 2454 to 2456 2459 2462 2465 2467 to 24 2473 2474 2482 to 2485 2488 2490 to 24 2495 2505 to 2509 2540 2545 2546 2551 25 to 2577 2588 2589 2598 2610 2641 2632 26 2650 2653 2654 2676 2679 2680 2682 26 2685 2687 fo 2689 2692 2693 2740 2741 27 2245 to 2749 2751 to 2754 2758 to 2760 27 2763 2764 2765 2769 2770 2774 2775 27 2781 2783 2784 2786 2803 2804 2807 to 28 2813 to 2818 2858 to 2860 2863 2865 to 28 2869 to 2871 2875 2876 2880 2881 2884 28 2893 2915 2916 2918 to 2921 2623 2924 29 2230 2931.

అనామకాపాదులలో జ్యేష్ఠము త్వరగా తగ్గెను. 144

కృష్ణక్రింద బహిరంగసభలు లాటిలు అయినపుడును గొనినాటి నిషేధింపబడెను.

సెంట్రల్ జమిందారి కుటుంబములలో అఖిలభాగాలలో సర్ సాలమును క్రిష్ణపురావారు మరణించుటతో ఆ అంతరించినది. వారు 18 సంవత్సరములు శాసనసభ్యులు. 1 లో సర్ నిరుధము నందిరి.

గంజాము ఏజెన్సీ

—శాసనసభ—

గంజాము ఏజెన్సీ ఏజెంటు గెల్లెట్టగారు ప్రచురించిన, 1926-27 సంవత్సరపు నివేదికను, ఇతర మండలములవారికి గూడ బదిలీ చేసినందున గలవు. గంజాం ఏజెన్సీకి, బోవులకు మార్గపు ప్రభుత్వము లెన్నియేని గలవు. ప్రభుత్వము ఎంతవరకు రోడ్లు గనుపించవు. మోగారు పోవుమార్గము లనలేవు. అడవుల రిజర్వేషను పట్టిన, సనకాతివారు ఏవగుచున్నారు. అడవుల సిబ్బందికి ఏరికిని తరుచుగ పోరాటములు జరుగుచుండును. మిలిటరీ రోడ్లు నోకదానిని పట్టామిడియొద్దనుండి మన్యమునరకు నిర్మింప నవసరము గల దని ఏజెంటుగారి తలంపు. మన్యపానము నింది, ఏజెంటుగారు వ్రాసిన సంగతులు చాలముఖ్యమయినవి. కొండవాతివాండ్రు గానివారిపై సుద్యపాననిషేధమును విధించుటకు ప్రయత్నము జరిగెనట. ఈ ప్రయత్నము కొనసాగుచో, రివిన్యూ రికార్డు, రక్షణాధికారుల సభికముగ నియమింప ఫలపించునని, ఏజెంటుగారు సూచించిరి. రివిన్యూ పై లక్ష్యముననుండుచరకు, మన్యపాననిషేధము కొనసాగినేరదు. మన్యపాన నిషేధప్రయత్నము ఫలమగుచో, భావికర్తవ్యము నాలోచింపనక్కరలేదని, ఏజెంటు వ్రాసెను గాని, యీవిషయమై ఏనాహూర్తిగ బతులు జరిగెనని నమ్మజాలము. నీలమలలో జరిగిన కృష్ణ సభల నుగించుడ, మనః హూర్తిగ బదిలీ జరుగుచో, గంజాము ఏజెన్సీలోను బయము గలుగకమానరు. ఈ సంగతిని ఏజెంటు హాజరే పిమ్మట నిర్ణయించిరి.

ఏజెన్సీ సమావేశముగత ఫిబ్రవరిలో జరిగెను. శాసనసభ ప్రదేశములలో పండుగపర్వములందు త్రాగుట నియమ ప్రజలు విచారించు వాడుకగలదు. ఏజెంటుగారి కితరవర్తతులకన్నను, సంపూర్ణనిషేధమే అవసరసాధ్యమని నమ్మక మేర్పడినది. ఒరిస్సాలోను వివరించుచోటుల, మన్యపాననిషేధప్రయత్నము ఫలమగుటచే, గంజాం ఏజెన్సీ కోడులలో హాడ నిషేధప్రయత్నము కొనసాగునని, గెల్లెట్టగారు సూచించుచున్నారు. కాని ఏజెన్సీ సమావేశము గారి నిమిషమై నమ్మక మేర్పడలేదు. ఒరిస్సాలోను ప్రదేశములో 1910 సంవత్సరమునందు, నిషేధాన్వయము ప్రారంభ మయ్యెనట. అక్కడి లిటికల్ ఏజెంటుగారి యుద్దేశ్యము ప్రకారము, సుదకులు సారాన్విత్రాగుట మానివైచిరట. త్రాగుట పతనిధి యను అనేకణను వా రెన్నడును వాచించలేదట. నిషేధప్రయత్నములు ఫలము గాంచునని ననియు, పండుగపర్వములందు ప్రజలు తాగుట లేదనియు, అచ్చటి యధికారులు గెల్లెట్టగారికి జెప్పిరి. ఇతర ప్రాంతములలో నయినను, తగినకృషి జరుగుచో, ఫలిత మన్యపానగలదు. గెల్లెట్టగారి విషయమై వ్రాయుచు “నానకెసీ” కోడులలో నిషేధప్రయత్నము విజయము గాంచునని ప్రభుత్వమువారికి వాగ్దానముజేయజాలను. కాని నే నొక్కసంగతినిమాత్రము జెప్పెదను. ప్రభుత్వము వారు న స్వీకరించుచో మరొకని సందర్భములు చుచో, నిషేధప్రయత్నము జేయుటకు మాత్రము సాధ్యముగ నున్నాను”, అని సూచించిరి. అట్టి తరి, నిషేధప్రయత్నముల కవకాశ మిచ్చుట ప్రభుత్వమువారిధర్మ మనుటకు సందియములేదు. అధికారులు సానుభూతిగలవారగుచో, ఎంతవని యయినను, జరుగగలదు.

కోడులు నల్లమందునుగాని, గంజాయినిగాని వాడరట. బల్లిగుడ డివిజనులో గంజాయి అంగడి లేదట. అయినను, ఎక్సైజు ఉద్యోగిగా రొకరు గంజాయి అంగడిని ప్రారంభించునని త్రము కోర్కె సూచనల గావించగ, ఏజెంటుగారు నిరాకరించిరి. గాజులవాడిలోని గంజాయిమాపును వీరు మూసి వేయించిరి. సహకారసంఘములు ఏజెన్సీలో నభివృద్ధి జెందలేదు. బల్లిగుడ డివిజనులో తాలూకా ప్రదేశములో క్రయవిక్రయ సహకారసంఘము గలదు గాని, దానిని తమ స్వంతలాభమునిమిత్తము డిప్యూటీ తహశీల్దారుగారు ఏర్పరచి రని, రిపోర్టు చెలుపుచున్నది. డిప్యూటీ తహశీల్దారులు శ్రద్ధ నహించుకుండుటచే, ఈ సంఘము నయితము క్షీణింపసాగెను. కొండ జాతుల వారింతవరకు సహకారోద్యమమును చేపట్ట లేదు. ఏజెన్సీలో విద్యచాలకొరవడి యున్నది. ఇతరచోటులలోవలె ప్రారంభవిద్యను నిర్వహించుటకు స్థానికసంఘములుగాని, ఎడ్మంట్ కేసు నలు కౌన్సిలులుగాని లేకున్నవి. ఇతర ప్రదేశములలో గల సౌకర్యములను ఏజెన్సీలో స్థాపించుటకు తరుణ మాసన్నమయినది. ఏజెన్సీ ప్రదేశములను ఎల్లకాలమును వెనుకబడజేయుట పాడిగాదు. సవరభాష తెలిసిన ఉపాధ్యాయులు అరుదగుటచే, సవర పాఠశాలలను స్థాపించుట కష్టమగుచున్నదట. ఏజెన్సీలో విద్యకై వెచ్చించిన సొమ్ము కొలదిగ మాత్రము హెచ్చెను. ఏజెన్సీలో పంటలుపండుట కవకాశ మభిక్ముగనున్నను, వ్యవసాయ శాఖవారు ఈ ప్రదేశములపట్ల ఉపేక్ష జూపుచున్నట్లు, ఏజెన్సీ సమావేశమువారు ప్రభుత్వమువారికి చెలియజేసిరి. పిమ్మట ప్రభుత్వమువారికి డిప్యూటీ డైరెక్టరును పంపిరట. వీరి పర్యటనమువలన నెట్టిఫలము గలుగునో చూడవలయును. గంజాము ఏజెన్సీ శీతోష్ణస్థితి, పీతభూములలో కన్నను అనుకూలముగనుండును. కొలదిరోజులు మాత్రమే ఎండ కాయును. లోయలలో ఏరులు ప్రవహించుచుండును. శరీరభ్రమగు నీరు పుష్కలముగ లభించును. కలరాగాని, స్ఫోటకముగాని ప్రజలను బాధింపవు. అంతకు పూర్వము సుఖసంతకములు లేకున్నను, బల్లిగుడలో రిజర్వు పోలీసును నెలకొల్పినపిమ్మట వ్యాపించె నని, రిపోర్టు చెలుపుచున్నది. కాని, మిగిలిన ఏజెన్సీలోవలె నిక్కడను మన్యజ్వరము తీవ్రరూపము దాల్చియున్నది. ఏజెన్సీకంతకును సంబంధించిన యీ ప్రశ్న గూర్చి ప్రభుత్వమువారు తగిన చర్యలు దీసికొనెదలు

గనుపించదు. వెనుకటికన్న వైద్యసహాయ మభివృద్ధి గాంచెనని, నివేదిక చెలుపుచున్నదిగాని, అయ్యది ఏమూలకును సాపేక్షము. ప్రతిగ్రామమునందును ఒక్కవైద్యశాలతప్పక యుండవలెనని, ఏజెంటుగారు సూచించుచున్నాడు. ఇప్పుడున్న వైద్యప్రతిష్ఠాపనలలో నయినను, పండుల స్వయం చాల కొరవడి యున్నదని, జిల్లా మెడికలు ఆఫీసరుగారు కనుగొనిరి. ఇకవది సంవత్సరముల క్రింద ఎంత స్వయం యుండెనో ఇప్పటికిని అంతియేగలదట. మలేరియా నుండి తప్పించుకొనుటకు మోసెస్ అను నొక యుద్యోగి, రాత్రిళ్లు ఇంటిలో పొగజెట్టి, దోమ తెరలక్రింద పడుకొనెడివారట. విశాఖపట్టణం ఏజెంటుగారు, కిరసనాయిలు లేనను తగిన రక్షణ యని చెప్పిరి. ఉద్యోగు లిట్టిప్రతిక్రియల నవలంబించుటకు వీలయినను, సామాన్యప్రజల కిది సాధ్యపడదు. గంజాము ఏజెంటుగారివలె వీరు ఒంటినింప దుస్తుల ధరించి చెలువలకు బోజాలరు. అందుచే మన్యజ్వరకారణములను నివారించుటకు ప్రయత్నము జేసినగాని, ప్రయోజనముండదు. గంజాము ఏజెన్సీ నుండి అస్సాంకు వలస పోవుచున్న ప్రజలసంఖ్య నృద్ధియగుచున్నది. ఇంతకు పూర్వపువత్సరమున 2710 మంది కూలీలు వలసపోగ, నివేదనసంవత్సరమునందు 6944 మంది వలసపోయిరి. వీరిలో చాలవరకు సనకాతివాడే. తమ జన్మస్థలములో జీవనము జరుగని వారికి, అస్సాంకు బోవుట మంచిదేయని, గంజాము ఏజెంటుగారు భావించుచున్నారు. కాని, విశాఖపట్టణం ఏజెంటుగారు రటుల భావించుటలేదు. కూలీలు దొరకక, ఏజెన్సీయభివృద్ధి కాటంకము గలుగుచున్నదని, వీరు సూచించియుండిరి. గంజాం ఏజెన్సీలో మరియొక భాగమునుగూడ బరంపురం సెషన్సు జడ్జిగారి అధికారముక్రిందకు దీసికొని రావలయునని, గెల్లెట్టగారు కోరుచున్నారు. ఏజెంటుగారికి కేసులను విచారించుటకు తీరిక లేకుండుటయగాక, పోలీసువారిపై అధికారముగల యుద్యోగి నే కేసులను విచారించుటకుగూడ నియమించుట, న్యాయ సూత్రములకు విరుద్ధమని, గెల్లెట్టగారి తలంపు, ఏలన, ఏజెంటుగారి మనము, ముద్దులును శిక్షించుటకే కుతూహలము జూపుచుగాని, నిష్పక్షపాతముగ విచారించుటకు ప్రోద్బలపరుపదు. గెల్లెట్టగారి యూహ న్యాయమయిన దనుటకు సందియములేదు. గంజాం ఏజెన్సీయందే గాక, అన్ని మండలములలోను కార్యనిర్వాహకశాఖను న్యాయశాఖనుండి ఎంతవరకు విడదీసిన సంతమేలు. పబ్లిక్ వర్క్సు శాఖను మంజూరుజేయవలయు ననియు, బర్తంపురం సెషన్సు జడ్జికి సినిమి క్రిమినలు కేసుల విచారణను టప్పగింపవలయు ననియు, ఉపాధ్యాయులకు ఇండ్ల నొసగవలయు ననియు, పట్టాకిమిడి తాలూకాయందలి, ఏజెన్సీని పీతభూమినుండి వేరుజేయవలయు ననియు, ఏజెంటుగారు ముఖ్యముగ గోరుచున్నాడు. ప్రభుత్వమువారి విమర్శనము లేకబోవుటచే, వారి యభిప్రాయ మేమియో తెలియలేదు. ఏజెన్సీని చక్కబరచుచో, పంట లభిక్ముగ బండుటకును, ఖనిజసమృద్ధి విస్తరించుటకును, ఆర్థికదేశసంపద యభివృద్ధి గాంచుటకును, ఎంతేని వీలు గలుగును. రామగిరి ఉద్యోగి రికి మైగ బొడోజెబోయను నొకకొండ గలదనియు, అది గంజాము

జిల్లాకే గాక ఆంధ్రదేశమున కంతకును ఆరోగ్య స్థానముగ నుండుననియు, నాల్గువేల నాల్గువందల అడుగుల ఎత్తునుగలదు. దాని పై నోకబాగాకా కట్టబడెననియు, శీతోష్ణస్థితి మిక్కిలి అనుకూలముగ నుండుననియు, గెల్లెట్టిగాని వ్రాసిరి. గంజాం జెప్పిని బాగుచేయుచో, లాభ మొత్తేని గలుగ గలదు. కాని, ఏజెన్సీ పరిపాలనము ప్రత్యేకముగ నుండి ప్రజలహక్కులు సంఘటితముగ నుండునంతవరకు, అభివృద్ధికి మార్గ ముండజాలదు.

మదరాసు శాసనసభ

మదరాసు శాసనసభ రేపటిదివసున సమావేశమగును. రేపటిరోజున, ప్రభుత్వసభ్యులు సభ మొంటికి గ్రాంటులను గోరెదరు. ఎక్సలెన్సాశాఖకు గాను, డి. బి. ఆరోగ్యశాఖకు మొనరిగాను గోరిన గ్రాంటుకు, ప్రజాప్రతినిధులు సంజన సవరణలు గలవు. మద్యపాననిషేధముగూర్చి చర్చను పురి గొల్పుటయే, సవరణల ముఖ్యోద్దేశము. మద్యపాన నిషేధమున, ప్రారంభించి, రాష్ట్రకప్పముల తగ్గుదలనుండి, విద్యుత్సప్తమును భర్తీ చేయవలయునని, కోటిరెడ్డిగారు చేసెడిసూచన చాలముఖ్యమయినది. మైనరుఇరిగేషను వర్కులక్రింద గా॥ మార్పుబాంకుగారు 68000 రూపాయలగ్రాంటును గోరెదరు. వివిధమండలప్రతినిధులు, తమమండలముల ఇరిగేషనువర్కుల యభివృద్ధిగూరించి, ముచ్చటింతుటకుగాను సవరణల నుపపాదించెదరు. గా॥ కాంపుబెలుగారు నల్లమడ ప్రాంతము నిమిత్తము శిలకల గ్రాంటును గోరెదరు. హరినర్సోత్తమరావుగారు తుంగభద్ర ప్రాంతము గూర్చియు, కూవమనదినిగూర్చియు, చర్చించుటకుగాను సవరణలను ప్రతిపాదించెదరు. న్యాయశాఖక్రింద గా॥ కాంపుబెలుగారు గోరెడి 1200 రూపాయలగ్రాంటు సందర్భమున, హైకోర్టు ఖర్చుగూర్చియు, యన్. యస్. రామస్వామి అయ్యంగారి ఆర్చెస్ట్రగూర్చియు, కోయిలకుంట్ల కాల్పులగూర్చియు, చర్చింప బ్రయత్నించెదరు. వైద్యశాఖక్రింద డి. బి. ఆరోగ్యశాఖగారు 6300 రూపాయల గ్రాంటును గోరెటకు కారణము, ప్రాచ్యవైద్య సమావేశమునకు ఎక్కుడు ధనసహాయము జేయుటయును సిద్ధవైద్యగంధములను తయారుజేయుటయునని తెలియుచున్నది. ఈసందర్భమున గౌరవ అసిస్టెంటు సర్జనులు, గ్రామ వైద్యసహాయము, ఆయుర్వేద వైద్యముల గూర్చి చర్చ జరుగగలదు. లేబరుశాఖకై ఖానుషేస్సానో సాహెబుగారు కోరిన 60000 రూపాయల గ్రాంటు క్రిందగూర్చికు సీతినగూర్చి విచారించ గోరుటకు హరినర్సోత్తమరావుగా రొకసవరణ నుపపాదించెదరు. కాకినాడలో హాస్పిటలు భవనమును కట్టించవలెనని, చావలి రామసోమయాజులుగా రొక సవరణను ప్రతిపాదించెదరు. మొత్తముమీద ముప్పదిగ్రాంటులు ప్రతిపాదించబడును. రాష్ట్రకప్పముల విడుదలవలన, రాజధానికి ఎంచదగినమేలు గలుగుననుసమ్యక్ మంతవరకు గలుగలేదు.

పాలకొల్లు మ్యునిసిపలుసంఘము : అధ్యక్షుడవది పాలకొల్లు మ్యునిసిపలుసంఘమును నిర్మించి ఎనిమిది సంవత్సరము లయినను, ఇంతవరకు అధ్యక్షుని నెన్నికొను అధికారమును బడయకపోవుట

శోచనీయము. మ్యునిసిపలుసంఘము విద్యాధికులతో నిండియున్నది. ఎన్నికహక్కు నొనగవలయునని, మ్యునిసిపలు సంఘమువారు. పాలకొల్లు ప్రజలును మూడుసంవత్సరముల నుండియు, ఆందోళన సలుపుచున్నారు. కడచిన నెలలో, ఎన్నికహక్కు నొనగగోరుచు, మ్యునిసిపలు సంఘమువారు తీర్మానము గావించియుండిరి. పాలకొల్లు మ్యునిసిపలు సంఘమునకు పిమ్మట నిర్మించబడిన చీరాల మున్నగు మ్యునిసిపలు సంఘములకు అధ్యక్షుని నెన్నికొనుహక్కు నిచ్చియుండగ, ఈసంఘమునకు హక్కుస్వీకరుండుటకు కారణము గనుపించదు. పోనీ, నామినేషను ఏర్పాటుయినను ప్రజలకు లాభము గలిగించెనా యని, అదియు గనుపించదు. మ్యునిసిపలిటీ కమిషను వివాదములకును స్థాన వై, అభివృద్ధి స్తంభించియున్నది. ఈనెలతో నామినేషను వైర్యముపడవి ముగియగలదు. నవంబరు ఒకటవ తేదీనుండియు, పాలకొల్లు మ్యునిసిపలిటీకి ఎన్నికహక్కు నొనగవలయునని, మ్యునిసిపలుకొన్ని లరులును, పాలకొల్లు పౌరులును ప్రధానమంత్రి గారికి విన్నపముల నంపియుండిరి. నామినేషను పద్ధతి మంచిది గాదని వ్రాసియుండిన ప్రధానమంత్రి గారు పాలకొల్లుపౌరుల న్యాయమును కోర్కెను నఫలపరచి, తమవిశ్వాసమును ఆచరణలో జెట్టుట ధర్మము.

మద్రాసు ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకసభ ఆంధ్రప్రముఖు లొక రిటుల వ్రాయుచున్నాడు: “మద్రాసు ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సభ్యులగు సర్ సి. వి. రామస్వామి అయ్యంగారి పదవి త్వరలో ముగియ నున్నదని తెలియుచున్నది. ఈ పదవికి, తమిళప్రముఖులు పలువురు ప్రయత్నించుచున్నటులగూడ తెలియుచున్నది. ఈ పదవిని నిర్వహించుటకు మొదట నియమింపబడిన భారతీయులు, కీర్తిశేషులగు బాబ్బిలిమహారాజుగారు రని ఎల్లరెగిన విషయమే. వీరు జీతము బుచ్చుకొనక, తమ పదవిని సమర్థతతో నిర్వహించిరి. కాని, కొలదికాలములోనే వారు తమపదవికి రాజీనామా నిచ్చుట తటస్థించెను. పిమ్మట నాంధ్రుల నెవరిని ఇంతవరకు నియమించియుండలేదు. కొంతకాలముక్రింద డి. బి. మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులు గారిని నియమించుటకు ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నింపగ, జస్టిసుపక్షమువారి ఆందోళనమువలన నది సమకూరలేదని వెల్లడియయ్యెను. కీ. శే. కే. శ్రీనివాసయ్యంగారు రాసమయమున నియమితులయిరి. ఈమారయినను ఆంధ్రప్రముఖులలో నొకరిని కార్యనిర్వాహకసభ్యునిగా నియమించుట భావ్యముగనుండును. ఆంధ్రులలో నర్దులగువారు లేరని ఎంచుట కేమాత్రము విలులేదు. ఆంధ్రులను ప్రత్యేకముగ నిరాదరించి రను నూహ కవకాశము లేకుండజేయుట ప్రభుత్వధర్మమని, నా యభిప్రాయము.”

అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావుగారి విజయము జెడవాడ మ్యునిసిపలు వైర్యునగు అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావు పంతులుగారు కడచిన మ్యునిసిపలు ఎన్నికలో విజయము గాంచినందులకు, వారి నభినందించెదము. ఎన్నిక ముగిసినపిమ్మట, బ్యాలటు పెట్టెలను తెరవకుండజేసి ఎన్నికను రద్దుజేయుచు

టకు ప్రతిపక్షు లెన్నిప్రయత్నముల చేసినను సవిసఫలము గాంచలేదు. మొన్నటిదివ మయినను సయకల్వగుగారు పెట్టెను తెరచుటకు విలులేకుండ, ఇంజక్షనుదావా చాఖలుచేయబడెను. తుద కదిఖర్చులతో కొట్టివేయబడెను. దీనిమూలమున సాయంకాలమునకుగాని పెట్టెలను తెరవనీలులేక బోయెను. అప్పటి కయినను తాళము చెవిని సయకల్వగుగారికి బంపకపోవుట చే వాడు పెట్టెతాళమును పగులగొట్టిపవలసివచ్చెను. ఇట్టి యిబ్బందులనేకములకు లోనయినను ప్రజలప్రేమను మాత్రము కాళేశ్వర రావు గారి ధిక్కముగ చూరగొనిరి, ఫలితములు దెలిపెను. కాళేశ్వర రావుగారు తమ నావరించినకష్టములను, పాటింపక యింతకుముందువలెనే పొందెదమన ప్రకటించి నిర్వహించెదరని నలచెదరు. కాళేశ్వరరావుగారిపై ప్రజలకు గల ప్రేమ ప్రతిపక్షుల ద్వేషిత్వ యిబ్బందులమూలమున మరింత యుతిశయించి పంతులు గారికి రిని విస్తరింపజేయునని నమ్మెదము.

“అనహాయోద్యమము దేశమునకు మహాపక్వతిగావించెను”

గా॥ పటేలుగారు పూనావాస్తవ్యుల కొనంగిన సందేశము

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము గోరుట ననుబంధము, జూలై 15:—గా॥ వి. జి. పటేలుగారు పూనా నగరమున కడపించినపుడు పురపాలకసంఘమువారు పౌరులును సభ్యులగు ప్రజలును పుచ్చించిరి. పటేలుగారు ఒక నోట మాట్లాడుచు తాము భారత శాసనసభ్యులమగు ఈ స్వయంజన తమ ధర్మమును నిర్వహించుట లేనది ప్రజలు తెలంచినచో ఆ. భా. కాంగ్రెసుసంఘమునందు తనసభ్యత్వమునకు రాజీనామా నొనంగ సంకల్పించు నన్నానని పత్రికచపుడు సభ్యు లెక్కు డాడుగతము కన్పరచిరి.

సహాయనిరాకరణము పూనాయందలి గుజరాతీయులు పటేలుగారికి రిసచ్చు వివరములను ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు తామింకను ప్రజాసేవను చేయుజాలియున్నందులకు సంతసమును ప్రకటించిరి అనహాయోద్యమము గుజరాతు దేశమునకు మహాపక్వతిగా వించెను. ఇతర రాష్ట్రములు గుజరాతు దేశమును ఆదర్శముగ గైకొని లాభముల బడయుగాత మని ఆశించిరి.

బూటకనంసంస్కరణములు-నిరధికారపుత్రులు పటేలుగారు పురపాలకసంఘమువారు పుచ్చిన సన్మానపత్రమునకు ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు భారతదేశమందు సంస్కరణాభివృద్ధికి స్థానిక సంఘములలో ధనాభావమే ప్రబలంధకమని నుడిచిరి. సంస్కరణముల యనంతరము ప్రభుత్వవ్యవస్థలపై నెక్కువధనము ఖర్చు చేయబడుచున్నది. స్థానిక సంఘములకు ధనము అత్యల్పముగ విడుదలయ్యున్నది. స్థానిక సంఘమునందు నిష్కలనితమున పరిపాలన జరిగినగాని అభివృద్ధికి అవకాశములేదు. మంత్రులు నామమాత్రముగాని నిజమున అధికారము గలవారు కాదు. వారి హస్తగతము ప్రజామతశాఖలను అభివృద్ధిపరచుటకు చాలినంతధనము లేదు. ప్రజలెక్కుకొనిన ప్రతినిధులకే యాధనములేను ఖర్చుజేయుటకు సర్వ యాధికారము నొసంగుటయే తప్పక త్యంతము లేదు. దేశమునందు వచ్చు ఆదాయమును సక్రమముగ నెచ్చించినచో అవశ్యకములకు చాలియుండును.

నిషేధ సమస్య మద్యనిషేధ సమస్యనుగూర్చి మాట్లాడుచు సంపూర్ణ నిషేధము ఆమెరికాదేశమునకుంటే భారతదేశమందు ప్రయత్నించిన నెక్కుడు ఫలితము కల్గునని పలికిరి. ఈ విషయములో మంత్రులు నిస్సహాయులై యున్నారు. మద్యనిషేధమును నిర్బంధ ప్రాథమికవిద్యార్థిధానమును దేశమునందు ప్రవేశపెట్టి ప్రయత్నించి చూచిన పది సంవత్సరములలో దేశప్రజాయందు ఎంతయో మార్పు కలుగగలదని విశ్వసించిరి.

(శ్రీ పేను)

విదేశవార్తలు

నృప్తికి ప్రతిస్పత్తి

మెకానికలు మ్యూజ్-అత్యధునకార్యము

విద్యుచ్ఛక్తి కంపెనీవారి విజయము

నిర్జీవప్రతిమలు మనుష్యునివలె ప్రత్యేకముతో
జనించెయట

న్యూయార్క్, అక్టో 15:—నిర్జీవప్రతిమలకు ప్రాణ ప్రతిష్ఠను విద్యుచ్ఛక్తి ద్వారా పోసి మనుష్యునివలెనే పని చేయించుటకు చాలకాలమునుండి కఠోర కృషిచేయుచున్నారట. వారియభిప్రాయం త్వరలో నెరవేర నున్నదన వచ్చును.

వెస్టింగ్ హౌస్ విద్యుచ్ఛక్తి కంపెనీవారి విద్యుచ్ఛక్తితో ఒకబొమ్మను మనుష్యునివలె తయారుచేసి క్లియర్ వ్యక్తిగతముగా అడిగిన ప్రశ్నలకు నిజమానపునవలెనే ప్రత్యుత్తర మిచ్చునటలను చెప్పినవని చెయునటలను ఏర్పాటుచేసిరి.

ఇట్లు తయారుచేసిన మనుష్యులలో 'ఒకడు' తలపుతీయుము' అనేపరికి తలపుతెరచెను. ఇంకొక 'సనిష్ఠ' దీపములను వెలిగించెను. విద్యుచ్ఛక్తిచే నడవబడుపంకాను వేసెను. అక్వీషన్ జ్యోతిమీద పనిచేసెను. ఫలానా గర్భస్థుల ఫలానా అని తెలుపు ల్యాంపును (దీపము) వెలిగించెను. తుడుదులు ప్రారంభించెను. అట్టి విభుడు మూడు తరుగుననున్నది. అప్పుడే ఈజనలను జేయుచున్నది. వాషింగ్టన్ నీటిపథము జలాశయములను కనిపెట్టి నీరు వృథాగాకండ జేయుటయే నీటి ప్రధాన కార్యాలయమునండి ఎంతవీరున్నదని టెలిఫోను చేయగానే ఇన్ని అడుగుల నీరున్నదని చెప్పవలెను. జలాశయ ముగా నీటి ఎత్తునుబట్టి ఈయంత్రము పనిచేయును. టెలిఫోను వార్త రాగానే యంత్రము మళ్లారును. నీటి ఎత్తునుబట్టి కొన్ని పర్యాయములు మాట్లాడును.

న్యూజిలండు ప్రభుత్వము

తైపురైటింగు ఆర్డరులు

బ్రిటిషు కంపెనీలకే ఇచ్చుట

రంగు, అక్టోబరు 14:—నిరుద్యోగ సంవత్సరము తమకు. కావలసిన తైపురైటింగు యంత్రములన్నిటిని బ్రిటిషు కంపెనీలనుండియే న్యూజిలండు ప్రభుత్వమువారు కొనిరి. 8000 యంత్రములను దీసిరి.

పలనెయినులో క్రొత్తనాణెములు

రంగు, అక్టోబరు 14:—పలనెయినులో క్రొత్తనాణెములు వచ్చేనెలారంభమునండి అమలులోకి వచ్చును. పాను విధానముమీదనే ఏర్పడినది.

25000 మైళ్ల పయనము

సోమవారము ప్రారంభమగుట

రంగు, అక్టోబరు 14:—దుర్గపాఠ్యదేశములో సంచారమునట్లుకు బయలుదేరిన రాయలు వైమానిక దళములో నలుగురు సేటి యువకులు ఫెలిక్సిటోనుండి బయలుదేరిరి. అచ్చటనుండి సంచారమును ప్రారంభించెను.

పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ

ఇంకను స్విట్జర్లండులోనే యున్నారు

లండన్, అక్టోబరు 13:—ఇంకను స్విట్జర్లండులోనే మోతీలాల్ నెహ్రూగారు సంచారమునల్పమిచ్చారు. లండనుకు అక్టోబరు 25 తేదీకి బోవు ననుకొనుచున్నారు.

రాబోవు ఎన్నికలు-500 లిబరలు అభ్యర్థము

రంగు, అక్టో 13:—లిబరలు పక్షం కాదుగా 500 మోర్లకు సామ్యులుగారు రాబోవు ఎన్నికలకు బయలు దిద్దిరారు. 500 ప్రజలనుతో సంబంధము లేకుండా మోర్లనున్నది.

ఆల్బేనియానుండిని కాల్చి చంపుట

విద్యార్థినేరము

ప్రేరు, అక్టో 15:—బెల్గ్రేడులో నున్న ఆల్బేనియా మంత్రియగు సి. జే. రెగారిని ఒకయువకుడు కాల్చి చంపెను. హోటెల్లో కాల్చెను ఇంకానే అమంత్రి నివసించినది. ఆస్పత్రికి బోవనవ్యయము ఇతడు ననిపాయెను. హంతకుడు విద్యార్థి. జరివిచుడు బేరీ అను నానధారుడును 20 సంవత్సరములు. ఎత్తే క్రొత్తపురుషుడు ఆల్బేనియాను జాగో స్థానికుడు కల్చినవాడు కింగ్లెస్ కోటుచే చంపబడినట.

ఇంగ్లీషుచానలు ఈత - ఇంకొక ప్రీవిజయము

రంగు, అక్టో 14:—పెఫ్లెయిమువతి ఇన్ గిల్లగారు నిన్న ఇంగ్లీషుచానలునాటెను. నిన్నయువకులను కేపు గ్రీసివిజనుండి బయలుదేరెను. దోవను అర్ధరాత్రిజేరెను. నీటిలో 15 గంటల 9 నిమిషములుండెను. ఇన్ ఆమె ప్రభువు ప్రయత్నము. జయప్రథముగానండెను. ఈవారములో ముగ్గురు ఆడవాండ్లు ఈదిరి. ఈమె మూడవది.

సోవియటు రిపబ్లికు

వైకాపుగారి యువనానము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

రెస్ట్రాన్, అక్టో 16:—సోవియటు రిపబ్లికు కేంద్ర కార్యనిర్వాహకవర్గ పథలో వైకాపుగారిట్లు ఉపన్యసించిరి.

సోవియటు ప్రభుత్వము దౌర్బల్యముగా నున్నపుడు సామాన్యకాంక్షగల దేశములన్నిటిని దబ్బిచ్చి తమవత్తును జేసికొన ప్రయత్నించెను. కాలంచేయకూడదీసికొనటకు. కాని ఇప్పుడు దౌర్బల్యముపోయి బలముగ ఏర్పడినది. అందుచే ఇక వివాదలు జనినా, హేనులో ఇచ్చెదనన్నట్లు ఏమియు ఇవ్వదలచుకొనలేదు. మనకు పత్తువేర్పడినది. పెట్టుబడిదేశముల మీద తక్కువగా ఆధారపడవచ్చును. కొంచెమే వారి వచ్చెదము. కొన్ని పెట్టుబడిదేశపు ప్రభుత్వములు సోవియటులపై సాయుధులై పోరుటకు ప్రయత్నించెదరు. కాని అట్లుచేసినను ఇతరదేశములో సాంఘిక విప్లవము శీఘ్రముగ ప్రారంభమగును.

వీధి అల్లరులు

విచారణసంఘము

లండన్, అక్టోబరు 15:—వీధులలో అల్లరిచేసినందుకు శిక్షితులైనవారు అపిలుచేసి నెగ్గుచే ఈ విషయమై విచారించుటకు ఒకసంఘమును నియమించిరి. కాననములను సవరణ జేసెదరు.

జర్మన్ అట్లాంటిక్ వైమానికులు హాల్బాలో రేవులో దిగిరి నురక్షితముగ.

సార్వేనాక ఇంకొక నాకతో డీకొని. 15 వ తేదీని మునిగిపోయెను.

జలింపియా మోటారు ప్రదర్శనము

మంచి అమ్మకము

రంగు, అక్టోబరు 14:—గుంపులగవచ్చి ప్రదర్శనమును జూచుచున్నారు నేడు. 12000 వచ్చిరట. మోటారులో రాని వాసంశ్చి స్వయముగనన్నదట. వీరు కొనకొనుటకువచ్చి రేమా యనుకొనుచున్నారు. బ్రిటిషువర్తకులపని చాలబాగా యున్నదట. అమ్మకము విస్తారముగా నుండుటచే ఫ్యాక్టరీలను పెంచవలసియందునట. అమెరికనుబండ్ల సానమును 6 సిలండరులబండ్లు ఆక్రమించుకొన్నవట.

అబోర్గుకు అమెరికాకు జర్మను నాకావిమానము (డి. ఎ. 230) లిచ్చునకుండి బయలుదేరెనట.

జి.వి.మనియే ప్రిన్సులో (బెల్జి భార్యాభర్తలు) నిల్లుకు చనిపోయిరి.

బ్రిటిషు బ్రాడ్ కాస్టింగు కార్పొరేషను

సిడ్నీ నుండి మాటలను వినుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

రంగు, అక్టో 16:—సిడ్నీ నుండి మాట్లాడినమాటలు బ్రిటిషు బ్రాడ్ కాస్టింగు కార్పొరేషనువారికి స్పష్టముగ వినిపించెనట. మాటలు (ఉపన్యాసము) స్పష్టముగ బ్రిటను అంతట వినిపించెనట. వాతావరణము ననుకూలముగ నుండెను. అయినను అభ్యంతరము లేకుండెను.

న్యూ సాత్వేల్సు ఎన్నికలు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

సిడ్నీ, అక్టో 16:—జాతీయవాదులు కంట్రీపక్షము వారు కలసి కార్మికపక్షముకంటే 6 గు రెక్కువగా నున్నారట.

ప్యారిస్ సోవియటు రాయబారి

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

ప్యారిస్, అక్టో 16:—రాకో విస్కి-గారు రహస్యముగా బెర్లినును పోయిరట.

చీనావార్తలు

ఉత్తర చీనానేనలు కాలన్ ను బట్టుకొనుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

పికింగు, అక్టో 16:—ఉత్తర చీనానేనలు కాలన్ ను మరల బట్టుకొనెనని తెలియుచున్నది. ఇటీవలనే వీరు ష్యాన్సి నేనలచే ఇబటనుండి తరువ బడిరట.

జర్మన్ బొగ్గుగనులు

కూలీలసమ్మె

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

బెర్లిన్, అక్టో 16:—సెంట్రలు జర్మనీలో బొగ్గు గనుల పనివాండ్లు 80 వేలమంది వేతనములవిషయమై సమ్మె గట్టెదరట. సమ్మె కొంతకాలము సాగుచో బెర్లినులోను సెంట్రలు జర్మనీలోను విద్యుచ్ఛక్తి భంగముగల్గును.

కోటిశ్వరుని కూతురు-రహస్య

వివాహము

తండ్రితో చెప్పకనే పెండ్లియాడుట

మామ దంపతులను తుమించుట

న్యూయార్క్, అక్టోబరు 14:—సిడ్నీ కోల్లేబు అను వాడు. సబ్బుబిళ్లల వ్యాపారము చేయువాడు. కోటిశ్వరుడు. తన తో చెప్పకుండగనే కూతురు పెండ్లియాడెనని విని విన్నకుడెను. అతడు అల్లుని కూతురని తుమించి ఇద్దరిని ఇంట్లోనే పెట్టుకొనెను.

సౌతెండు ఉపయెన్నికల

విషయమై, మెస్టర్ ప్రభునికొడుకు గా|| మనోగలం కేష్టక్ గారిని పెళ్ళొనిరి. ఈ కేష్టప్రత్యేకంపై ఎక్కువ అవకాశమాయనకే గలదనుచున్నారు.

ప్రేజిలు ప్రభుత్వమునాను బ్రిటిషువారివంతు అనుకొన్న దానికంటే ఎక్కువ వసూలైనది.

కేంబ్రిడ్జిలో అండరు గ్రాడ్యుయేటు (ఏ. ఫి. తరగతి) తరగతిలో యున్న విలియం చార్లస్ డేన్స్ గారు నడుచుచు పని పోయెను. తండ్రికి ఈ భారము లేకుండజేయుటకు, నార్వేజి నుండి త్రొక్కడుబండిమీద కేంబ్రిడ్జికివచ్చెను. అధినివేశపు నిమిషానగ్గుడు ఉద్యోగమునకు పోటీపల్పయిండెను.

అదినివేశములు పశుచికిత్స శాఖ

యభివృద్ధిజేయు ప్రయత్నములు

రుగ్గి, ఆక్టోబరు 14:—అదినివేశములందు పనిచేయు పశుచికిత్సయందు పనిచేయు వైద్యులు ఎక్కువ పనులతో పనిచేయుటకు ఒక విచారణసంఘమును నియమించిరి. పరిశోధన, వివేకము, పనిలో కేర్వణములు, ఉద్యోగ నియమములు, ఆవరమున సంస్థలను వెలకొల్పుట పనులకిత్య వైద్యాధికారుల నుతిరిలేదు. జేయుట మున్నగు విషయములను గూర్చి ఆలోచించెదరట, స్వపరిపాలనములేని సామంతరాజ్యములలో వ్యవసాయ ప్రకృత్య శాస్త్రపు పరిశోధనశాఖను నియమించుటకు ఏర్పాటు చేయుచున్నారట. వాటికిని పశుచికిత్స శాఖను సచివభవనం డవలెనట.

ఆమెరికను గరల్ విమానము

కాలియున్న ఇంజనమీద పెట్రోలుబడి అంటుకొనట చే విమానము తగులడెనట వయమానికురాలు నిరపాయముగ బయటబడినది. ఆమెరికనుల పరమానంద భరిత్యులైరి తలిదండ్రుల సంతోషమునకు మేరలేదు. ఈవయమానికురాలు రత్న ఎల్లరుకన్య ఏజోరన్సో దిగును.

బ్రెజిలు వైమానిక వయనము

కన్యకా కౌన్సెస్, లెఫ్టి నెంటు లెఫ్టిన్స్ నేడు బయలుదేరి పరాసరి బ్రెజిలులోనున్న కేటాన పోర్టుకే గెదరట. ఆచట నుండి రమేడి, జిసికో, బూనెస్ రుక్కు పోయెదరు. వారు నేటాలుపోర్టు 15 తేదీరి తేరిరి.

సకలత్వరాగారి ప్యాస్పోర్టు నిషేధమును తొలగించుటకు ఇండియాలో సకలత్వాలాగారికి స్వాగతము లాసగిన మునిసిపాలిటీలు పార్టీ సంఘమువారు తమ యసమృత్తిని చెలుపుచు సభలను జరుపవలెననియు నిషేధమును తొలగించవలెనని గోరవలెననియు తీర్మానమును గావించి బ్రిటిషు పార్లమెంటు కార్యకర్తమువారికి బంపిన లాభముండుననియు లండను నుండి ఈస్తువెట్టు సర్కిలు ఇండియను సేవనలు ఏజెన్సీ వారు కలిసి ప్రకటించిరి. ఇండియా ఇంగ్లండులో ఆందోళనముఃపక జరుగవలెనని ఆధునికముగా వ్రాయుచున్నారు. భారతీయులకు:

ఇండియాలో నూలుదిగుమతులు

ఎక్కువ పన్ను

టోక్యో, సెప్టెంబరు 12:—ఇండియాకు దిగుమతియగు నూలుపై ఎక్కువపన్నును విధించుటకు భారతసామ్రాజ్య సభనా రంగీకరించిన వార్తను జపానులో తెలిసినది. కలవరము ఏమియులేదు. జపాను ఓడకు పరిశ్రమలో అతివాదులు ఇండియాపై ప్రతికూల నవలంబించెదమని బెదరించుచున్నారు. అట్లుజేసిన ఇండియాప్రభుత్వమువారు లాంఛెదరని వీరి యభిప్రాయము. బెదిరించినంతమాత్రాన ఇండియా ప్రభుత్వమువారు బోబడెదరని తలంచుచున్నారు.

ఇండియాకు తాను ఎగుమతిజేయు సరుకులకంటె మూడు రెట్లు ఇండియానుండి దిగుమతులను గావించుటచే ఇట్లు బెదరించిన ఇండియావర్తకము విస్తారము పడిపోవుననియు, అందుచే ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నష్టపోవుటకు ఇష్టపడరనియు జపానువాదము. త్వరలోనే దిగుమతియగు నూలుమీదనే గాక దిగుమతియగు నూలువస్త్రములమీద గూడ ఇండియా పన్నును విధించుటకు కేధముగనున్నది. ఇది జపాను ఓడకుపరిశ్రమను చాలాతొందరను కలుగజేయును. మన లాభమును సాక్షింపజేయుటకు మనము గూడ ఒక ఎత్తు నెత్తవలెనని జపాను ప్రయత్నించుచున్నది. దీనికి ప్రతికూలగా ఇండియానుండివచ్చు దిగుమతులపై జపానుగూడ ఎక్కువపన్నులను విధించవలెననుచున్నారు. కాని భారతీయులకది చెబ్బగాయున్నను మనకే అధికనష్టముగ పరిగమించుననుచున్నారు. భారతీయులకంటె తమచిక్కులే మరొకతన్నగునని జపానువారయచున్నారు. తక్కువ ఖరీదుతో తమసరకులను తయారుచేయుటకు సాధనసంపద జపానుకు లేనందున ఇండియానుండి ముడివస్తువును చెప్పించుకొనక తప్పదు. అంతర్జాతీయ మార్కెటులందు నష్టము రావలసియు ఇట్లు జేయవలెను. అందుచే నుంకములను భారతదేశపు దిగుమతులపై విధించు తలంపును మానుకొనటమో లేక అపసరమని తోచిన కవీపముగ పోషించుటమో జరుగవలెననియు మరల ఇండియా దిగుమతులపై పన్నును పెంచియునుట తపసి జపానులో యభిప్రాయపడుచున్నారు.

రాజప్రతినిధి నాయకులతో సంప్రతింపనుండుట

రాయలుకమిషను విషయమై త్వరలో

ప్రకటన గావించబడును

సిమ్లా, ఆక్టోబరు 17:—రాజప్రతినిధిగారు తమ పర్యటన కార్యక్రమము మార్పుకొని హఠాత్తుగ సిమ్లాకు వచ్చుటచే యెన్నియో వదంతులువలించినవి. రాయలుకమిషను విషయమై యొక ప్రకటనగావించ నుద్దేశించి ఇర్వినుప్రభువుగారు సిమ్లాకు వచ్చిరని కొంద రభిప్రాయపడుచున్నారు. సాంఘికసమస్యలను పరిష్కరింప నాయకులతో సంప్రదింపుటకు వీరు సిమ్లాకువచ్చిరని మరికొంద రనుకొనుచున్నారు. రాయలుకమిషను చట్ట్యుక్తేర్లు త్వరలో ప్రకటింపబడుననియు, కమిషనుకు లిఖిత పత్రమునకు చేరిన ప్రముఖుడొకడు ఆధ్యక్షుడుగ నుండుననియు బలముగ వదంతులుగలవు. (ఆ.ప్రె)

వాతావరణ నిధి

1927 సం॥ అక్టోబరునెల 17-వతేది సోమవారము

ముఖ్యకల్పాలు	గత 24 గంటలలో అధ్యక్షుని	గత 24 గంటలలో అధ్యక్షుని	గత 24 గంటలలో సగటు	తాత్కాలికముగా ఉన్నది	తాత్కాలికముగా ఉన్నది
గోరూరూ	88.5	74.6	...	4.68	0.49
కొంకణి	88.7	79.0	...	1.26	2.60
కాకినాడ	92.5	75.7	0.28	2.59	1.21
మచిలీపట్నము	80.9	78.0	...	4.44	0.55
కర్నూలు	93.0	70.8	...	1.59	0.67
బళ్లారి	91.8	75.8	...	1.06	1.42
అనంతపురం	...	...	...	1.46	0.54
కడప	96.4	77.2	...	8.65	0.74
నెల్లూరు	95.1	79.8	...	0.76	2.40
యస్మాకు	93.7	76.4	...	0.77	4.14
కడపూరు	90.6	78.8	...	2.44	1.17
గోలకొండ	93.9	74.6	...	0.98	8.17
గోదావరిపూర్వం	80.6	71.6	...	0	8.80
తిరుగువాపల్లి	95.0	77.5	...	2.70	1.84
నాగవల్లి	90.9	79.8	...	0.82	2.29
మధుర	94.1	77.6	...	0.15	4.08
హంపి	87.8	79.4	...	0	8.55
తిరువల్లూరి	...	...	...	0.08	3.23
తిరువేంగుడము	84.1	76.6	0.1	0.23	4.78
కొచ్చికో	84.6	77.3	...	1.71	5.19
కాలికట్టు	89.8	76.0	...	1.48	4.61
మంగళూరు	85.7	75.1	...	8.74	0.54
తిరుగువూరు	85.6	66.0	...	0.41	8.79
మిరకాక	76.6	68.6	0.08	2.67	2.76
కొత్తూరు	64.7	58.8	0.35	1.10	4.06

సర్కారులు:—కాకినాడలో ఉరుములతో 0.23" వర్షం చెను. విశాఖపట్నము, మచిలీపట్నములో ముప్పు దట్టముగానున్నది. కాకినాడలో పగటివేడిమి అయిదు డిగ్రీలు ఎక్కువ. మచిలీపట్నములో 2½ విశాఖపట్నములో 3 డిగ్రీలు రాత్రివేడిమి ఎక్కువ.

డక్కన్:—కడపలో పగటివేడిమి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ. బళ్లారిలో 4½ డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—మేఘములు ఒకమాత్రముగ నున్నవి. నెల్లూరులో పగటి రాత్రివేడిమి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. మద్రాసులో పగటివేడిమి 5½ డిగ్రీలు, కడపూరులో రాత్రివేడిమి 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

వ. వ. నారాయణ లియ్యర్, శ్రీకాళహస్తి.

సమకాలికాభిప్రాయములు

న్యాయశాఖాసభ్యులు

మదరాసు గవర్నమెంటులో న్యాయశాఖాసభ్యులుగనున్న సర్ సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారు లండను నగరమునుండి యీ నెలఖరున మదరాసునకు వచ్చెదరనియు, పిమ్మట 1, 2 వారములలో తమకదవికి రాజీనామా నిచ్చెదరనియు రూఢిగ తెలియుచున్నది. రామస్వామి అయ్యరుగారికి ఉత్తర హిందూస్థానమునందున్న ఒకానొక సంస్థానాధీశుడు తనకున్న గొప్పకేసులో వకీలుగపనిచేయుటకు ఏర్పాటుచేసికొనెననియు, ఇదియుగాక రామస్వామి అయ్యరుగారు రామస్వామి అయ్యరుగారు తమకొక్కటను బలపఱచుకొనుటకై యొకమెమోరాండమును తయారుచేసి సమర్పించుకొనుటకు యిండియాలోని స్వదేశీ సంస్థానాధిపతుల సంఘమువారు నిశ్చయించుకొని, ఒక్కొక్కసంస్థానముయొక్క పూర్వపరసందర్భములను విచారింపి నివేదికలనువ్రాసి మెమోరియల్ తయారుచేయుటకు సంస్థానాధీశుల సంఘమువారు అయ్యరుగారిని యేర్పాటుచేసికొనినట్లుకూడ తెలియుచున్నది. వీరిసానేవచ్చుటకు అడ్డొక్కజేజనరత్ శ్రీవేంకటరామశాస్త్రిగారును, గౌరవనీయులగు హైకోర్టుజడ్జి వి. వి. శ్రీనివాసఅయ్యంగారును, ఇదివరలో అక్టోబరుగా ఆరుమాసములు ఎగ్జిక్యూటివ్ మెంబరుగానున్న శ్రీ కొల్లంగోడు రాజావారును, ప్రబల ప్రయత్నములు పలుపుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. భారతీయులలో మొట్టమొదట ఎగ్జిక్యూటివ్ మెంబరుగా మద్రాసుగవర్నమెంటులో కీలకపాత్రుని మహారాజాగారు నియమింపబడినారు. అటుతరువాత నియమింపబడినవారందరను ఆరవవారే. ప్రస్తుతము ఎగ్జిక్యూటివు మెంబర్ల నేమి, మంత్రులైన నేమి అందరూ అరవవారే కాళిగానున్న లామెంబరు పడిమారు ఆంధ్రులలోనొకరికిచ్చుట న్యాయము. బొబ్బిలివహారాజాగారి పిమ్మట ఎవరిగ వునుగురు ఆరవ వారావూరును, యిద్దరు అరవవహారావూరును నియమింపబడియుండిరి గాన యీ పర్యాయము ఆంధ్రులలో ఒకరిని నియమించిన అరవహారము అడ్డురాని మా అభిప్రాయము. లామెంబరు పదవియందు న్యాయశాస్త్రము తెలిసినవారయిం డవలసిన అవశ్యకత లేదు. గవర్నమెంటు తరపున బయలుదేరు లాసందర్భమైన విషయములకు అడ్డొక్కేలు జనరల్ గాక ప్రమాణమైనవారికి అందరికి తెలిసినదేలా తెలిసినవారే కావలయునని నను యిందుకు తగినవారు ఆంధ్రులలో లేకపోలేదు. గౌ. న్యాయమూర్తి ముత్రా వేంకటసుబ్బారావుగారు, సర్. పి. పి. పాత్రోగారు, సర్. కే. వి. రెడ్డినాయుడుగారు, దివాన్ బహుదూర్ మోచెర్ల రామచంద్రారావు పంతులగారు, శ్రీభూపతి రాజాగారు, వీరిలో యెవరిని నియమించినను ఆంధ్రులు సంతోషింపగలరు. వీరు తమ విద్యుక్తధర్మముల నిర్వర్తింపగల రనుటలో సందియ మిండుకేనియు లేదు. ఈవిషయమై కార్యసాధనకొరకు ఆంధ్రులందరు అన్నిచోట్ల సభలుచేసి తమతమయభిప్రాయములను మదరాసు గవర్నమెంటువారికి తెలియజేయు చ్చుండవలెనని ఆంగ్లసోదరులను హెచ్చరించుచున్నారము. ఈ మూడలహాను మదరాసు గవర్నరుగారు తమ ఆలోచనకు తెచ్చుకొని ఆంధ్రులను సంతుష్టికలచెదరని నమ్ముచున్నాము. (సమకాలిని)

నెల్లూరు

ఒక మహమ్మదీయుని దుండగము మాలెకొండయ్యగారు తమ మేపునుండి ఇంటికిబోవుచుండగా మహమ్మదీయుడొకడు వారిని దైక్యుతోడువద్ద కొట్టినాడు. ముంగమూరి విశ్వనాథరావుగారు (వకీలు) గడ్డం నుబ్బరామిరెడ్డిగారు తాము ఎద్దుబండిలో బోవుచుండగా 15, 20 మంది మహమ్మదీయుల వలన దౌర్జన్యము పాలైతిమని పోలీసువారియెదుట వాగ్మూలములనిచ్చిరి. ఇంతవరకు అరెస్టులేమియు జరుగలేదు. విశ్వనాథరావుగారు నెంపోడిగా తేలుకొనుచున్నారు. (ఒకవిలేఖరి)

జనవనార వ్యాపారము

రుగ్గి, ఆక్టోబరు 14:—లండనులో క్రొత్తగా జనవనార విక్రయమును ప్రారంభించెదరట. నూరురూపాయల బాటా 7 పానుల 10 పిల్లింగులు ఖరీదు.

దేశీ ఆర్థిక వాణిజ్యమునకు కార్యకర్తలైన ఇండియన్ రన్మనుట ఆశ్చర్యము. తలవేడియు కొనుకలుపు లేనేలేదు. క్రిటనుకావల కొనుట కిష్టములేదు.

శ్రీ వెంకటాచారి నాటక సమాజము
తులసి జలంధర

శ్రీ వెంకటాచారి నాటక సమాజమునకు శనివారము రాత్రి 9-80 గంటలకు ఎన్.పి.సి. నాటకశాలయందు తులసిజలంధర పరిమళము ప్రదర్శించి పూర్ణము ఆంధ్రపాళల సన్మానము నడపిరి. ఇందు ప్రధానపాత్ర శ్రీయుతులు వల్లారి వెంకట సుబ్బారావుగారు నాయకపాత్ర సమాజాధ్యక్షురాలగు వెంకటాచారిగారు పరిచి మొదటినుండియు చక్కగ పోషించిరి. జేబ్రెనుమ, బుమిని చంపబోవగా ఆమునిప్రార్థనలకు పరమేశ్వరుడు ప్రసన్నుడై తనపాలనేత్రాగని ఇంద్రునిపై ప్రసరించు నపుడు, ఇంద్రుని భూజప్రదర్శనము నాటకకాలము ప్రేక్షకుల మెప్పు వహించెను.

తులసిజలంధరసందర్శనమున ఆమె చూసిన నునుసిగ్గు క్రిగంటిమామలను చూచినవారలకు తాము తమ వివాహకాలము నను ఇట్లు చేయుంటిమిగా యను జ్ఞప్తివచ్చినది. అసిగ్గులన ప్రహసము తలపించుటయు, పూలమాల క్రిందపడుటయు తరువాత సారదవాక్యములకు లొంగి జలంధరుడు తులసిని వివాహమాడెను. కాని పూలమాల క్రిందపడవేయుట తన్నున మానించుట కేరనినతలంచెను. అతనికి అనుమానము మొందు, ఏదో తన కామెయన్న దురదృష్టమును ననుమానము తులసి తన సిగ్గు తన్నింత చేసెననియు, తానప్పుడు ఏది చెప్పినను ఏదిచేసినను దోషముగనే పరిగణింపబడుననియు ఆలోచించు కొనుచు చక్కగ తన విచక్షణాశక్తిని, పాత్రప్రత్యక్షమును జెల్పించెను. తులసిని ఇంద్రుడు మానభంగ మొనర్చుచు పరాధింపబడిన తరువాత జలంధరుడు తనభార్యను రక్షింపవచ్చు నాభార్య పతివ్రతయే గాదో నీవు పరిశీలింపవచ్చు తివా యనునప్పుడు, పుష్పరావుగారు చాకచక్యము భావప్రకటనాకాళ్యము నుత్తమ చూపిరి. తరువాత "సరసురాలు ఒక్కతే చాలు"నను పద్యమును ప్రేక్షకులు తమ కరతాళధ్వనులన నటకునిప్రావీణ్యములన గలిగిన తమయానందమును వెల్లబుచ్చిరి. మాయాజలంధరుని వేషమున ఈమెపాత్రప్రత్యక్షము చెడిగొట్టునన్నాడు గదా యను విచారమును వ్యక్తీకరించుచు శ్రీ సుబ్బారావుగారు ఎన్ని నాల్గవండియో యభిప్రదిచెందిన ఈపతివ్రతాశ్వాసము" అను పద్యమును చదువునపుడు, వారు చూపిన నటనాకాళ్యము పేరందిన పలువురకు మార్గార్థికాగలుచు. తులసి శ్రీమహావిష్ణువు తన్ను పరాధింపచెనని తెలిసిన తరువాత తలవాయనట్లు చివాట్లుపెట్టెను. తనపాత్రప్రత్యక్ష ప్రదర్శించి అనుమానజరిగినదానిని తిమ్మలజనితాగ్రహమును ముఖమున చూపెట్టగలిగెను.

ఈనాటకముందు విశేషములలో నొకటి శ్రీత శ్రీ పాత్రధరించుట. పార్వతి చెన్నుబాయిగారును, శచీదేవి సమ్యక్ బాయిగారు, ప్రదర్శించిరి. ఆయాసమయములందు గావించిన ఘోకరింప ప్రేక్షకుల నాకర్షించెను. మొత్తముమీద నాటకము జరుగడముగ ప్రదర్శించిరి.

కాని కవిలోప మేమోగాని, మగ్గుమగ్గు అల్లిలములగు నాక్యములు ప్రస్తుతకాలానివియందు పనికిరానివియు, అందున నాటకప్రదర్శనమందును విద్యాసంపన్నులయెదుటను పనికిరావనియు, అట్టివానిని నటకులు లోపింపజేయవలయు ననియు పలువురయభిప్రాయము.

కనకతార

నిన్న సాయంత్రము 5-80 గంటలకు కనకతార నాటకమును ప్రదర్శించిరి. శ్రీమత దేశ్ ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు వెనురుమాడ కేషగిరిరావు పంతులుగారును వచ్చియుండిరి. పెద్ద ముక్కోలును వశిష్టభిరులును సభవారి నాదరింప ప్రేక్షకసానము లందుండిరి.

హరనీనపాత్ర సుబ్బారావుగారును కమలాదేవిపాత్ర వెంకటాచారిగారును ధరించిరి. నాటకము మొదలు రక్తికట్టు నో కట్టువోయనిసింపెను. కాని క్రమక్రమముగా నాటకమధ్య యునకు పోవునట్టి ప్రేక్షకులు తాము మెదలపొరబడితి మను తొనిరి. శ్రీ సుబ్బారావుగారు హరనీను క్రాత్యము మాధ్య నాడుచు ధియంకర్యరూపము అన్నిటిని ఒప్పించగలిగిరి. అన్న గుణంబు కమలాదేవి పాత్రగా ఆమెమాలలకు జవాబుగావడి టను ముసలేది కానియన పర్వమునందలి ప్రతిమాలలోని భూమి ముఖమున కనువడినట్లుచెప్పెను. ప్రజలు పతివ్రతయని నెక్కువచెందు, కన్యకాదేవిని పురుషుడు కలుగజన్మ" యనుపద్యమును చదివినచో ధైర్య ప్రేక్షకులు నటకేఖరుని భావంబు

జాతీయకళాశాల.

6 మాసములలో జ్యోతిశాస్త్రమునందలి బాతక భాగములయను, నాట్యమాలకముగా వ్యయముగా శిష్యులొప్పినవ్వ నేరంగి, ప్రతివారును పూర్తిగా నేర్చుకొనవచ్చును. నెల 1 కి చందా రూ. 2 లు 6 పలుకు రూ. 12 లు. ఒక్కసారి ముందుగా సాము పంపెడువారికి మొత్తం చందా రూ. 10 లు. మాఫా: శాఖలో ఎప్పుడైనను చేరవచ్చును. నెల 1 కి 1 ప్రస్తావము చొప్పున 6 నెలలకు 1500 పేజీలు గల 8 ప్రస్తావమును పంపవలెను. వాయు గారికి పాతకాలానిబంధనలు ఉచితముగా ముందు పంపవలెను. జాతకఫలములకొరకు జ్యోతిషులకు వృథాగా ధనము ఖర్చుపెట్టుటకంటె వ్యయముగా జ్యోతిషము నేర్చుకొనుట మంచిదని నేను చెప్పనక్కరలేదు. విమర్శ పాతకలకే తెలియును.

గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు, తూర్పుగోదావరి జిల్లా. ఆకల్ల వెంకటేశాస్త్రి

దురీతమై ఆనందము వెల్లివిచ్చి నవ్వినవారు నవ్వరి. లేనివారు ఆవునవునని కేకలిడిరి.

అంత కమలా హరనీనవాదము ముదిరినవెలక జెంతు బాయి తన ప్రతివ్రతా ధర్మము విడనాడవని నిశ్చయము తెలుపుటకు పాడిన "తనవు ముక్కులుముక్కులుగగాసి" యనుపద్యమును విని చాలవారింది మెచ్చుకొనిరి.

గోపాలరావు అల్లరిజాలివాడే. చాలవారికి చూసిరి. తారాకనకనీనలందు కనకనీనుడే చక్కగ భావప్రకటన చేయగలిగెను. అన్నపుభ్యము నభివృద్ధి చేసికొనునుగాక.

పల్లెవానిభార్య మొగనితో పోరాడి తనభర్త ఏకపత్ని త్వమును నిలిపిరా సెను. మగవారందరును చూచి గయ్యారీ భార్యయనియు శ్రీబుచూచి ఎట్లయిన ఆమెచేసినదే మంచిపని యనియు|యనికొనిరి. పల్లెవానిభార్య పాత్రను కంకరాబాయి గారు ధరించిరి. తారా పాత్రము పార్వతీభాయి గారును ధరించిరి.

నాటకములందు శ్రీబు పాత్రధరించుట ఇష్టపెట్టుడే ఆంధ్రదేశమున ప్రారంభించుచున్నాడు. అందు వీరే ప్రథమలన వచ్చును. వీరు ఆవరణనంది అభివృద్ధి నందుదురుగాక.

గురుమూర్తిగారు చేసిన సేవ మరెవ్వరును చేయలేదు!

ప్రభుత్వమువారినువృత్తికలునుఆయననభినందించుట.

సర్వపక్షవృత్తికలు "ఆయనే అధ్యక్షుడు గావలెను" అనుట

రాజుపహేంద్రవరము అక్టోబరు 17:— శ్రీయుత మెప్పరాజు నరసింహంగారు ఇట్లు తలపింపిరి. "ఇంతవరకును రాజుపహేంద్రవర పురపాలకసంఘాధ్యక్షులుగా నున్న డాక్టరు గురుమూర్తిగారు నవంబరు 1వ తేదీన తమపదవిని విడుదలు. 1925-26, 26-27 సంవత్సరముల పరిపాలనా నివేదికలయొన అధ్యక్షపదవియందుండి శ్రీ గురుమూర్తిగారు ఎట్లు సేనచేసెరో ఆసేవను ప్రభుత్వమువారింట్లు జ్ఞాపించిరో తెలియనగును. ప్రభుత్వమువారు ఇదివరలో 10 ఏ.డు ఈమధ్య ఎప్పుడును మన పురపాలకసంఘము మెచ్చుకొనియుండలేదు. ఆమెప్పు గురుమూర్తిగారి యధ్యక్షతక్రిందనున్న ఈ రెండేండ్లలోను వచ్చినది. జిల్లాలోని మూడుపక్షముల వారపత్రికలును, కాంగ్రెసు, చిత్ర రంజను, తెలుగాపత్రికలు అధ్యక్షుని సేవను విమర్శించి వారి పొగడుచు పురపాలకసంఘసభ్యులకు తిరిగి రాజుపహేంద్రవర పురపాలకసంఘాధ్యక్షునిగ శ్రీ డాక్టరు గురుమూర్తిగారిని ఎన్నికొనవలసిన దని ఖండితముగ సలహానిచ్చెను."

బెంగాలు డెటిన్యూల అవస్థ

చెప్పదరముగాదు కలకత్తా, అక్టోబరు 15:— పార్లమెంటుకావితోబాది మార్గసేన, నిరంజనసేను గుప్తాగార్లు గూర్చి రత్నగిరిలోనున్న యిరువురు "నిస్పృహ, అపరిమితకాధలచే కాలము అతి భారయుగ గడపుచున్నారు. సతీశపక్షి, అమితోకు తాగిగాగు పూర్తిగ జీవశక్తిలేకుండ నున్నారు. రాయబెల్లోనున్న ప్రతుల భట్టాచారి, మరేండ్లకామగార్లు ముక్కుజుట్టు, జగలు విరేచనములతో బాధపడుచున్నారు. మరేదే తగు భర్త్యము నీయనందున చాల భాధలకు లోనగుచున్నారు. (ప్రీ ప్రెసు)

మహాత్ముని సంచారము

కోయంబుత్తూరులో సన్మానము

మహాత్ముడు మున్నగువారు మోటారులో పాలనూలు నుండిబయలుదేరి 16 వ తేదీ ఉదయమునకు కోయంబుత్తూరుచేరిరి. ఆర్. కే. వణ్సుఖంకెట్టి (ఎం. ఎల్. ఏ.) గారి మందిరమున మహాత్ముడు నివసించుచున్నాడు. శ్రీలసంఘమువారు పురమందిరమున మహాత్మువకు స్వాగతముసంగ ధనమును సమర్పించిరి. మహాత్ము డాసభలో దేవదాసీలనుగూర్చి మాటలాడెను. శ్రీమతి మత్తులక్ష్మీరెడ్డిగారుపాడింపబడిన తీర్మానము నామోదించెను.

16 వ తేదీ సాయంత్రమున కారోగీషను పార్కులో గొప్ప బహిరింగసభ జరిగినది. యునిసిపాలిటి జిల్లాబోర్డు తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘములవారు సన్మానపత్రములను సమర్పించిరి. మొత్తము రి 00 రూపాయలొసంగబడెను.

"అసహాయోద్యమము నిడువయోగము. వర్ణాశ్రమ ధర్మము అనర్థకము. మీరు దానిని సమర్థించుటవలన సంఘసంస్కరణము నకు నిరోధముకలుగును" అని మ్యునిసిపాలిటీవారు విన్నవించిరి.

"నా కిప్పటికిని అసహాయోద్యమమునందు సంపూర్ణ విశ్వాసముకలదు. సహాయము విధియైనచో కొన్ని పరిస్థితులలో అసహాయమును విధియే యిడును. మనదేశమునకు స్వర్ణ జ్వము రావలెనని మనము యొప్పుటకైనను అసహాయోద్యమము నవలంబింపక తప్పదు. మరి దేనివలనను స్వరాజ్యము రాదనిగూడ నేను చెప్పగలను. వర్ణాశ్రమధర్మము మానవసంఘమునకంతటికిని ధర్మశాస్త్రముని సేను నమ్మెదను. దానిజల్లంఘించుటవలనే యిపుడు మన దేశమును యితరదేశములను గూడ చురుగున పాలెనని ఆని మహాత్ముడు నడిచెను.

శ్రీలసభలో శ్రీబుసంగిన నగలను వేలమువేసిరి.

సంచారక్రమము

- అక్టోబరు 16 కోయంబుత్తూరు.
- " 17 మాన్మనెత్తు.
- " 18 పోలూచి.
- " 19-21 కోయంబుత్తూరులో విక్రాంతి.
- " 22 23-24 తిరుపూరు.
- " 25 కల్లికోలు.
- " 26-31 దక్షిణకన్నడము

గోవిందెట్టిపాలెం, ఈరోడు, కరూరు, నేలం, పురుపాలెం, పులమాడు, తలచ్చేలెలకు రాజులని మహాత్ముడు తెలియజేసెను. ఈపట్టణములలో మహాత్మునికొరకు ధనమును సమకూర్చినవారి కాభాగము కలుగును గాని మహాత్ముని ఆరోగ్యము మనకు ముఖ్యముగాన వారు కోయంబుత్తూరుకు వచ్చి ఆమొత్తమును చెల్లింపవలెను. (ఆ ప్రె)

ఆర్యమాత్యుల పిషయము

తెలుపునట

రాజపాలాని పొడిచిన ఖుదాభాక్షు డుమాచుని గోయట్ల లాహోరు, అక్టోబరు 15:— సందే మెప్పుడైతే రాజపాలాని పొడిచిన ఖుదాభాక్షు తనకు తుచుపానోసిన ఈపాత్యుల, పాడుదుటల వివరములు, రహస్యములు పరిశీలించు అన్నియు బయలుపెట్టెన నని యాతిమ బాద్షానము చేసెనని ప్రకటించుచున్నది. (ప్రీ ప్రెసు)

నవంబరు 12, 13, 14 తేదీలందు అలిగరులో జరగజున్న సంయుక్తపక్షిణాల రాజకీయమహాసభకు కాన్పురువాస్త్రపులు శ్రీ మురారిలాలుగారిని అధ్యక్షునిగ ఎన్నుకొనిరి

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయసమస్య

బెజవాడయో? అనంతపురమా?

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయపు చట్టము ననుసరించి విశాఖపట్నము రాజమహేంద్రవరము అనంతపురము యూనివర్సిటీ సెంటర్లు బెజవాడ కార్యస్థానము మాత్రమే యూనివర్సిటీ సెంటరు కాక తటస్థముగనున్నచోట యూనివర్సిటీ కార్యస్థానమును నెలకొల్పి టసమంజసమని యెల్లరు సమ్మతించి బెజవాడను హెడ్ క్వార్టర్స్ గా చేసిరి. కాని యిప్పుడు జరుగుచున్న వ్యవహార మంతయు ఆ తటస్థతను భంగపరచు వ్యవహారమే.

రాజమహేంద్రవరమును విశ్వవిద్యాలయపు సెంటరుల నుండి తొలగించి ఆ సెంటరును బెజవాడ కార్యస్థానమునను జంటించియు కాక రాజమహేంద్రవరమును సెంటరుగానే యుంచి ఇంకొక క్రొత్త సెంటరును బెజవాడలో ప్రతిష్ఠించి నను గూడ చట్టవిరుద్ధమే యనబడు సప్తమి. చట్ట విరుద్ధమయినను సరే ఈ చర్య ప్రస్తుత పరిస్థితులలో అనుష్ఠేయమా? అనుట విచారణీయము.

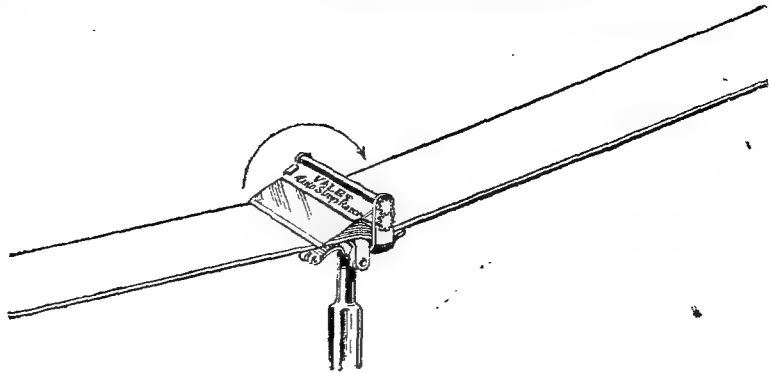
తొలుదొల్ల మాడుసెంటరు లేల నెలకొల్పిరి? కాంసెంట్రికేషన్ నూత్రము పునగలగా! విశాఖపట్నము పారిశ్రామిక కళాశాలకీయును రాజమహేంద్రవర అనంతపురములు లభిత కళావిజ్ఞానకాసము విస్తరించునయై షిల్ల కాలక్రమమున నియ్యిని విశ్వవిద్యాలయములయి ఆంధ్రభాత్యభివృద్ధికి దోడ్పడవలెనను సగుద్దేశమున వేరేరు సెంటర్లు స్థాపింపబడినవి. ఇప్పుడు హఠాత్తుగా రాజమహేంద్రవరమును సెంటరులనుండి తొలగింపవలసిన జగత్త్రవయ మేమికలిగినది? ఏడున్నర క్రింద జూరీలోనికి తేబడిన కాంసెంట్రికేషన్ నూత్ర మనర్థదాయకమని యింతలోననే నిరూపింపబడెనా?

శ్రీ వైజాన రాజుగారును, బెజవాడ రావుగారును మున్నగు ప్రభువులు మదరాసున గలసి సంప్రదించి యూనిటరీ నూత్రమే మంచిదని నిశ్చయించి యితర కేంద్రస్థానముల గడలింపటకన్న బెజవాడకొక క్రొత్త నాల్గవ సెంటరును ప్రసాదింపుడని గవర్నరుగారిని వేడికొనుట యుక్తమని తీర్మానించి నటుల పత్రికలు వెల్లడించినవి. కన్నుబొందు కాలకు చెదరకండ కలికము దీరినట్లుగదా! యీ తీర్మానము, బ్యూరోకెటిక్ దొరతనమువారిని సెంటరు చిత్తుకయి డెప్యూటీవై.కె. నెల్లీ చేతులొగ్గి వేడికొనుట యుక్తమని సర్కారును ప్రతిఘటింప దీక్ష వహించిన స్వరాజ్యపక్ష వాయుమను తదితరులను ఇట్లు తీర్మానించుట యొక వివరీతముగదా! “ఎప్పటి కెప్పుడై ప్రస్తుతమో అప్పటికా నూటలాడి... తప్పించుక తిరుగువాడె ధన్యము నును శ్రీ” యని గదా “నుమతి” శతకారు డన్నది.

ఈ యూనివర్సిటీ హెడ్ క్వార్టర్ల సమస్య లెజిస్లేటివ్ కమిటీతో విమర్శింపబడిన తరువాత నేటి ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ చార్యులయిన శ్రీ కట్టమంచి రామలింగరెడ్డిగారు ఏ కళాశాలయన లేని బెజవాడలో యూనివర్సిటీ కార్యాలయము మును స్థాపించుట విద్యాప్రపంచమున నొక విపరీతమే యయినను, రాజమహేంద్రవరమో విశాఖపట్నమో, కార్యస్థానమయినచో, యూనివర్సిటీ ఘంతునుండి తమకు రాతగిన భాగము రానేరదని దత్తమండలిను లనుమానించుచుండుటం జేసి, ఇయ్యది కొన్నాళ్లయిన జూరీలోనుంచి పరీక్షింపబడతగిన యంత మనియు, బొత్తిగ నిరాకరింపబడరాని సందర్భ మనియు, “నకార” భావతో అంగీకారమును నూచించిరి. ఆపరీక్ష యంతలోననే ముగిసెనా? లేక దత్తమండలముల అనుమానములతీరి పోయినవని నిరూపింపబడెనా? ఆ మాట లాపందగ్గమునకే చెల్లుబడినవని యూహింపవలెనా ఆంధ్రలోకము? శ్రీ రెడ్డిగారుగూడ సుమతికేతము త్రొవనే యవలంబింప దలంచిరా?

ఒకవేళ శ్రీ రాజుగారి వేడికొనుటకు సమ్మతించి సర్కారువారు నాల్గవ సెంటరును బెజవాడకు ప్రసాదింపదలచినారని యూహించినను, ఆభిక్షము పరిగ్రహించుట యావశ్యకమా? అడుగుట న్యాయమా? యోచింపవలసి యున్నది.

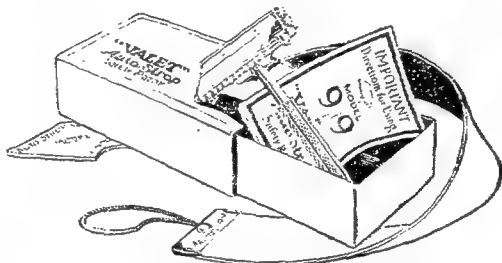
బెజవాడలో నివరకే నెలకొల్పబడిన యూనివర్సిటీ కార్యాలయమునకే తగిన భవనములేదు. వలసిన పరికరసామగ్రి నేకరింపబడలేదు. తగిన సాధనసంపత్తి కలుగలేదు. యూనివర్సిటీ సెంటర్ల కళాభివృద్ధికి వలయు వెచ్చమును గడించుటే చుష్కరముగ నున్నది. ఇట్లుండ “గోరుమట్టు పయి రోకటి పోటన్నట్లు” బెజవాడ సెంటరు ఖర్చులుగూడ క్రొత్తగ తగులకొన్నచో—ఇప్పటికే పన్నులబరువు మోయజాలక, మూలుగుచున్న కృషివలన వెన్నముక విరుముట యొకటే తక్కువ. ప్రజలచే ఎన్నుకొబడినయంతో, నీలయనను అందును(స్వరా

గడునుపెట్టుటకు రెండు సెకండ్ల కాలమును, శుభ్రపరచుకొనుటకు పది సెకండ్ల కాలము పట్టును. మితవ్యయమునకే, పరిశుభ్రముగాను సౌఖ్యదాయకముగాను డ్యురకర్మ జేసుకొనవగును.

“VALET” Auto Stop Safety Razor

వలసిన. దుకాణాదారు లందరివద్దను దొరుకును.

నెం 99 సెల్ వేలెట్ రేజరు, బ్లేడు, స్ట్రాప్ మొదలగు ముఖ్యపరికరముల నన్నింటిని గలిగియుండును.

రు. 2-12-0

జ్యోవాదులు) నాలుగో సెంటరును వెన్నంటిమ్మవెచ్చుపుజాబితా, ఉన్నపనుల నెక్కువగ జేయవలసిన ప్రమేయమును గల్గించు ననియయిన బాటించవలసినా? ఉన్న కాపర రాబడిని, యూనివర్సిటీ కార్యాలయమని నిర్మాణమునకా? యూనివర్సిటీ సెంటర్ల కళాభివృద్ధికా? కాక యీ క్రొత్త సెంటరు సంస్థాపనమునకా వెచ్చించుట? ఏముక్కదానికయిన చాలకుగదా యిప్పటి యూనివర్సిటీ రాబడి తుదకు, ఏదియు సంపూర్ణమయిన వికాసమును గాంచలేక, తీరికంపర్వమున నన్నియు ప్రేరేపించుండుట తటస్థమేనా? “కాని పోక కుమ్మక్క, అయ్యేపనికి మారకత్తు” యీ క్రొత్త సెంటరు తీర్మానము.

మరియు ఈ తీర్మానము కొంత విమర్శించినచో నెగ్గ జాలదనుట సప్తమి. “కేంద్రస్థానమో” అని బెజవాడ గగ్గోలు పెట్టినది. రాజమహేంద్రవరమును గవర్నింపమంది. వారి ఆర్థాలము ప్రతిమించినది. కనుక క్రొత్త సెంటరు గడవిడ లారంభమయినది. శేపు విజయనగర మొక సెంటరు కావలెనని తొటూరి పోసినచో, అయిదవ సెంటరు భిక్ష ప్రాగంభింపలసిందేకదా! ఇట్లే సెంటరు గడవిడపర్చిన, ఉరూర నొక్కొక్క క్రొత్త సెంటరును స్థాపించెదరా? దత్తమండలములవారికి గొడవకాబట్టును. ఒకవేళ కాబట్టినను వారు చేయునదేమి? ప్రతిభయంతయు మా యుత్తరాదివారి సాక్షేగదా? అని అనంతపుర కేంద్రస్థానపు గుణాదులకు గుద్దకీజేయుండువారే. మా ఉత్తరాది సోదరులు కాని, దత్తమండలమువారు, ఉత్తరాదివారి సాత్తు సమ్మతించక, ఇంకను గుసగుసలువోపుచుండుట గుర్రెజిరి. ఉత్తరాదులును క్రొత్తరస్థానముబట్టిరి. ఇంతియకాక యీనడుమ అనంతపుర మొకిండుక మేల్కొంచి, కొంత గడవిడపలపులు కారంభించెనోలేదోకాని, అప్పుడే “వెరోకియల్ పేట్రీనూటిజం” అని దిశంతులుకొట్టి అభిలాంధ్రవృష్టితో నీ సమస్యల విమర్శించుట సమంజసమని, తియ్యనిమాటలతో క్రొత్తయెత్తులు యెత్తుటకు, మా ఉత్తరాదిసోదరు లానంభించుటయేకాక, శ్రీ మహర్షి అన్నపూర్ణయ్యగారి కి యూనివర్సిటీగొడవయేల అని ఖండించుటకుగూడ బెజవాడవారలు మొదలుపెట్టుచున్నారు. దత్తమండలితో యుత్తరాది యెత్తుల తత్వమును గ్రహింపలేకపోలేదు. బెజవాడవారు మాత్ర మీ వెరోకియల్ పేట్రీయూటిజం అన్వయింపదేమా!

మొత్తముమీద, నాల్గవ సెంటరు తీర్మాన తత్వమును చక్కగ దూరదృష్టితో విమర్శించినచో, ఇదివరకే నియమింపబడిన యూనివర్సిటీ సెంటరులను, నామమాత్రాశక్తిములంగ జేసి, అపయి అనవసరములని, వృధావ్యయకారణమని, ఆ సెంటరుకు స్వస్తి జెప్పవలయుని తోపకపోదు.

(1) బెజవాడలోని కార్యస్థానము, రానున్న కేంద్రస్థానము రెండును ఒకనూలనుండి యారంభింపబడునవే. కళా

శాలలా లేవు. తక్కిన సెంటర్లలోనున్న కొంచెము గొప్పలు సాధనసంపత్తియు లేదు. ఇవి యన్నియు చక్కబడి, సరియయిన సితికివచ్చెనుకాక, అనగా రాజమహేంద్రవరము మున్నగు సెంటర్ల కెల్ల ‘ప్రభృతీయని’ యనిపించుకో దగినంత దర్జా కుదగిన తీరి, సొరు, సంపద, బెజవాడకు చేరూరుకాక, తక్కిన సెంటర్ల గొడవలు, యూనివర్సిటీ నాయకుల చెనిబడవు. ఒకవేళ దారితప్పి, ఒకటి రెండు వారినోటినుకు వచ్చినను, బెజవాడకు హోదావతగిన దర్జా కెక్కిందిగాని, యాకొరతల దీర్చజాలరు. తీర్చతలచినను కానిపని. కొరతలు దీర్చబన్న డబ్బుతోమాట! అదియే యభావము. తుట్టుకునకు కలిగెడు కలము—తక్కుంగల మాడు కళాదీక్షలకు, తగినంత తైలము లేక పోవుటనే, మినుకు మినుకు మని, కొన్నాళ్లు ఆరి ఆరక వెలుగుచుండి, కాలతమో విసరంబున విలీనమయి నశించుటయే! ఆతరువాత బెజవాడ నిర్వృక్తముగ యూనివర్సిటీ సామ్రాజ్యమును, ఏకచ్ఛత్రముగ నిర్వహించనగును. యూనివర్సిటీ కార్యాలయము కేంద్రస్థానము నొక్కటిగ జోడుగలియుటచే జరుగ నున్న ఉత్తరకథా నూచనలివి “కాడెడ్డుబోదాయె చేను వీడాయె” అను తెలుగు నుమా?

(2) దత్తమండలముల ఆకాశంపమున దళకొత్తుమన్న ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయము, విద్యాలయమే. ఉత్తర సర్కారులకును, దత్తమండలములకును మనస్పర్థలుండుట డెలిసి, మీదుమిక్కిలి వ్యక్తిభిన్నత వారని, ఆంధ్రరాష్ట్రపు విరివి విశాలముల యొచించి, సెలవుకమిటి ప్రభృతులును, యూనివర్సిటీ కాపన నిర్మాతలును, రెండు విశ్వవిద్యాలయముల త్యావశ్యకమని, రాజమహేంద్రవర మొక అద్భుత సెంటరుగను అనంతపురమొక అద్భుత సెంటరుగను సేర్పరచిరి. నేటి మార్పులతో ఆమాత్ర నిరాశ యగుచున్నది. ప్రత్యేకదత్తమండల విశ్వవిద్యాలయము కలలోని కలవరింతయై యుండుమోద.

(3) “కార్యస్థాన మెక్కడనున్న నేమి? అనంతపుర కళాశాలకు గలిగెడి లోపమేమి?” అని యూరడబల్కువారు లేకపోలేదు. అట్లయిన నీయూరడింపులతో బెజవాడను నిద్రబుచ్చరాదా? మానాయకులు యూనివర్సిటీ బిల్లు విమర్శింపబడినప్పుడు “కార్యాలయము మాట యంతప్రధానమయినది కాదే. అది యెందున్న నేమి” యని దానిని వెనుకకుదోసిరి. అయినచో నయ్యది అనంతపురమునలే స్థాపింపరాదు? తొలుదొల్ల, బెజవాడ, ఏ సెంటరునుకాక తటస్థముగ నున్నదని యొక కారణము నూచింపబడినది. ఆతటస్థతకు భంగముగదా కొత్త సెంటరును బెజవాడలో స్థాపించుట! ఆ మూలనూత్రమునకు భంగము గల్గింప సంసిద్ధులయినపుడు, లేని సెంటరు

సృష్టిమంటకన్న, ఉన్న సెంటరులో కార్యాలయమును జేర్చుట ఆర్థికదృష్టిలో భావ్యము, సంభావ్యమితియను.

(4) బెజవాడ, తక్కువగల సెంటరులలో సామాన్యపు సెంటరుగాదు. ఈ మాడు సెంటరులను సెంటరు అవగా వి. అయిన పిదప సేర్వదగిన ఉత్తమవిద్య అయిక్కు బెజవాడ లోనే. యూనివర్సిటీ గ్రంథాలయము, రిసర్చివిద్య, శాఖలోని రీ అన్నియు బెజవాడలోనే. ఒక్కమాటలో చెప్పినచో బెజవాడ, ఆంధ్రాకల్పరథ సెంటరునున్నది. అట్లయిన తక్కిన యూనివర్సిటీ కేంద్రస్థానములలో ఉత్తమ కళావికాసము నాస్తి. అవి కలకాలలే కాని సెంటరు కానేరవు.

(5) కలాకాలలుగూడ దివదివాభివృద్ధి గాంచనేరవు. మదరాసు యూనివర్సిటీ వైశుభాస్థిల్యంగా ర. యి న శ్రీ వెంకటరత్నం నాయుడు గారు యూనివర్సిటీ విద్యయనగ "రిసర్చి" మున్నగు ఉత్తమవిద్య యని తెజస్వీటీవ్ కవున్సిల్లో నిర్వచించినపుడు మన విశ్వవిద్యాలయాచార్యులు "కాదని" వాదించిరి. ఆ నిర్వచనము భాషావికాసమే కాక భాషవిద్యమనియు నుడిచిరి. కనుక శ్రీ రెడ్డిగారి ఆశయమున యూనివర్సిటీ విద్య, వాస్తు బ్రాహ్మణ్యము టు పుడికన్న పూర్వముననే యారంభమగునని తోచెడిని. అనగా వి. ఏ. తరగతియు, దానికి క్రిందితరగతులును "యూనివర్సిటీ విద్య" యే యగుచున్నది. అప్పటికి బెజవాడలో ఒనమాల స్టాండర్డునుండి ప్రారంభింపబడునని యూహింపవలెను. అట్లయినచో ఇతర కలాకాలలు అభివృద్ధిగాంచనేర నెనుట సుష్టము. వాని యభివృద్ధికి బెజవాడ కంటకుమని; వేరుగచెప్పబనిలేదు. (ఎ)చేరువనన్న బండరు గుంటూరు కాలేజీలమాల యటుండ, దూరముననున్న అనంతపురముగూడ అదెట్లు తప్పించుకొనలేదు. "హెడ్డుకొద్దరున్న పరువిడినట్లు విద్యార్థులు మారుమూల కాలేజీలకు దేవులాడరు. ఇది విద్యార్థుల ప్రకృతి (వి) "యూనివర్సిటీ కళ" అనే యున్నతవిద్య, సేదరికమున నకనకబడుచున్న ఉత్తమండలముల కందనిమూనినందు. (వి) కార్యస్థానము చెంగట కన్నులపండువుగ నలరారుచున్న సాత సెంటరుపయి కలుగుపేను, మారమున నేమాలనోపడియున్న అనంతపురమువయి బ్రసరించుట అరుదు. దారిద్ర్య ప్రసరించి నను, అమాత్రమే. ఈ కారణముననే శ్రీ రెడ్డిగారు బెజవాడ యొక్క తటస్థపద పీ నూత్రము "న కార భావ లో" ఆహేదించినది. (డి) యూనివర్సిటీ కార్యాలయ మున్నచోట ఏ సెంటరును లేకయుండిన, ఈ సవతితల్లి భావముదయించుటకు ఆస్పదము కలుగదుగాదా!

కనుక ఈ నూతన సంస్థ, బెజవాడలో కార్యాలయము కేంద్రస్థానము దంపతులయి జోడుగలియుటచే, ఉత్తమండలములకు ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయము గగనకునుము. "యూనివర్సిటీ విద్య" యనబడు ఉత్తమ కళావికాసము నాస్తి. అనంతపురము సెంటరు యొక్క పువారుల కెళ్లగింగుగద్దలి. కలాకాలాభ్యున్నతికి కంటకుము. అన్నిటి ఫలము, అసంతృప్తి. అందుచే ఉత్తమండలములలో గుములుచున్న అనుమానములు ప్రబలి, వైరమున కిరవయి ఉత్తరాదివారి హత్తుగు దూరముజేసి, ఆంధ్రరాష్ట్రప్రాప్తి కంతరాయమయి, అంతరాయమేకాక, శ్రీ కృష్ణదేవరాయ రాష్ట్రయనకే త్రోవమాపునేము!

ఉత్తరసర్కారులవారి కిది మంచితిరుగుము. ఉత్తమండలములు సోదరమండలములని వారు భావించుట ఎక్కడమేని, ఉత్తమండలముల కల యింక ఉత్తరాది గాంధ్రులు మనసారా నిష్కరింతురేని, ఆంధ్రసోదరలమేయనుమాట కొనసాలుకమాట గాక, సత్యమగుచేని, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమును అనంతపురముననే నెలకొల్ప నెల్లరు బ్రయత్నించి, అందే ప్రతిష్ఠింతురుగాక.

వి. రామచంద్రరావు.

దివాను చమన్లాలుగారియింట దొరకిన కరపత్రము "ఇండియా వైస్" గారు అని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి.

శాస్త్రాంశ మైన జ్యోతిషం

భీమవృత్తును గురించి 6 వ్యాయమైన ప్రశ్నలను బయలు ప్రాయలుకు రూ. 1-0-0 పై ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0. సంవత్సరము ప్రాయలుకు రూ. 5-0-0. పి. పి. ఖచ్చెలు జేతు. ప్రశ్నప్రాయకాలము తెలుపవలయును. సర్వకార్యములందు జయము నొపను శ్రీ నుబ్రహ్మణ్యకవచము రూ. 2-8-0. శ్రీ శివనూబ్రహ్మణ్యజ్యోతిషకవచ నిలయును.

1472 తిరు త్తనీ, చిత్తూరుజిల్లా.

శ్రీ శేషురాలగు, శ్రీమతి మాగంటి

అన్నపూర్ణాదేవిగారు

ఏలూరు, శ్రీ ప్రార్థనాసమాజమువారు 18-10-27 తేది గురువారము మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు, శ్రీ శేషురాలగు శ్రీమతి మాగంటి అన్నపూర్ణాదేవిగారి ఆకాలమరణమునకై మిగులచింతిల్లుచు ఆమెయొక్క కాలినోసగలండులకై మోక్ష ప్రదాతయగు పరమేశ్వరుని వేడుకొనుటకై సమావేశమైరి. ఈ మే ఈ సమాజసభవరాలండలో నొకరును భవననిర్మాణము మొదలగు సమాజకృత్యములం దధికశ్రద్ధాభిప్రయితో పనిచేయుచున్నవారునుగు శ్రీమతి కలగర పిచ్చయ్యగారి ఏకపుత్రిక. శ్రీ పిచ్చయ్యగారి రధివిద్యాభిలాషిణి యగుటచే తమపుత్రికను దూరప్రదేశమున కలకత్తాకు పంపియు స్వస్థానమున పండిత సహాయములనను విదుషీమణిని జేయగలిగిరి. దీనికి తార్కాణముగా నీమే శిరారామును మొదలగు గ్రంథములను రచించిన విమయము లోకవిదితమే. మరియు నీమే గాంధీమహాత్ముని ఆభివృద్ధిసారము ఆసహాయాద్యమును స్వీకరించి తమ భరణములన్నిటిని తిలక్ స్వరాజ్యనిధి కర్పించుటయేగాక వేయి రూప్యములకన్న నధికనెలగల విదేశీపుదుకలముల దహనమున ర్చి కను త్యాగమును లోకమునకు వెల్లడిజేసిరి. అదియునుగాక త్రియవ్యాధిచే దుర్బలత్వముజేందియున్న తమదేహాస్థితిని పాటింపక ఆసహాయతత్వప్రచారమునకై నిరంతరసేవతో పనిచేసిరి. ఆ కాలమునందే పిరివ్యాధి ప్రబలమై మరల కొంతకాలమునకు కాంచినది. పిమ్మట ఈమె కిద్దరుబిడ్డలు కలిగిరి. కాని ఇప్పుడు జీవించియున్న పుత్రిక గలిగినప్పటినుండియు వ్యాధి మరల ప్రబలమై ఆరుమాసములకుండియు పీల్చిపీల్చిచేసి ఆకాల మృత్యువుపా లొనరించెను. దైవములన అలంఘ్యముగదా? ఇట్టి ఏకపుత్రికామరణమువలన దుఃఖసమద్రవ్యమో ముఃగియున్న శ్రీ కలగర రామస్వామిగారికిని శ్రీ కలగర పిచ్చయ్యగారికిని ఈమెభర్త యగు శ్రీ బాపిసేతుగారికిని మాపరామర్శను తెలుపుచు పిరిదుఃఖ ముపశమింపజేయుటకును అన్నపూర్ణాదేవిగారి ఆత్మకు శాంతి నొసంగుటకును పరమేశ్వరుని వేడుచు సభ ముగింపబడెను.

సభ్యురాలిడు.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(17-10-27)

నీమజపురీ దినుసులు
ఇరువది గజములు పీన్ ధరలు రు. అ. 22
కారికామల్లు 22 X 22 ముంగిసమార్కు (బి) 9-8-0
" సరాసరిరకము 8-8-0
కారికామల్లు 22 X 22 "మోటారు పెక్కిలు" (బి) రు
" సరాసరిరకము (20 X 20) రు
కారికామల్లు 22 X 22 వేరురకములు (బి) రు 8-10-0
" సరాసరిరకములు రు 8-0-0
తెలుపుముల్లు 1708 (నెట్) రు 12-4. గ్లాస్ 9000 (నెట్) రు 18-4-0; 1702 రు 10-6-0 ఎల్. ఎల్. 78, రు 8-10-0 88/888 రు 18-8-0; జి. జి. 78 రు 8-8; 7668 రు 8-6; 78078 రు 8-6; జి 78 రు 7-4-0.
తెలుపు మర్రింగ్స్—H. K. 62 రు 17-0-0; C. 4000 రు 22-4; బి. బి. బి. రు 15-8-0.
ట్యూబ్స్ 100,000—గజము 1-3 రు 0-9-3;
నూలు
40 సెంటరు సీమ (5 పా కట్టులు)—ట్రాక్ రు 5-8-0 చలం (కొంగ) రు 6-12-0; చలం (ఎనిటిక్స్) రు 6-8-0; చలం (నాగకన్యక) 6-10-0 చలం (గుస్తి) రు 6-12-0 చలం (గడ్డజెండా) రు 6-10-0 పచ్చనర్రము (ఎర్ర) రు 7-12; పడన (ఎర్ర) రు 7-10; నూలువ్యాపారి రు 7-4-0;
40 జపాక్ (పదిపానలకట్టు) నత్తర్రము రు 11-1-0
60 సీమ (5 పానలకట్టులు)—అడకతెర రు 15-4, నమలి రు 15-8; "డంబుల్స్" (ఎర్ర) 15-4-0 రాట్టుము (ఎర్ర) రు 18-8; కలకము (ఎర్ర) రు రుదుకారము రు 8-12-0 ఎద్దు గడియారము రు 8-10-0; పెన్సిల్ రు 8-9-0.
ఇత్తడిరేకులు—(డిట్ మేక్) రు 282
రాగిరేకు రు 248.
సిమెంటు పేసా పెల్—
గోగ్ పేమ్ ("చెయ్యి") రు 11-8; 11-12
జర్మన్ "లేడి" రు 9-12-0.
చక్కెరములు యొక్కధర—
బావా "లేడి" రు 28-8-0. అక్టోబరు నవంబరు రు 28-12-0. డిసెంబరు 28-14-0.
వేరుసెనగ నూనె
"ఇంగ్లీషు బారుధరలు"—గానుగ రు 115. 125 రు 111
ఆముదము
(మిల్ డెలివరీ) రు 106.
పదును వేసినతోలు రతి 1-3 ధరలు
అవురీలు (7 1/2 టు 8) "అక్ కలెక్షన్" రు 1-1-3; 1-2-8;
" (8 1/2 టు 9) " " రు 1-1-8 టు 1-1-9
" (తేలిక) " " రు 1-3-6 టు 1-4-8
" (8 1/2 టు 9) డెంకుకూర్పు రు 1-1-8 టు 1-2-4
" (7 టు 7 1/2) " " రు 1-2-6 టు 1-3-0
" (తేలిక) " " రు 1-4-0 టు 1-4-9
" (8 టు 8 1/2) బెజవాడ్పు రు 1-1-6 టు 1-2-0
" (6 1/2 టు 7) " " రు 1-2-6 టు 1-2-0
" (7 టు 7 1/2) విజయనగరము రు 1-2-6 టు 1-3-0
" (6 1/2 టు 6 1/2) " " రు 1-3-0 టు 1-3-8
" (7 టు 7 1/2) ఏలూరు రు 1-2-9 టు 1-3-0
" (6 టు 6 1/2) " " రు 1-3-0 టు 1-3-9
గంధోలు రు 0-11-0 టు 0-12-0
గంధూడతోలు రు 0-15-0 టు 1-1-0
అవుమూడతోలు రు 1-18-0 టు 1-15-8
వదునువేసిన మొక్క రు 2-7-0 టు 2-13-0
వదునువేసిన గొర్రె రు 2-7-0 టు 2-15-0.

కలరామాత్రలు

డబ్బీ 1-కి 12 మాత్రలు. వెల రు. 0-6-0
ఈ కలరామాత్రలు లోపల ఇమిడిన వెంటనే వివ. పురుగుల జంప్ర ప్రారంభించి వాంతిభేదుల తగ్గించి మూత్రము వెడలించి వాడికి పుష్టికలుగజేయును. తగిలిన వెంటనే మందును తినుట ఆవశ్యకము. కలరా యున్నచోట నీటిని కాచి త్రాగుట యుక్తము.
అన్నపూర్ణాదేవిగారి, బాపిసేతుగారి - మదరాసు

"Bynin" Amara

'జగద్వాపితకీర్తిగలగొప్పటానికు ఇది దేహమున కత్తల్పకాలములో శక్తిని ఉత్సాహము నిచ్చును, అజీర్ణము ఆకలి లేమి, చే బాధపడు వారలకు అకలి గల్గించి శీర్ణశక్తిని పెంపొందించును

లైన్స్ అమరా' ప్రతి గృహమునకు ఉండవలినదే. 3466
హిందూ దేశమునందలి అన్ని యుఖ్యమైన ఉగ్రాణములయందును ముగులమువారి కడను దొరకును.

Allen & Hanburys Ltd. LONDON
Special Representative for India: A. H. P. JENNINGS, Block E, 2nd Floor, Clive Buildings, CALCUTTA

కృష్ణాజిల్లా ఎన్నికలకేసు

బందరులో విచారణ జరుగుట

(స్వకీయ విలేఖరి)

బందరు, అక్టోబరు 15:—11 గంటలకు సాక్షుల విచారణ ప్రారంభమైనది. 43వ సాక్షి మల్లాది నరసింహశాస్త్రిగారు పెటిషనరుల పక్షమున విచారింపబడిరి. సి. వి. రామచంద్రయ్యలగారి ప్రశ్నల క్రింద జవాబుల నొసరిరి.

ప్ర:—అక్టోంగు మేనేజరుగట్టుకు పూర్వము మీరెక్కడ పని?

జ:—కృష్ణాబోర్డు ఇంజనీర్ ఆఫీసు అక్కంటెంటుగా ఉన్నాను.

ప్ర:—తరువాత యెక్కడ ఉద్యోగము?

జ:—తరువాత కృ. జి. బోర్డుఆఫీసులో 8 వ గునుస్తాగా ప్రెసిడెంటుగాను బ్రాన్సుఫరుచేసినారు.

ప్ర:—మిమ్ములను అక్కడకు యెందుకు మార్చవలసినది?

జ:—ప్రావిడెంటుఫండులెక్కలు అరియర్సుగా ఉండుటవలన అడ్డుడకు బ్రాన్సుఫరు చేసినారు.

ప్ర:—తరువాత?

జ:—శివరవుగారు జబ్బుగా ఉండుటవలన సెలవు పెట్టినారు.

ప్ర:—వారు శివరవుగారు వెళ్లినపుడు మీకేమియిచ్చినారు?

జ:—అక్టోంగు హెడ్ క్లర్కు.

ప్ర:—ఇంజనీరు ఆఫీసులో జీతం ఎంత?

జ:—80 రు.

ప్ర:—హెడ్ క్లర్కు పోస్టులో యెంత?

జ:—80 రు.

ప్ర:—తరువాత యేమిజరిగినది?

జ:—హెడ్ క్లర్కు గారు ఆగస్టులో చనిపోయినారు.

ప్ర:—తరువాత యేమిజరిగినది?

జ:—తరువాత నన్ను హెడ్ క్లర్కుగా వేసినారు.

ప్ర:—ఆపోస్టు శివరవు యేమైనది?

జ:—మేనేజరుపోస్టుగా మార్చినారు.

ప్ర:—తరువాత?

జ:—నన్ను మేనేజరుగా వేసినారు. 1-9-25 నుంచి రు 125 ల మీద.

ప్ర:—మేనేజరుగావేసిన అర్హు యెప్పుడు యిచ్చినారు?

జ:—25-2-26.

ప్ర:—తరువాత ఆపోస్టు ఉండగా మీకు ప్రమోషను యిచ్చినారా?

జ:—1-4-26 నుంచి రు 150 పాయలు ప్రమోషను యిచ్చినారు.

ప్ర:—మీరు అక్టోంగ్ మేనేజరుగా ఉన్నపుడు హెడ్ క్లర్కు పోస్టు వున్నదా?

జ:—లేదు. నేనే మేనేజరుగా ఉన్నాను.

ప్ర:—జిల్లాబోర్డులో మేనేజరుపోస్టు శాంక్షన్ అయిన పిమ్మట ప్రకటన చేసినారా?

జ:—లేదు.

ప్ర:—ఎవరిదరఖాస్తు లైనతరువాత వచ్చినది?

జ:—ధరఖాస్తులవచ్చినవి. ఎం. పార్థసారథి బి. ఎ. కలెక్టర్, డి. కె. భావనారాయణ, తా. రంగారావు, అర్జున కృష్ణారావునాయుడు గార్లవద్దనుంచి అప్లికేషనులు వచ్చినవి.

ప్ర:—అ. కృష్ణారావునాయుడుగారిని యెరుగుదురా?

జ:—ఎరుగుదును?

ప్ర:—ఎట్లా యెరుగుస్తారు?

జ:—కలసి చదువుకున్నాను.

ప్ర:—వారు ఏమి ప్యాసయినారు?

జ:—మెట్రిక్యులేషను.

ప్ర:—మీరు?

జ:—మెట్రిక్యులేషను.

ప్ర:—అప్లికేషనులు వచ్చిన పిమ్మట కృష్ణారావునాయుడుగారిని చూచినారా?

జ:—1926 ఫిబ్రవరి మొదటివారములో ప్రెసిడెంటుగారి క్యాంపులో చూచినాను.

ప్ర:—నా చెందుకు వచ్చినారు.

జ:—ప్రెసిడెంటుగారు బందరు వైర్యునుగారికి కృష్ణారావు నాయుడుగారిని పంపమని తలచియిచ్చి నందున వచ్చినానని చెప్పినారు.

ప్ర:—తరువాత యేమిచేసినారు?

జ:—ప్రెసిడెంటుగారి వద్దకు వెళ్లినారు.

ప్ర:—అట్లు ఏమిజరిగినది?

జ:—ఏమి జరిగినది నాకు తెలియదు. బయటకువచ్చి ప్రెసిడెంటుగారు మేనేజరు ఉద్యోగం యిచ్చినారు. వెళ్లి జాయ్న్ అవుతున్నాను అని చెప్పినారు.

ప్ర:—ఈ అప్పాయింటుమెంటు అయినదా?

జ:—లేదు. అర్హు యిచ్చలేదు.

ప్ర:—మో రెంతవరకు మేనేజరుగా వున్నార?

జ:—14-7-26

ప్ర:—కృష్ణారావుగారు?

జ:—14-7-26 నుంచి అమలలోకి వచ్చినట్లు కృష్ణారావుగారు జాయ్న్ అయినారు. అప్పటివరకు నేను మేనేజరుగా కంటిన్యూ అయినాను.

ప్ర:—కృష్ణారావునాయుడుగారికి అప్పాయింటుమెంటు యిచ్చిన దెవుడు?

జ:—8-7-26 న

ప్ర:—కృష్ణారావుగారిని మేనేజరుగా వేసినపిమ్మట మీకేమి యిచ్చినారు?

జ:—హెడ్ క్లర్కుపని

ప్ర:—జీతం

జ:—రు 85

ప్ర:—ఏమిపనియిచ్చినారు?

జ:—అడ్మిస్ట్రేషన్ నూటువర్కు.

జ:—కృష్ణారావునాయుడుగారిని మేనేజరుగా వేసినట్లు మీరెక్కడ విన్నారు?

జ:—గూడూరులో నున్నపుడు 8-7-26 న వారికి

మేనేజరు అయినట్లువిన్నాను.

ప్ర:—యెవరుచెప్పినారు?

జ:—లింగం నాగభూషణంగారు

ప్ర:—మీరు గూడూరు యెందుకువెళ్లినారు.

జ:—రాజాగారు అక్కడ ఎలక్ట్ నమిటింగ్ యేర్పాటుచేయమంటే వెళ్లినాను.

ప్ర:—రాజాగారంటే యెవరు?

జ:—మిర్జాపురం రాజాగారు.

ప్ర:—అక్కడ కేసరెవరు వచ్చినారు.

జ:—రాజాగారు జగన్నాథరావుగారు, త్వష్టబ్రహ్మంగారు, కడియాల కోటయ్యగారు, కొండపల్లి బుచ్చయ్యగారు ఇంకను మరికొందరు వచ్చినారు.

ప్ర:—అక్కడ మీటింగ్ జరిగినదా?

జ:—జరిగినది.

ప్ర:—మీతో ఆమిటింగ్ వచ్చినవాళ్లలో యెవరైనా మాట్లాడినారా?

జ:—రాజాగారి స్నేహితులు రంగ శీతారామారావుగారు శోభనాద్రి రాయణంగారు

ప్ర:—వారు యేమి మాట్లాడినారు?

జ:—మీకు చెప్పటకు కష్టముగాఉన్నది. కృష్ణారావునాయుడుగారికి మేనేజరు యిస్తేనేకాని 20వరులో నాయుడు వోట్లయ్యనున్నారు. కనుక వారికి యిచ్చవలసినవచ్చినది. మీరేమి అనుకోవద్దు అని వారు నాతో చెప్పినారు. వీరిని అప్పాయింటుచేస్తే 4000 సింగిల్ వోట్లు వస్తవని మిగ్గరవానికి భంగంలేకుండా ప్రమోషన్ యిస్తామని రాజాగారు నాతో చెప్పమన్నట్లుగా వారు నాతో చెప్పినారు.

ప్ర:—మీరు జూలై సంగతి చెప్పినారు. అంతకుపూర్వము మీరేమైనా రాజాగారికి పనిచేసినారా?

జ:—చేసినాను.

ప్ర:—ఏమిపనియే?

జ:—ఎలక్ట్ నమిషనుమె

ప్ర:—ఏమిపనిచేసినారు?

జ:—బందరు ప్రజల పరిచయముకొరకు టిపార్టీ ఏర్పాటుచేసినాను.

ప్ర:—ఈ ప్రస్తావన యెవరువచ్చినది?

జ:—కంచికచర్లలో

ప్ర:—ఎవరు?

జ:—1-8-26 న శ్రీరాములు నాయుడుగారు (బోర్డు గుమాస్తా) టిపార్టీ యేర్పాటుచేస్తే బాగుంటుందని సలహా చెప్పినారు.

ప్ర:—శ్రీరాములు నాయుడుగారి కేమిపని?

జ:—క్యాంపులో ప్రెసిడెంటుగారితో ఉంటారు.

ప్ర:—ఆఫీసులో పనిచేశారా?

జ:—లేదు.

ప్ర:—బందరు టిపార్టీ విషయములో మిమ్ముల్ని యెక్కడెక్కడా పిలిపించినారా?

జ:—బెజవాడలో ఉండగా పిలిపించినారు.

ప్ర:—ఏమి జరిగినది?

జ:—అక్కడ కాజ వెంకట్రామయ్యగారు రాజాగారు నేను ఉండగా రాజాగారు టిపార్టీ విషయమై యేమిందని అడిగినారు.

ప్ర:—వెంకట్రామయ్యగారు రెవరు?

జ:—కైకలూరు తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు.

ప్ర:—మీరేమన్నార?

జ:—మీసెలవైతే చేయిస్తాను అన్నాను.

ప్ర:—ఎవరిపేర్లతో చేయిస్తారు అని అడిగారు.

జ:—బందరు వెళ్లి యేర్పాటుచేస్తాను అని చెప్పినాను.

ప్ర:—తరువాత యేమిజరిగింది?

జ:—ఆహ్వానపత్రికలో యెవరిసంతకము ఉన్నా లేక పోయినా జగన్నాథరావు నాయుడుగారి పేరు వుంటే చాలా సంతోషిస్తావని రాజాగారు చెప్పినారు.

ప్ర:—తరువాత?

జ:—బందరు తిరిగివచ్చినాను.

ప్ర:—ఎచ్చి యేమిచేసినారు.

జ:—తంగిరాల సూర్యనారాయణగారితో మాట్లాడినాను.

ప్ర:—తరువాత యేమి జరిగినది.

జ:—తంగిరాల సూర్యనారాయణగారు వెళ్లి జగన్నాథరావునాయుడు గారిని సంతకము చేయమని అడిగినారు.

ప్ర:—తరువాత ఏమిజరిగింది.

జ:—జగన్నాథరావు నాయుడుగారు సంతకము చేయనన్నారు. మీరు కనుక్కోవచ్చును అని సూర్యనారాయణగారు చెప్పినారు.

ప్ర:—తరువాత?

జ:—తెలిపి హనుమంతరావుగారు తంగిరాల సూర్యనారాయణగారి రింటికి వచ్చినారు.

ప్ర:—తరువాత?

జ:—వారు సంతకము చేస్తారేమో అని సూర్యనారాయణగారిని అడగమన్నాను.

ప్ర:—తరువాత?

జ:—సూర్యనారాయణగారు అడిగితే, వినతిపత్రము యిచ్చుటకు తన కంగీకారములేదని చెప్పినారు. కనుక సంతకము చేయనన్నారు.

ప్ర:—మీ రెవరినన్నా కనుక్కన్నారా?

జ:—తరువాత దినము జగన్నాథరావు నాయుడుగారు తంగిరాల సూర్యనారాయణగారి రింటికివచ్చినారు. బుధునిలో పెద్దవారుగనుక వారిని సంతకము చేయమని ప్రార్థించినాను.

ప్ర:—వారేమన్నారు.

జ:—దానియొక్క ఉద్దేశ్యము చెప్పితే చేస్తారున్నాను.

ప్ర:—మీరేమన్నారు.

జ:—మీకు తెలియని విషయ మేమందున్నాను.

ప్ర:—తరువాత?

జ:—ఎలక్ట్ న సందర్భములోనా అని అడిగినారు.

ప్ర:—మీరేమన్నారు.

జ:—నవ్వి పూరుకున్నాను.

ప్ర:—తరువాత టిపార్టీ విషయమై ఏమి జరిగినది.

జ:—తరువాత వడ్డమన్నాటి కుకట్రామయ్యగారింటికి వెళ్లినాను. దినవహి హనుమంతరావుగారు, మల్లె శివరామకృష్ణయ్యగారు వెలుయూరి సూర్యనారాయణగారు పిల్లారికెట్టి బుచ్చి వెంకట్రావునాయుడుగారు హాజీసాహెబ్ వేమూరి నారాయణరావుగారు వద్దకు వెళ్లినాను.

ప్ర:—వారు దస్కతుచేసినారా?

జ:—చేసినారు.

ప్ర:—వారుదస్కతుచేసిన పత్రక తెచ్చినారా.

జ:—తెచ్చినాను.

ప్ర:—తరువాత అగ్రెస్ టిపార్టీ కోజున యిచ్చినారా.

జ:—ఇచ్చినారు.

ప్ర.—తరువాత యింకా యేమి జరుగలేదు నా బీవా? అని అడిగింది.

జ.—అలాగే గానీ.

ప్ర.—అలాగే పాపం చేయకుండా తలపించింది.

జ.—బంధువుల సంబంధించినవియములే అడుగవలెనని జగన్నాథరావు నాయుడుగారాకేలించిరి. కాని ఆతేదిన అలాగే కరింపబడినది.

ప్ర.—సాక్షికి స్వయముగా తెలుస్తేనే చెప్పవలెను.

జ.—బంధువుల జరిగిన పాపానికి అవనిగడ్డ పై పూలు పెట్టినట్లు తోలేటి సుందరామయ్యగారు వచ్చిరి. సుందరామయ్యగారు రాజాగారి కలనాడే అవనిగడ్డలో ఉన్న యేర్పాటు చేస్తామని చెప్పినారు.

ప్ర.—అక్కడయేమి జరిగినది. శిలం జగన్నాథరావు నాయుడుగారు అవనిగడ్డలోని బీవాపై విషయమై అడుగ వాచిరి.

జ.—...బంధువుల సుందరామయ్యగారితో జరిగిన విషయము అడుగవచ్చును కాని అవనిగడ్డలో యెల్లా జరిగినది యున్న విషయములు అడుగరాదు.

ప్ర.—తోలేటి సుందరామయ్యగారు మీకును తండ్రి కాల సూర్యనారాయణగారికి ఉత్తరములు వ్రాసినారు.

జ.—వ్రాసినారు.

ప్ర.—సూర్యనారాయణగారికి వ్రాసిన ఉత్తరము మీ కేలా వచ్చినది.

జ.—సూర్యనారాయణగారు నాకు పంపించినారు.

ప్ర.—అవని గడ్డలో బీవాపై యెప్పుడు జరిగినది.

జ.—29-5-26 ప్రాంతములో.

ప్ర.—మీరు వెళ్లి నారా.

జ.—వెళ్లి నాను.

ప్ర.—ఈ బీవాపైకి వచ్చిన పెద్దలెవరు.

జ.—కంకంసేని చెంకటరంగయ్యగారు, నారయ్యగారు మండలి రామస్వామిగారు.

ప్ర.—అలాగే నా యింకాయేమి జరిగినది.

జ.—నేను రాజాగారికి రంగయ్యగారు రామస్వామి గారు మున్నగు పెద్దలను యెరుకపరచితిని.

ప్ర.—తరువాత ఏమి జరిగినది.

జ.—కంకంసేనిరంగయ్యగారిని బంధు తాలాకాబోర్డు అధ్యక్షుడవని స్వీకరిస్తారేమో అని అడిగితిని.

ప్ర.—తరువాత వాకేమన్నారు.

జ.—వారు అక్కడే ఉన్నారు.

ప్ర.—తరువాత యేమి జరిగింది.

జ.—రాజాగారియొక్క క్ల సమాచారములో తనకు జో క్యును కల్పించవద్దని చెప్పినారు.

ప్ర.—తరువాత యేమి జరిగింది.

జ.—తోలేటి సుందరామయ్యగారువచ్చి, మండలి నీ రామస్వామిగారు ప్రముఖులనియు వారిని తాలాకాబోర్డు అధ్యక్షులుగా వేసినో కాపు సంఘము సింగిల్ వోల్టు యిస్తారని రాజాగారితో చెప్పవలసినదిగా నాతో చెప్పినారు.

ప్ర.—తరువాత యేమి జరిగింది.

జ.—తరువాత రాజాగారికి తెలియచేసినాను.

ప్ర.—రాజాగారేమన్నారు.

జ.—రామస్వామిగారును వారి అనుచరులును సింగిల్ వోల్టుయిస్తే అవిషయమై ఆలోచిస్తామని రాజాగారు చెప్పినారు.

ప్ర.—తరువాత బంధుతాలాకాబోర్డు అధ్యక్షులెవ రైనారు.

జ.—మండలి రామస్వామిగారు.

ప్ర.—ఎప్పుడు.

జ.—1926 జూన్ లో.

ప్ర.—అవనిగడ్డలో బీవాపై యెప్పుడు.

జ.—29-5-26.

ప్ర.—తరువాత యెల్లెక్కో రాజాగారికిరకు యే క్కడైనా పని చేశారా.

జ.—చేశాను.

ప్ర.—ఎచట.

జ.—పెదన వడ్డమన్నాడు ఈడుపుగోల్లు, కంకిపాడు, జల సర్పిపాడు, గూడూరు నిడుమోలు, మున్నగు గ్రామములలో పనిచేసినాను.

ప్ర.—మీకు యెల్లెక్కో విషయమై ఉత్తరములు వచ్చి యెవరో.

జ.—వచ్చినవి.

ప్ర.—ఎవరివద్దనుంచి.

జ.—కొండ్ల జానకిరామశాస్త్రిగారు కొండ్ల సూర్య నారాయణశాస్త్రిగారు ఉత్తరములు వ్రాసినారు.

ప్ర.—కంకిపాడుకు మీకు సంబంధమేమి?

జ.—కంకిపాడులో మాకు భూములున్నవి.

ప్ర.—భూములమీద మీకేమివస్తుంది.

జ.—మాకువేలు.

ప్ర.—పెదనలో రాజాగారి తరపున పని చేసిన దెవరు.

జ.—తేజస్వబ్రహ్మం పూన కొలయ్యగారు యింకను కొందరు.

ప్ర.—ముస్తాబాదాలో పనిచేసినవారి నెరుగు న్నారా.

జ.—కడియాల కొలయ్యగారు యెప్పుడురాజాగారి తోనే ఉండేవారు.

ప్ర.—కడియాలకొలయ్యగారు యేయే గ్రామములకు వెళ్లారు.

జ.—పెదనలోపాట్లకివచ్చి రాజాగారికి పోటీస్తే, పె డెను బ్రావెలబుగారా యిస్తారని, ఆస్పత్రిమార్చిస్తారని క డియాల కొలయ్యగారు తెలిపినారు.

ప్ర.—కొండపల్లి బుచ్చయ్యగారిని యెరుగుదురా.

జ.—ఎరుగుదును.

ప్ర.—నాచెనట పనిచేసినారు.

జ.—పెదన, చినముత్తేపి, గూడూరు, నిడుమోలు.

ప్ర.—ఎల్లక నలుమం దెవట మీరు పనిచేసినారు.

జ.—బంధువులలో.

ప్ర.—ఏమి పనిచేసినారు.

జ.—బంధువులలో చాలమంది యిల్లకు వెళ్లి రాజాగారికి సింగిల్ వోల్టు యిచ్చుని అడిగినాను.

ప్ర.—ఎవరెవరియిల్లకు వెళ్లినారో చెప్పగలరా.

జ.—రాజకర్ణరావు, వేమూరి నారాయణరావు, పు రాణం కృష్ణమూర్తి, బుర్రా భాస్కరామయ్య, సర్వ నూ ర్యనారాయణ, వేమూరి దుర్గా నాగేశ్వరావు, వడ్డమన్నాటి గుళాల రామయ్యగారు ఇంకను రెండుమందయిండ్లకు వెళ్లి నాను.

ప్ర.—ఇల్లకు వెళ్లినపుడు మీతో యెవరైనా వచ్చి నారా.

జ.—రాజాగారి తరపున ఒక మొఖసాదారు వచ్చి నారు.

ప్ర.—బంధు తాలాకా బోర్డు ఎల్ల నులు కావలసిన దెవుడు.

జ.—జనవరి 31 బనరి 1926

ప్ర.—జరిగినవా?

జ.—లేదు.

ప్ర.—ఎందువలన

జ.—న్యాయమేసి ఇంజక్షను తెచ్చుటవలన

ప్ర.—దానా దాఖలైన తరువాత యేమి జరిగినది.

జ.—విషయమై మీకేమైనా తెలుసునా అని రాజాగారి అడిగినారు. దానావేసినట్లు తెలిసినదని చెప్పినారు. దానా యెల్ల నులు ఆయ్యెవరకు జరిగేటట్లు చేస్తే బాగావుంటుందని రాజాగారు చెప్పినారు.

ప్ర.—అప్పుడు మీరేమిచేసినారు.

జ.—దత్తాత్రేయరావునారా నిడుమోలు తొరక రామ య్యగారు దానా తెచ్చినందువల్ల వారలకు కబురుపంపితిని. వారు నాదగ్గరకు వచ్చిరి. వచ్చినపుడు దానా యెన్నికలయేవరకు ముగియకుండా చెయ్యవలసినదని చెప్పితిని. ఈదానా కొట్టివేసి నారు. సెప్టెంబరు 1926 లో కొట్టివేసినారు. నవంబరులో కాననసభ యెన్నికలు జరిగినవి.

ప్ర.—ఈవిషయములో గవర్న మెంటువారికి రా జాగారు వ్రాసినారా?

జ.—నేను ప్రభుత్వమువారికి నివేదిక తయారుచేసి నాను. తరువాత యేమి జరిగినది దానిని పంపలేదు. ఒరిజనల్స్ ఉత్తరువులకొరకు పంపుతామని ప్రెసిడెంటుగారు చెప్పి నారు.

ప్ర.—ఎన్నికలయినప్పటికీ మీ రేమిపని చేసినారు?

జ.—పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలోని తాలాకాబోర్డులను నిర్వాణము కొరకు నియమింప బడినాను.

ప్ర.—ఎప్పటికీ ఆఖరయింది?

జ.—26 జనవరి 1927 కు ఆఖర అయింది.

ప్ర.—తరువాత?

జ.—81 మార్చినరకు శిలపుమీద ఉన్నాను. 1-4-27

న చూపబడిన ప్రవేశించినాను.

ప్ర.—తరువాత యేమి జరిగినది?

జ.—జిల్లాబోర్డువిభజనవరకు హెడ్ క్లా ర్కు గా ఉన్నాను.

ప్ర.—విభజనతరువాత?

జ.—పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాబోర్డు మేనేజరుగా వెళ్ల మనిఅడిగినారు. బంధువు నివాసముడనటచే యిక్కడనే ఉంచమని చెప్పినాను. కనుక ఇంజనీర్ ఆఫీసు మేనేజరుగా బంధువులోనే ఉంచినారు.

ప్ర.—మీరేలపు ఆయినప్పటికీ నూజివీడు వెళ్లి నారా?

జ.—ఏప్రిల్ 18, 14 లో వెళ్లి నాను.

ప్ర.—ఏమి జరిగినది?

జ.—నేను కృష్ణరావు నాయుడుగారును వెళ్లి నాను. రాజాగారు తీసిన రమ్మన్నారని కృష్ణరావు నాయుడుగారు తీసుక వెళ్లి నారు.

ప్ర.—అక్కడ యెన్నిదినము లున్నారు?

జ.—రెండుదినములు.

ప్ర.—ఏమి జరిగినది అచట.

జ.—ఎల్లక లోపని చేయలేదని వ్రాసి యిచ్చున్నారు. న్యాయాధిపతి యీ ప్రశ్న నంగీకరించలేదు.

ప్ర.—రాజాగారి అధ్యక్షుడవని యెప్పు డాఖరైంది?

జ.—9-5-21 జిల్లాబోర్డువిభజన అమలులోనికి వచ్చి నప్పటికి.

ప్ర.—కృష్ణరావుగారు మేనేజరుగా వచ్చేటప్పటికి హెడ్ క్లా ర్కు పోస్టు లేదని మీరు చెప్పినారు. తరువాత మిమ్ములను హెడ్ క్లా ర్కు గా వేసినట్లు చెప్పినారు. ఈపోస్టు ఎప్పుడు యేర్పరచినారు?

జ.—బోర్డుయొక్క ఆఖరమిటింగులో. అనగా మే 1927 లో. ఈపోస్టు కాన్స్టాబులవేసినది.

ప్ర.—మీరు మేనేజరుగా ఉన్నప్పుడు మేనేజరుకు హాజరుపట్టి ఉన్నదా?

జ.—ఉన్నది.

ప్ర.—మీరు మేనేజరుగా ఉన్నపుడు హాజరుపట్టిలో సంతకము చేసెడివారా?

జ.—చేసెడివాడను.

ప్ర.—మీరు మేనేజరుగా ఉన్నపుడు ప్రెసిడెంటు గారు టూర్ డైరీ ఉంచెడివారా?

జ.—మెయిన్ టెన్ చేయ లేదు. నేనెప్పుడు చూడలేదు.

ప్ర.—రాజాగారి యొక్కలకు పనిచేసేవిషయములో మీకును రాజాగారికిని యేమి జరిగినది?

జ.—గుడివాడ మకాంలో సంభాషణ జరిగింది. మీ కెన్ని వోల్టు సంపాదనారని రాజాగారు అడిగినారు. కృష్ణ రావు నాయుడుగారు 4000 సింగిల్ వోల్టు యిప్పిస్తారట అని రాజాగారు అన్నారు. కావచ్చును అన్నాను. ఇది 1926 జూన్ లో జరిగినది. నేను 2000 వోల్టు యిప్పిస్తానన్నాను.

ప్ర.—కాన్ ఎగ్జామినేషన్ సోమవారముకు నిలుపువల చేయ బడినది

44 వ సాక్షి, సర్వ రామలింగయ్యగారు గన్నవరం విచా రింపబడిరి. పీటిషనురుల తరపున విశ్వనాథ సర్వేశ్వరావుగారు ప్రశ్నించిరి.

జిల్లాపందర్శనములో అడ్డుమిల్లి గోపాల కృష్ణయ్యగారు కొలందరెడ్డిగారు, కాశ్యేరావుగారు, మిర్జాపురం రాజా గారు వచ్చిరి. తమకు వోటిమ్యూని అడిగినారు. ఈరులో మీటింగు పెట్టి వోటు అడిగినారు. నేను చదువుకున్నాను. దస్స-తుముట కు చేయగలన. పోలింగుప్లేషన్ లో నేను వోటు సరిగా వేయ లేను గనుక పోలింగు ఆఫీసరుకు నాటటువేయమని అడిగినాను.

మామూరి పోలింగులో రాజాగారికి చెరువు ఉన్నది. ఆచెరువు క్రింద మాధూములు సాగు అవుతూవుంటుంది. వెలివెల సీతా రామయ్యగారిని యెరుగుదును. వారిది గన్నవరము. కొంచెము పెద్దరయలే.

మెట్టివిషయములో పెద్దరయలే. మిర్జాపురం రాజా గారి చెరువు క్రిందవారికి భూము లున్నవి. చెరువు నీరు వ్యవసాయమున కిచ్చుటకు రాజాగారి తరపునముఖ్యు లెవరు ఉండరు. కోమటి నాగన్న అనేతన రాజాగారి తరపున వ్యవసాయ మున కంతకను నిగామాన్. నిరటి సంవత్సరము వెలివెల సీతా రామయ్యగారి భూములు చెరువునీటితో సమయములో సాగు కాలేదు.

శిలం జగన్నాథరావు నాయుడుగారి ప్రశ్నలకు పునర్వి చారణలో సాక్షి యిట్లు చెప్పెను.

చెరువులో నీరు లేనందున యాదేడుకూడ వ్యవసాయముకాలేదు. నేవ్యముచేసే భూమి కొంత వున్నది. వాటికి నీటియిబ్బంది కలిగింది. కొంతముందు ఉండినారు. నీళ్లు లేనందున వానలకురికిన తరువాత పూడ్చారు. నీటిని వోటు ఒకరు చెపితే యియ్యలేదు. నా అంతట నే నే యిచ్చి నాను. ముందు పూ రం చ ది వి వె య్యి లే క, ప్రి పై డింగ్ ఆఫీసరును వెయ్యమని అడిగినాను. గొల్లపల్లి రాజాగారిని నే చెరుగనే యెరుగను. చెరువులో నీళ్లు లేక వెలివల సీతారామయ్యగారి భూములు నేవ్యముకాలేదు. చెరువులో నీళ్లు వచ్చినప్పటికి, కొందరు నేవ్యము చేసినారు. మేము కొంతమంది చేయలేదు.

45 వ సాక్షి, నర్రా వెంకటనరసింహం, గన్నవరము యీ క్రిందివిధముగ చెప్పిరి.

ఓట్ల సందర్భములో మా గ్రామముకు కొళ్లంపల్లిగారు కాశీశ్వరావు తరపువారు, రాజాగారి తరపువారు, గోపాలకృష్ణయ్యగారు అంతావచ్చారు. అశ్వారావుపేట జమీందారుగారు రాతేరు. వచ్చి వోటు మాకియ్యమనిమాకియ్యమని చెప్పినారు. నేను కొద్దిగా చదువుకున్నాను. బోడువుంటే అమ్మఅత్తరములు చదువుతాను. ప్రెస్టేజింగ్ ఆఫీసరుచేత నావోటు వేయించాను.

క్రాస్ పరీక్షలోని, కళ్లజోడు తీసికపోలేదనియు చదువలేక వారి నే వోటు వెయ్యమన్నాననియు చెప్పెను. అంతే కాని యెవరు యీవిధముగ వెయ్యమనిచెప్పలేదు.

తిరిగి పరీక్షలో, జోడున్న వారు కనబడలేదు. కనుక యెవరిని అడుగలేదనియు, నుడిచిరి.

46 వ సాక్షి, నర్రా శ్రీనివాసరామయ్యగారు, గన్నవరము యిట్లుచెప్పిరి.

వోట్ల సందర్భములో రెడ్డిగార్లు, మీర్జాపురం రాజాగారు, కాశీశ్వరావుగారు, సూర్యయ్యచౌదరిగారు, సూరి నుంపరామశాస్త్రిగారు, ప్రార్థల శేషాద్రిశాస్త్రిగారు, బసవరాజు సీతాపతిరావుగారు యింకను కొంతమంది బె జ వా డ ప్రీ డ డ్ల వచ్చిరి. వారి వేట్ల నాకు తెలియవు. నేను వ్రాయగలను. ప్రయిజేటునే 4 వ ఫారమువరకు చదువుకున్నాను. స్వయముగానే వోటు యిచ్చాను.

47 వ సాక్షి, కంభంపాటి రత్నయ్య గన్నవరం యిట్లు చెప్పెను.

నేను చదువుకున్నాను. నేను స్వయముగ వోటిచ్చినాను. తహసీల్దారుగారే పోలింగ్ ఆఫీసరు. నన్ను వారెరుగరు. నేను వోటు వేయనపుడు తెలియక అక్కడనే వోటువేయ పోయినాను. అక్కడ వేయకూడదు అని గదిలోనికి పంపినారు. గదిలోనికి వెళ్లి ఓటు వేసినాను.

మా గ్రామంలో మీర్జాపురం రాజాగారు ఎన్నికలను గురించి మీటింగ్ చేసినారు. విజ్ఞాపనప్రతికమీద సంతకము చేయమన్నారేమో నాకు జ్ఞాపకం లేదు. వెలివల సీతారామయ్యగారిని యెరుగదును. వారు సంతకము చేశారేమో తెలియదు. గ్రామ పాలిమేరలో రాజాగారికి చెరువున్నది. చెరువుక్రింద సాగయ్యగారిని సీతారామయ్యగారికి కలదు. రాజాగారి తాతేదారులేవరును నీటిసప్లయి చెరువులోనుంచి చేయుదుండురు. కొనుటి నాగయ్య యీ పని చేయడు.

విశ్వనాథ సర్వేశ్వరావుగారు సాక్షి యెదిరిపక్షమునకు తిరిగినవియు ప్రతివాదులు సాక్షిని క్రాస్ పరీక్ష చేసేదననియు అనుజ్ఞ నిమ్మిరి కోరిరి. అనుజ్ఞ నిచ్చినందున సాక్షిని క్రాస్ పరీక్ష చేసిరి.

(ఇంతటితో కొద్దివారు పలాహారమునకులేచిరి.)
28 గంటలకు కొద్ది తిరిగి సమావేశమైనది. సాక్షి కంభంపాటి రత్నయ్యగారి రిట్లుచెప్పిరి.

అశ్వారావుపేట గొల్లపల్లి జమీందారులు గన్నవరం వచ్చివారిని ఉదయం నేను చెప్పలేదు. విజ్ఞాపనప్రతికమీద గ్రామప్రముఖులను సంతకము చేయమన్నమాట నాకు జ్ఞాపకం లేదు. అందరిని సంతకము చేయమన్నారని వెలివల సీతారామయ్యగారు సంతకముచేయ నిరాకరించినది ఉదయం మీతో చెప్పలేదు. ఇందువలన సీతారామయ్యగారి భూములకు జమీందారుగారు నీరుసప్లయి చేయమన్నారని మీతో చెప్పలేదు. చదువురానివారు గా వోటుయిచ్చుటకు ప్రయత్నించలేదు. తాహసీల్దారు పరిచయములగుటచే యిలావేయట ఆక్షేపణీయమని వాతో చెప్పినట్లు ఉదయం మీకు చెప్పలేదు. ఎవరును గొల్లపల్లి జమీందారుగారి ప్రోత్సాహమున చదువురానివారుగ వోటు చేయ ప్రయత్నించుచేసినట్లు నేను మీకు చెప్పలేదు.

48 వ సాక్షి, పురాణం కృష్ణమూర్తిగారి రిట్లు చెప్పిరి.
28 పం॥ లనుంచి నేను వకిలుగ ఉన్నాను. మచిలీపట్న

ము బారో అసాసియేషన్ కు అధ్యక్షుడను గతకాసనసభ యెన్నికలనుగురించియూ మీర్జాపురం రాజాగారి అధ్యక్షత్వమును గురించియు యెరుగదును. మల్లాది నరసింహశాస్త్రిగారును, నరసింహశాస్త్రిగారుచెప్పిన మొఖసాదారుడును నావద్దకువచ్చిరి. రాజాగారికి తీరికలేదనియు, కనుక నేను నావోటును రాజాగారికియ్యవలెననియు నరసింహశాస్త్రిగారు ఉపాధ్యక్షయ్యగ చెప్పిరి. ఆవిధముగ నే మొఖసాదారుడును చెప్పెను.

క్రాస్ పరీక్షలో కృష్ణమూర్తిగారి రిట్లుచెప్పిరి.

చారిత్రకమచ్చినదియు నాకు జ్ఞాపకములేదు. ఎన్నికలకు కొద్దిరోజులు పూర్వమునీ నానమ్మకము. నాఅన్న కొడుకు కూతుర్ని నరసింహశాస్త్రి కుమారునికిచ్చి వివాహముచేసిరి.

49-వసాక్షి వెంకటే నరసింహంగారు వకిలు, బందరు రామాచార్యులుగారి ప్రశ్నలకిట్లు జవాబిచ్చిరి.

నేను 15 సంవత్సరములనుండి వకిలును. గతకాసనసభ యెన్నికలనుగురించి రాజాగారి అధ్యక్షత్వమునుగురించియు జ్ఞాపకమున్నది. ఒకరాత్రి మల్లాది నరసింహంగారును రాజాగారిచే పంపబడిన మొఖసాదారుడు నావద్దకువచ్చి రాజాగారు నావోటును కోరినట్లుగ చెప్పిరి.

క్రాస్ పరీక్షలో నిట్లు చెప్పిరి. నేను ప్రజాసంఘపు సభ్యుడును. మున్సిసిపల్ పరిపాలనను ఖండించుట కేర్పడిన సభకు అధ్యక్షతవహించి కోర్బడితిని. ఆసభలో చర్చించబడిన యంతములలో అష్టాకృష్ణారావునాయుడుగారి సెక్రటరీపదవిని గురించిన తీర్మానము గలదు సెక్రటరీపోస్టు యేర్పడిన పిమ్మట, మేనేజరు ఉద్యోగము రద్దుచేసినసంగతి నాకు తెలియదు. ఆసభ జరిగిన తేది జ్ఞాపకములేదు. ఆమీటింగుకు నేనే అధ్యక్షుడను. ఆమీటింగులో యేతీర్మానము కావినపబడలేదు. సభికులు వ్యతిరేకముగ నుండుటవలన తీర్మానము కావినపబడలేదని నాకు తెలియదు. అంతకుపూర్వము కృష్ణారావునాయుడుగారు మేనేజరు. మేము విమర్శించినది ఉద్యోగావశ్యకతను గురించికాని, వ్యక్తినిగురించి కాదు. కేనధ్యక్షతవహించినసభ ఆక్రిందటిరోజున నిలుపుట చేయబడిన సభ అని నాకు తెలియదు. పూర్వపు సాక్షి నామేనమాను. సెక్రటరీ ప్రపోజలు ఆధికారములో వున్న పక్షమునకు సభంధించినది ఒక్క ప్రజాసంఘమేకాదు, బందరు పౌరులందరూడ సెక్రటరీ పదవికి వ్యతిరేకులు. నాకు తెలిసినంతవరకు అవిషయమున చర్చించుటకే రెండవసభ జరిగినది నాకు తెలియదు.

పునర్విచారణలో ప్రజాసంఘసభ రెండుసంవత్సరముల క్రింద జరిగినది చెప్పిరి.

వ్యాయమూర్తిగారి ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పమ తాను ప్రజాసంఘసభ్యుడని చెప్పెను. 50 వ సాక్షి డాక్టరు వేమూరి దుర్గా నాగేశ్వరావుగారు రామాచార్యులుగారి ప్రశ్నలకిట్లు జవాబిచ్చిరి.

6 సంవత్సరములనుంచి డాక్టరును గత కాసనసభ యెన్నికల సందర్భములో రాజాగారి పక్షమున మల్లాది నర్సింహ శాస్త్రిగారు నావద్దకువచ్చిరి. రాజాగారికి వోటియ్యమని కోరిరి. రాజాగారి యేజంటు ఒకరు వచ్చిరి.

క్రాస్ పరీక్షలో మల్లాది నర్సింహంగారు యేజంటును పరిచయపరచినచెప్పిరి. 7-11-26 రాత్రి నావద్దకువచ్చిరి.

51 వ సాక్షి సింగం శంకరయ్యగారు మోదుగుమూడి విచారణలో నిట్లు తెల్పిరి.

నాకు 25 యెకరములభూమి ఉన్నది. గత యెన్నికల సందర్భములో నావద్దకు యెవరు రాలేదు. గ్రామంలోనికి రాజాగారు వచ్చిరి. మండల రామస్వామిగారుకూడ మోదుమూడికి వచ్చి నాయుంట్లోనే ఉన్నారు మాయింటిముందు హోటలో 15 నిమిషములు నిలిచి రాజాగారికి వోటియ్యమని అడిగినారు. రాజాగారికి వోటిప్పించమని రామస్వామిగారు చెప్పిరి. వోటు అడిగేవారేకాని మాకష్ట సుఖము లాలోచించే వారులేరు. ప్రయాణ సౌకర్యములు లేవని చెప్పినాను. రాజాగారు చాలమందివారు, అన్ని పోకర్కాలు చేస్తారు, కనుక వోటియ్యవలసిందని కోరారు. రాజాగారికి వోటి యిచ్చుటకు గ్రామము లంగీకరించారు. కొంతవరకు మోదుమూడినుంచి అగ్రహారందగ్గర బుల్లకట్టువరకు రోడ్డు పడినది. ఆరోడ్డు మేము యెవుమోజోరుతుంటాము. వోటిచ్చిన పిమ్మట మూడునాలుగు మాసములలో రోడ్డుపడినది.

క్రాస్ పరీక్షలో సాక్షి యిట్లుచెప్పెను.

వోటు అడుగటానికి గోపాలకృష్ణయ్యగారి పక్షమున కంఠంసేసి పాపయ్యగారు వచ్చారు. రెడ్డిగారి తరపున కాశీశ్వరరావుగారి తరపున యెవరు, రాలేదు. మా యింటివద్ద 25, 50 వరకు చేరాము. వారందరి తరపున నేనుమా అన్నయ్య మాట్లాడినాము. ఈరోడ్డునుగురించి చాలరోజులనుంచి అడుగుకున్నా

ము. వర్ష ముకురికినపుడల్లా అర్జితమూచేయటం, వర్షంపోగానే ప్రయత్నం మానుకొనటం జరుగుతుంది. ఈవిధంగా నాలుగేళ్లనుంచి జరుగుతోంది. రోడ్డునుగురించి రామస్వామిగారిని అడుగలేదు. రోడ్డు మా గ్రామములందరు కోరారు కనుక, వేస్తామని చెప్పారు. కాని నిక్కచ్చిగ చెప్పలేదు. గోపాలకృష్ణయ్యగారి యేజంటు కోమటింటి దగ్గరవున్నారు. నేనవటికి పోలేదు. రాజాగారు రామస్వామిగారు యెవుడువచ్చారో సరిగా చెప్పలేను. మీర్జాపురం రాజాగారు జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు అని, చాలగ్రామాలకి సౌకర్యాలు చేశారని వారు నాతో చెప్పలేదు. రామస్వామిగారితో మాట్లాడినది మాఅన్న సోమయ్యగారు. మేమంతా అచటనే వున్నాము. ఆయన కోర్టుకురాలేదు. నావోటు ముగిసికొన్నాను. ఒక రెప్పపాటుకాలమే వారు మాయింటియెదుటవున్నారు. రోడ్డు వేస్తేనేకాని మావోటియ్యమని మేము చెప్పనులేదు. మా వోటి వేస్తేనేకాని రోడ్డు వెయ్యమని వారు చెప్పలేదు.

పునర్విచారణలో ఒక వోటు ఆసెంటికిని మద్రాసు కాసనసభకు రెండును వోటిచ్చితిని.

52 సాక్షి రాసంకెట్టి వెంకన్న, చిట్టిగూడూరు కొనూం

డూరి తిరువేంగళాచార్యులుగారి ప్రశ్నలకిట్లు జవాబు చెప్పిరి. గత యెన్నికలలో కంకట పోలింగునప్పడును వెళ్లి నాను. నాకు వోటు ఉన్నది. పం॥ డెండు గంటలకు మధ్యాహ్నము వెళ్లి నాను. లోపలికి నన్ను వెళ్లనియ్యలేదు. మొదట యెవరికిస్తావని నన్నడిగారు. కాంగ్రెసు కిస్తానన్నాను. వెళ్లటానికి వెళ్లకాదని వెళ్లగొట్టారు. అక్కడ స్కూలుమాస్టరు నన్ను వెళ్లగొట్టాడు. బహుశా జమీందారుగారిమీటి కావచ్చును. 5 గంటలవరకు అచటనే వున్నాను. మళ్లీ వోటిచ్చుటకు ప్రయత్నించినాను. నన్ను రానియ్యనే లేదు. మా గ్రామములు 20 మంది నాతో వచ్చారు. వారిని కూడ రానియ్యలేదు. పది యెకరముల మాగాణి నాకున్నది.

క్రాస్ పరీక్ష

కంకట వెళ్లటప్పటికి వందలకొలది జనులు ఉన్నారు. లోపలికి వోట్లర్లు వెళ్లుటకు చాల కష్టముగా ఉన్నది. నన్ను త్రోసినమరీషీ గుర్తులేదు. మావద్దనుంచి వోటెవరికిచ్చేది పేర్లడిగి త్రోసినవేకారు. గోలువద్ద పోలినున్నారు లేరు. నేను వెళ్లి యెవరితోను చెప్పలేదు. నావోటు అడిగినవారెవరో గుర్తులేదు. అక్కడనున్న కొందరి బ్రాహ్మణ పెద్దయ్యలు కీచివయ్యలు తెల్సినాను. కాంగ్రెసుతరపున వున్నవారి సేవరిని చూడలేదు. అధ్యక్షులు యేజంటును చూడలేదు. నాలుగు గంటలకు సంపు తీసినది. అపుడుకూడ నన్ను రానియ్యలేదు. అక్కడున్న వారెవరో గుర్తులేదు. ఎవరును మావద్దకువచ్చి లోపలికి తీసుకవెళ్లుతామని అవలేదు. లోపలికి రానియ్యనందున, యెవరు ఉన్నది నాకు తెలియదు. మేము తెలియచేసిన బ్రాహ్మణులు పోలింగు ఆఫీసరుకు చెప్పవలసినదిగా తెలుపలేదు. రెండవసర్గాయము అయిదుగురు కలిసి వెళ్లి నాము. స్కూలుమాస్టరు పేరు అడుగలేదు. నాతో రెండవ సారి వచ్చినది దేవేనే రామయ్య. వెంకట్రామయ్య, పెదవరదాచార్యులుగారు, రాసంకెట్టి కుబ్బయ్యగారు. పెదవరదాచార్యులుగారిది మావూరే. ఆయనకూడా వచ్చారు. ఆయన యీరోజున యిక్కడకు రాలేదు. ఈరోజున యివటికిరాగానే యెవటికి వెళ్లలేదు. మావూరునుంచివచ్చిన 20 మందిలో యెవరును వోటియ్యలేదు. ఈ 20 లో పై అయిదుగురు ఉన్నారు. విగిలిన 15 మంది పేర్లు నాకు జ్ఞాపకంలేవు. ఎవరికిని యీ విషయమై ఆస్తి యి వ్వాలని అనుకోలేదు. ఎంతమందివోట్లర్లు మా గ్రామంలో ఉన్నారో నాకు తెలియదు. కంకటాలో పోలింగ్ వేషముకు బసులే ఉన్నాను. ఇతర గ్రామాలనుంచి వచ్చారు. జక్కందర్ల కల్పటం గ్రామములవారు వచ్చారు. మా గ్రామం అగ్రహారం కాదు. దక్షిణవల్లూరి రాజాగారికి చెందింది. మా వూళ్లో కాంగ్రెస్ తరపున యెవరు పరిచేయలేదు. మా గ్రామం వారంతా యెవరికి వోటియ్యవలసినది కంకటా వెళ్లుటకు పూర్వము వెళ్లబప్పుడు అనుకున్నాము. వోటున్న వాళ్లంతా కలిసి వెళ్లాము. పూర్వమే ఆరోజు ఉదయం అనుకుని కంకటా వెళ్లాము. మావూరు బహుదూలో అనుకొని వెళ్లాము. ఫోజరం చేసి బయలుదేరాము. వూరిబయట కలిసికొన్నాము. ఈ విధంగా కలిసికొన్నది 20 మంది. మాలవాళ్లు వేరే వచ్చారు. మావూళ్లో సంస్కృతపాఠశాలవున్నది. అది చినవరదాచార్యులుగారిది. ఆయన మాతో రాలేదు. కంకటాలో ఆయనను చూచాము. ఆయన వోటిచ్చారో లేదో మాకు తెలియదు, మేము కనుక్కోలేదు.

పునర్విచారణ

గుంపులుగుంపులుగా ఉండి గంటలకు జరిగినప్పటికి లోపలికి కొంతమంది వెళ్లి బయటకు విచ్చుకునేయూన్నారు.

53 వ సాక్షి దేవేనే వెంకట్రామయ్యగారు చిట్టిగూడూరు తిరువేంగళాచార్యులుగారి పరీక్ష క్రిందివిధముగ జవాబు చెప్పిరి.

గత యెన్నికలలో కంకట పోలింగునకును వోటిచ్చుటకు వెళ్లెను. నాకు వోటుంది. మా గ్రామములలో కలిసి వెళ్లెను. రాజాగారికి వోటిస్తే లోపలికి రమ్మన్నార. లేకపోతే వల్లకాదన్నారు. రాజాగారియేజంట, గ్రామంలో కొందరు ప్రజలవిధముగా చెప్పారు. గ్రామములపేర్లు నాకు తెలియవు. లోపలికి వెళ్లుటకు ప్రయత్నము చేశానుగాని రాజాగారి యేజంట త్రోసివేశారు. 5, 5 వరకు అచటనే యున్నాము. 5 వరకు తంటాలు పడ్డాము, లాభము లేకపోయింది వోటియ్యనేలేదు. 40 యెకరముల మాగాణి నాకు ఉంది.

క్రాస్ పరీక్ష

మాతో చినవరదాచార్యులుగారు వచ్చారు. వారు వోటిచ్చారు. వారిలో వెళ్లాలని ప్రయత్నము చేశాను. కాని త్రోసివేశారు. చాలమంది అచటవున్నారు. దర్శనాగ్రంథమునుబట్టి లోక్తావుంటే కష్టంగానే ఉన్నది. మువ్వలిని త్రోసివేసినవారి పేర్లు నాకు తెలియవు. వారిని నేను గుర్తుపట్టలేను. అక్కడ పోలింగువారిని చూడలేదు. రానిచ్చేట్లు లేవని మాలా మేము అనుకున్నాము. కాని యెవరితో చెప్పకోలేదు. మా గ్రామములంతా ఒకే చోట వున్నాము. వోటిచ్చి వచ్చినా వారూ దాచార్యులు గారిని అడిగాము. మిమ్ములను లోపలికి తీసికొనివెళ్లాలను చాల ప్రయత్నముచేశారు. కాని త్రోసివేశారు. ఆయనమాడనామర్య ప్రకటన అచటచాలనేవున్నాడు. అంతాకలసి మా గ్రామము తిరిగివచ్చాము. మా గ్రామంలో 50 వోట్లున్నవి. వరదాచార్యులుగారుమాత్రమే వోటిచ్చారు. జమీన్దార్ మరెవ్వరూమాత్రము యిచ్చారు. కాంగ్రెస్ వారిని కొందరిని చూచాను అతడు ప్రయత్నంచేశాడు. కాని సాధ్యము కాలేదు. ఆయన సెమ్మలూరు అసామి నాలుగైదుసార్లు లోపలికి వెళ్లాలని ప్రయత్నముచేశాము. మిమ్ములను త్రోసివేసినవారే పేర్లు కనుక్కోలేదు. వోటివేరికిస్తానని అడిగినవారిపేర్లు తెలియదు. అంతా ఉంటే మేము అనుకొని పొరుగురవుటచే కోసి వెళ్లెము. ఆరోజుకుపూర్వము చాలమందివచ్చి వోట్లు అడిగారు. మా పూర్వో వోట్లకొరకు యేమీటింగ్ జరుగలేదు. ఆరోజుననే యెవరికియ్యవలసినదని అనుకున్నాము. ప్రేము తిరిగివచ్చేవరకు కంకటాని గుంపు అట్లాగేవున్నారు. ఆరోజున జనము గుంపులోనుంచి త్రోసికొని వెళ్లమనేయెన్నన్నారు. మేము నలుగురు అన్నచమత్తలము. భాగవడలేదు.

పునర్విచారణ

కంకటలో మున్నుగారింట్లోనో యింటిప్రక్కనో పోలింగ్ నేడను ఉన్నది. అది యెచటనో నాకు తెలియదు. గుంపులుగుంపులుగా ఉన్నప్పటికీ కొంతమంది లోపలికి వెళ్లినవారే యున్నారు.

54 వ సాక్షి దామెర్ర సర్వయ్యగారు, అవనిగడ్డ, విచారణలో నిల్చుచేసెను.

మండలి రామస్వామిగారువచ్చి వోట్లు అడిగారు. రాడవ పర్యాయము రాజాగారువచ్చారు. మాయల్ల ప్రక్కనవున్న శివపరీక్షచేసే బంగాళా తీసివేయవలసినదని ఆశ్రయిస్తున్నాము. రామస్వామిగారికిస్తే వారే తీసివేయిస్తారని రాజాగారు చెప్పారు. రామస్వామిగారు రాజాగారికి వోట్లమ్మని అడిగారు. అట్లాగే యిప్పిస్తామనిచెప్పాము. ఆశ్రయిస్తామని రామస్వామిగారికిచ్చాము. బంగాళా తీసివేయిస్తామనిచెప్పారు వోటింగులోనాన గ్రామములోనే ఉన్నాను. రాజాగారికి మావర్తములచేతను వోట్లు యిప్పించాము. నాకు వోటులేదు. నా అన్నగారికి వోటువుంది. తాలూకా ఆఫీసులో పోలింగ్ వున్నది. తాలూకా ఆఫీసు ద్వారమువద్ద ఆర్కివ్లూరు. రాజాగారికి ఓట్లు యిప్పించవలసినదిగా ఆర్కివ్లూరువున్నది. మా గ్రామంలో పెత్తనదార్లు వెంకటేశ్వర్లు, నుబ్బయ్య నేను.

క్రాస్ పరీక్ష

ఇది జరిగినపంపత్తరుములోపు లేదీ నెలనాకు జ్ఞాపకము లేవు. అక్కడ చాలమందిఉన్నారు. అబంగాళా 20 సంవత్సరములనుంచి వున్నది. అబంగాళా అక్కడనే మైసూర్డు ప్రక్కనేవుంది. తరువాత రాజాగారిని గాని రామస్వామిగారినిగాని కలుసుకోలేదు. రామస్వామిగారిని ఒకప్పుడు అడిగాము. వోట్లుజరిగిన నెలకు ముగ్రామము వచ్చినపుడు అడిగాము తీసివేయిస్తానన్నారు. అక్కడ యింకను చాలమంది వున్నారు. వారెవరో నేను చెప్పజాలను. ఈబంగాళా విషయమై రాజాగారు హైస్కూలులో వుండగా అడిగాము. వోట్లర్లము మేము యేమి పథిచేసుకొనలేదు. బంగాళా తీసివేస్తేనే కాని ఓట్టియ్యమని అనలేదు. వారు తీసివేస్తానన్నారు గనుక పూరుకున్నాము. నేను కొందరితరపున మాట్లాడినాను. వెంకటేశ్వర్లు నుబ్బయ్యకూడా మాట్లాడినారు. వారు మాస్తామంటే వెళ్లిపోయాము. రామస్వామిగారు సింగిల్ వోట్లు యిస్తే అర్థిసంగతి మాస్తామన్నారు. మా గ్రామంలో వందో రెండువందలో వోట్లర్లున్నారు. ఎంతమంది వోట్టియ్యటానికి వచ్చారో నాకు తెలియదు. రామస్వామిగారితో మాట్లాడినప్పుడు వచ్చినవారి పేర్లు చెప్పలేను.

బెజవాడ మ్యునిసిపాలిటీ

5 వార్డు వోట్లపెట్టెలను సబుకలెక్టరుగారు పగలగొట్టించుట

పగలగొట్టినవిమ్ముల కొళందరెడ్డిగారు తాళపుచెవి సంపుట

కాశ్యేర్రావు పంతులుగారు జయమొందుట

(స్వకీయవిలేఖరి)

బెజవాడ, అక్టో 16:—16-11-27 బెట్టువరకు విదవ వార్డు వోట్లపెట్టెలను సబుకలెక్టరుగారు నిన్న పగలగొట్టించి వోట్లను లెక్కించి అయ్యదేవర కాశ్యేర్రావు పంతులుగారు మ్యునిసిపల్ కాన్సిలరుగ ఎన్నుకొనబడినటుల నిన్న సాయంత్రం ఐదుగంటలకు ప్రచురించిరి.

నైను చేరుకుగనుండి 5 వ వార్డు ఎన్నికలను జరిపిన రావుసా హేబు కొళందరెడ్డిగారు బుద్ధిపూర్వకము వోట్లను లెక్కించలేదని యభిప్రాయపడి 38 ఎన్నికల యాలు ననుసరించి రెడ్డిగారిసానే బెజవాడ సబుకలెక్టరుగారిని వోట్లను లెక్కించి ఫలితమును ప్రయింపుటకై బెల్లూరు లెక్టరుగారు నియమించిరి. సరకు నియమము ననుసరించి నిన్న పన్నెండు గంటలకు వోట్ల పట్టెలను తెరిచెమని అందుకు సంబంధించిన వారలకు సబుకలెక్టరుగారు నోటీసుల నంపిరి. కాని 12 గంటలకు సబుకలెక్టరుగారు మ్యునిసిపల్ ఆఫీసుకు రాగానే మన సబుకలెక్టరుగారు దావాచేయబడెననియు, ఇంజంక్షన్ పిటిషన్ కూడా దాఖలయ్యెననియు, కొద్దివారు విచారించుచున్నారనియు, కాబట్టి కొంతవరకు కావలయుననియు సబుకలెక్టరుగారికి మనవిచేయబడెను. మూడుగంటలవరకు ఆగవలసిన దని కొద్దివారి అర్థగనుకా సబుకలెక్టరుగారికి చేరెను. అందువలన 3 గంటలవరకు ఆగిపోయెను.

కాశ్యేర్రావుగారి ప్రత్యర్థులలో నొకరగు కొలుకుల సూర్యనారాయణరావు నాయుడుగారిచే దాఖల్ చేయబడిన దావా ఇంజంక్షన్ పిటిషన్ నిన్న పూర్తయ్యెను 11 గంటలకు బెజవాడ మున్సిపల్ కౌన్సిలు విచారణకు వచ్చెను. కాశ్యేర్రావుగారును, వారి యితర ప్రత్యర్థులను వైసుచేరు మేక సబుకలెక్టరు గారునును ప్రతివాదులగ చేర్చబడిరి.

వాదిపక్షమున కోకా నరసింహారావు నాయుడు గారును కోకా రంగారావునాయుడుగారును వాదన జరిపిరి. 12 వ తేదీని వైసుచేరు మేకగారిని ఓట్లపెట్టెలను తెరచి నియకపోవుట కాశ్యేర్రావుగారిది తప్పనియును, అందువలన ఎన్నిక అశాస్త్రీయమైపోయెననియు అశాస్త్రీయమైన ఎన్నిక ఫలితమును సబుకలెక్టరుగారు ప్రచురించ వలనుపడదనియు వాదించిరి. మరియు గవర్న మెంటువారి ఉత్తరువుకూడా అశాస్త్రీయమైనదనియు చెల్ల గిట్టదనియు వాదించిరి.

కొళందరెడ్డిగారు స్వయముగనే వాదించుకొనిరి. ఇంజంక్షన్ యయ్యవలయునని చెప్పిరి. కలెక్టరుగారి ఉత్తరువును గవర్న మెంటు వుత్తరువును తమకు తెలియకుండగనే కొండెనులకు చెప్పి కాశ్యేర్రావుగారు తెచ్చుకొని యుండెననిరి. ఇందువలన తమ ప్రతిష్ఠకు (కొంత ముప్పువాటిల్లెననిరి. తమరే (రెడ్డిగారే) వోట్లను లెక్కించేలాగున కొద్దివారు త్రన. పిమ్మనయననిరి. కొద్దివారు దయయుంచి తమ గౌరవమును కాపాడవలయునని రెడ్డిగారు కోరుకొనిరి. మరిన్ని వ్యవధి యిస్తే కొద్దివారికి సమస్తవిషయములను మనవిచేయుదుమనిరి.

కాని కొద్దివారు వాయిదానీచుమనిరి. అంతట కాశ్యేర్రావుగారిపక్షమున వాదనజరిగెను. సి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు, బారిష్టరు వెంకటేశ్వరరావుగారు, కొండపల్లి శ్రీ గామనంద్రరావుగారు సహాయముచేయుచుండగ పెద్దిభోట్ల వీరయ్యగారు కాశ్యేర్రావుగారిపక్షమున వాదించిరి. కొద్ది కోజులలో చేరుమేక ఎన్నిక జరుగుననిరి. ఆపదవికి కాశ్యేర్రావుగారు పోటీచేయున్నారనిరి. వారికి అట్టి అవకాశము లేకుండ కాశ్యేర్రావుగారి విరోధులు ఇట్టి ఎత్తులను వేయుచున్నారనిరి. దావాచెల్లదనిరి. ఇంజంక్షన్ ఆర్డరుకు అనుగుణ వేలేదనిరి. ఇందులకు అనుకూలమైన ప్రాకౌర్లు తీర్పులుగలవని కొద్దివారికి వీరయ్యగారు తెలియచెప్పిరి. పిమ్మట కొద్దివారు ఇంజంక్షన్ పిటిషనును కొట్టివేసిరి. కాశ్యేర్రావుగారికి ఖర్చుల నిప్పించిరి. ఈకేసుఫలితమును విన గతూహలులై కొద్దివరకువచ్చినవారిలో చాలమందికి సంతోషమయ్యెను. అక్కడ మ్యునిసిపల్ ఆఫీసులో సబుకలెక్టరుగారు మూడుగంటలకు వోట్ల

పెట్టెలను తీయుటకై భోషాణమును పగలగొట్టించిరి. తాళము చేతులను తమవద్దకుంచుకొని సబుకలెక్టరుగారు కబురంపినను ఎంతనేపటికి రెడ్డిగారు రంపరండున భోషాణమును పగలగొట్టించవలసివచ్చెను. వోట్లను లెక్కించుచుండగా రెడ్డిగారు తాళముచేతుల నంపిరి. కాని వాటితో ఆ క్క అ తీ రి పో యె ను.

వోట్లను లెక్కించగా తేలిన పర్యవసానము:—

కాశ్యేర్రావు పంతులుగారికి 159 వోట్లు, దావరు గోవిందరాజునాయుడుగారికి 118, కొల్లిపర కాశ్యయ్యగారికి, 3, చెడిపోయినవోట్లు 5. దావాలు అర్జీలు పెట్టిన కొలుకుల సూర్యనారాయణగారికి, అద్దేరల్లి వేంకట గుర్నాధరామశేషయ్యగారికి చుండూరు సీతారామయ్యగారికి వోట్లు ఏమీ పడలేదు.

సాయంత్ర 5 గంటలకు కాశ్యేర్రావుగారు మ్యునిసిపల్ కాన్సిలరుగ ఎన్నుకొనబడిరి సబుకలెక్టరుగారు ప్రచురించిరి. చాలమంది కరతాళధ్వనులచే తమ సంతోషమును వెల్లిబుచ్చిరి. ఇదివర కెన్నడు ఇంతసాదావిడి ఏయెన్నికలోను జరుగలేదని ప్రజలు చెప్పుకొనుచున్నారు. ఇంతకష్టపడినను చివరకు జయమునంది ట్టి కాశ్యేర్రావుగారిని, అందరు అభినందించుచున్నారు.

అవిడి (తూర్పుగోదావరి)

అవిడి పంచాయతీార్డు నూతనఎన్నికలు ఈనెల 3-వ తేదీ ఉదయం 11 గంటలు ల గాయ తు మధ్యాహ్నము 3 గంటలవరకు ఎన్నికలు జరిగినవి. ఈఎన్నికలకు మూడు 600-ల మంది ఓటర్లు హాజరై, అధికమైనపోటీ చేసినను ఎన్నికల పయములో బ్రాహ్మణోత్తములు, పంచములు సోదరభావముతో కలిసి ఒకేచోట అప్పగింపులను పూర్తిగా త్రోసిపుచ్చుట చాల శుభసూచకము. పూర్వచారపరాయణత్వమునకు ప్రసిద్ధికెక్కిన ఈగ్రామములో ఘరాత్రుగా అప్పగింపులను తొలగించువేడుకను చూచుటకు ఇతరగ్రామములు చాలమంది వచ్చి అనందించిరి. కార్మికసంఘముతరపుర నిలబెట్టబడిన గొడ్డంబుల్లి వీరాస్వామిగారనే పంచముడు ఎక్కువమంది బ్రాహ్మణోత్తములచే ఎన్నుకోబడుట మరెొక శుభసూచకము. ఈగ్రామములోని బ్రాహ్మణోత్తముల ఉదారస్వభావము చూచి యితరగ్రామబ్రాహ్మణులు అనుకరించెదరుగాక!

ఈగ్రామములో నున్నటువంటి బోర్డులమెంటురీస్కూలు అనంగుడు పంచముబాలరను జేరిపించుటకు యిచ్చుట బ్రాహ్మణోత్తములు అత్యుత్సాహముతో ప్రయత్నించుచున్నారు. కాని శ్రీ గాంధీవిద్యాలయములో చదువుచున్న పంచముబాలురు తప్ప నుల్లేసాము గల యితర పంచముబాలురు దొరకకుండుట కోవనీయును. ఈ కార్యముకూడ కొద్దికోజులలో సెరవేరగలదు.

భూపతిరాజు జగన్నాధరాజు.

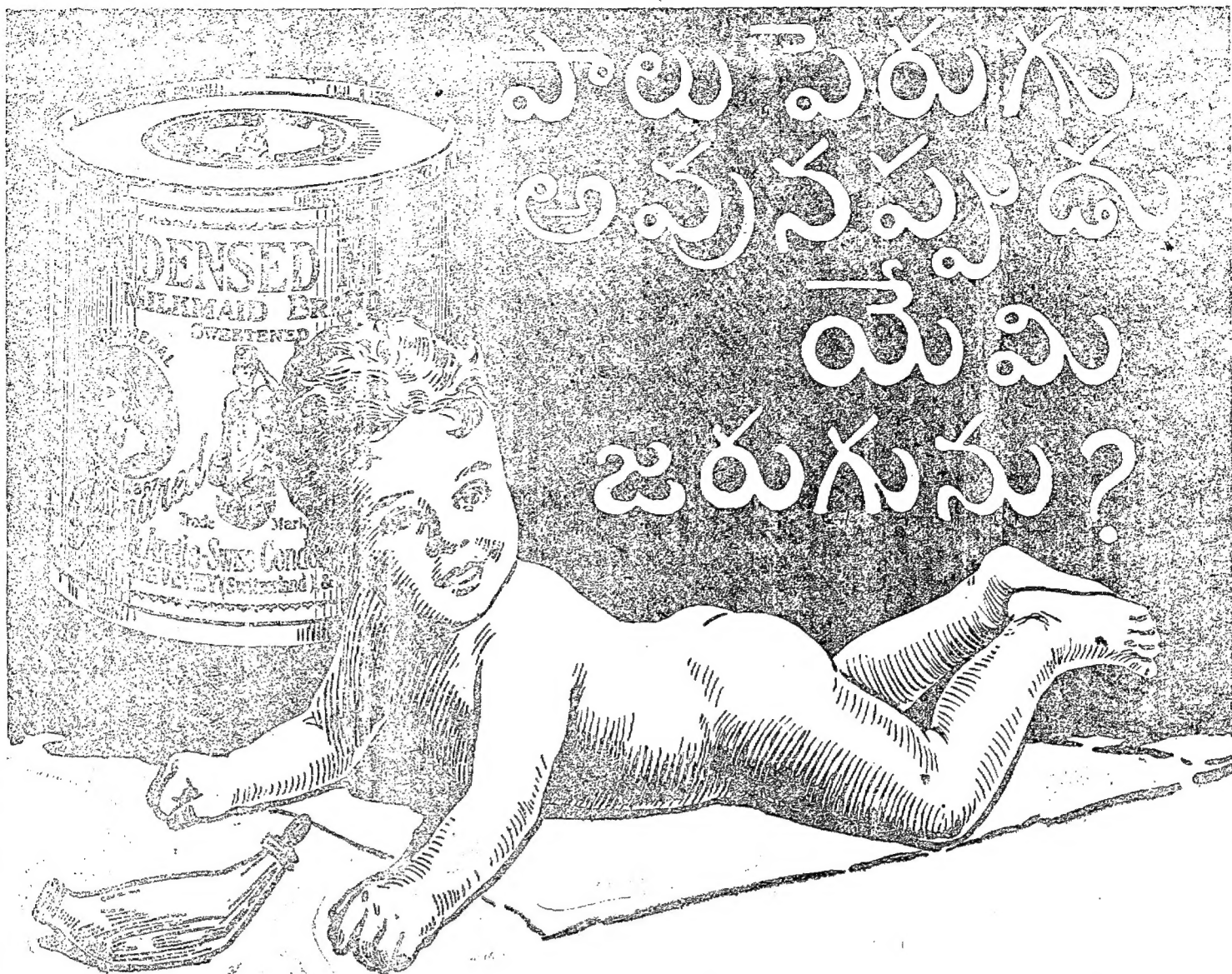
హత్యతోగూడిన బందిపోట్లు

కుట్రకై విచారణ

లక్ష్మి, అక్టోబరు 15:—హత్యతోగూడిన బందిపోట్లు గావించినందులకును కుట్రకనియు 16 గరు విచారించబడి నేడము మోపబడెను.

మహబీర్సింగు, హాడియా, గుజరాజసింగు జెయిలునుండి ఒకేసారి విడుదలైరి. మహబీర్ లక్ష్మిలో నాకరిచేసికొనుచు మిగిలిన ఇరువురతో కలిసి దోపిడిలు ప్రారంభించెను. మువ్వరకు నుగలసి పెద్దజట్టును ప్రోగుచేసిరి. వీరిలో నొకరు ఒక జెయిలు క్రింద నొకరు. వానిసాయము చాలవరకు ఈగుంపునకు పనికివచ్చెను. మహబీరునకు తుపాకీయున్నది. వీరందరు గుల్తాను పురమందు దోపిడుగుగావించి పారిపోయిరి. వారు గావించిన అన్నిటితో 4 బందిపోట్లు గావించిరి. ప్రతిదానియందును హత్యజరిగెను. 16 బందిపోట్లలో ప్రజలకు తుపాకీగాయములు తగిలెను. కొద్దిదోపిడి ఎక్కువ. మహబీర్సింగు పట్టుబడలేదు. ఈ జట్టులో ఇదివరలో 21 మారులు జెయిలునకు పోయిన వారను యున్నారు. (ఫీ పెను)

పూనా, అక్టోబరు 14:— హిందుముతోత్సవముల జరుపుటను నిషేధించిన ప్రభుత్వపుట్రుత్తరువును ధిక్కరించి జెయిలునకు పోయిన 45 గురకును పూనాలో బహిరంగసభలో సన్మానము గావించిరి.

పాలు పెరుగు అవునప్పుడు యేమి జరుగును?

పాలు పెరుగుగ తోడుకొనునప్పుడు పాలలోని పుష్టిచేయు పదార్థములన్నియు, పాలలోనున్న నీటి భాగమునుండి వేరై కలిసికొని చిక్కపడును.

పాలు పెరుగుగా చేయబడు విధముగనే, పాలలోని నీటిభాగము హరించి పుష్టిచేయు పదార్థములన్నియు చిక్కనగువరకు మరగపెట్టబడిన సాతవంతమైన అచ్చావుపాలే మిల్కు మెయిడు కన్ డెన్సుడు పాలు (గొల్లభామ కన్ డెన్సుడు పాలు). కాని పెరుగువలె యీ మిల్కు మెయిడు పాలు (గొల్లభామ పాలు) పులియవు. అప్పటి కప్పుడు ఆవుదగ్గరనుంచి పితికిన పాలవలె పరిశుభ్రముగాను, మధురముగాను వుండును. మాధుర్యము నిలుచుటకును, పరిశుభ్రముగా వుండుటకును యీ పాలలో చెఱకు పంచదార కలపబడినది. ఈ పంచదార విడకొట్టబడిన డబ్బాలోని మిల్కు మెయిడు పాల (గొల్లభామ పాలు) ను అనేక మాసములవరకు చెడిపోనివ్వక పరిశుభ్రముగా వుంచును. డబ్బా విడగొట్టినపిమ్మటకూడా పాలు చాలారోజులవరకు మధురముగాను, పరిశుభ్రముగాను వుండును.

మిల్కు మెయిడు కన్ డెన్సుడు పాలు (గొల్లభామ కన్ డెన్సుడు పాలు) కొనడమనగా:— అచ్చావుపాలలోని మంచిదైనటువంటిన్ని, బలము నిచ్చునటువంటిన్ని పదార్థమును కొనుటయే! ఆవుపాలలో సహజముగా వుండు నీటికిగాని, పాలమ్మువాడు లాభముకొఱకు పాలలో కలుపు నీటికిగాని సొమ్ముయిచ్చుటలేదు. పిల్లలకు ఆహారముగా యిచ్చుటకును, టీ, కాఫీ తయారుచేయుటకు, వంటకు, మిఠాయివగైరాలు చేయుటకు మిల్కు మెయిడు కన్ డెన్సుడు పాలు (గొల్లభామ కన్ డెన్సుడు పాలు) ఉపయోగించునప్పుడు, అవసరముపొట్టికొద్దిగాగాని, హెచ్చుగాగాని నీరు కలపవచ్చును. లేక నీరు కలపకుండగనే అన్నములోను, చపాటీలు, రొట్టెలు మొదలగువానితో పుచ్చుకొనినయెడల, ఈ రుచిగల పాలతో పుచ్చుకొన్న ఆహారముయొక్క పుష్టి గ్రామములో దొరకే ప్రశస్తమైన ఆవుపాలు పుచ్చుకొనుటవలన కలిగెడు బలముకు మూడు రెట్లు అధికముగనుండును.

మీ పేరు, మీ చిరునామాతో మూడు అణాల పోస్టేజీ స్టాంపులు పంపినయెడల ఒక మాదిరి పాలడబ్బా మీకు పంపబడును. దానివలన మీ పిల్లలు మిల్కు మెయిడు పాలు (గొల్లభామ పాలు) మెట్లు యిష్టపడెదరో, మీ యింట్లో వుపయోగపరచుకొనుటకు యెంత అద్భుతమైన పాలో మీకే తెలియగలదు. ఈ దిగువ చిరునామాకు మాదిరిడబ్బా నిమిత్తము యీ రోజుననే వ్రాయుడు.

MILKMAID MILK Post Box 396 CALCUTTA	దయచేసి మాదిరిడబ్బా పంపుము. దీనితో మూడణాల పోస్టేజీ స్టాంపులు పంపియున్నది.	పేరు..... చిరునామా..... జిల్లా.....

ప్రతి మిల్కు మెయిడు పాలడబ్బా (గొల్లభామ పాలడబ్బా) లో స్వచ్ఛమైన ఆవు పాలున్న, పంచదారమార్తమే పుష్కలని తయారుచేయించినవారిచే గారంటీ చేయబడినది. ఇది అబద్ధమని యెవరైనా గుఱువుచేయగలిగినయెడల, నారికి 5,000 రూపాయలు యివ్వబడును.

మిల్కు మెయిడు పాలు (గొల్లభామ పాలు) చేతిలో

తొకబడకయే తయారుచేయబడినది.

వక్తలు శ్రీయుతులు తాములూరు శివరామయ్యగారు, ఇంగువ శ్రీకృష్ణయ్యగారు, అష్టకాల నరహర్యంగారు, బి. జ్ఞాస్వామి అయ్యగారు, కొండేటి శేషయ్యశ్రేష్ఠిగారు, ముంగులూరు నుబ్బరావుగారు, అయినాల పార్థసారథిశ్రేష్ఠిగారు, స్థలవరపు నుబ్బరామయ్యగారు, పైడా నుబ్బరామయ్య శ్రేష్ఠిగారు కే. వెంకటప్పయ్యగారు హిందూమహమ్మదీయులు ఒకమత్యముగనుండుటకై పరస్పరముగ నొకరిహక్కులనొకరు గౌరవించవలసినట్లును, వాటికొండలు హిందువులు ఒకమత్యము పొంది, తమస్వభవముచేత తమహక్కులు పోషించుకొనవలసి వదిగ సంబోధించిరి.

అష్టకాల నుబ్బరామయ్యగారు, జ్ఞాస్వామి అయ్యగారు ఈ 144 ఉత్తరువులలో, ఉత్తనముల విషయములలో, హిందువులను వీధిముగ ప్రభుత్వమువారు చూచుచుండిన విధులనుగ తెలిపి, అట్టి యక్రమచర్యలను ఖండించిరి. అధ్యక్షుడు సభను ముగింపుచు ఈ క్లిష్టసమస్య పరిష్కారము కాంతి హర్షమేయ్యని పలుకుచు, ఆకాశీలవర్జిత నుదహరించిరి.

పురమందిరము బయట పోలీసువారు కొండలు బారులు ఓరి తమబలమును ప్రకటించుకొననట్లు నిలువబడియుండిరి. సభ జయప్రదముగ జరిగినది.

కొట్రా ఆదిశేషయ్య.

నెల్లూరుజిల్లా వీరనకనుపూరు-ఖాది ఉత్పత్తిశాల

ఈసంస్థచేసినపని తృప్తికరముగానున్నది. 10989-12-6 కిమ్యుగుల నూలును, 8260-3-9 ఖరీదుగుల ఖాదీయుల తయారయ్యెను. 8893-3-9 కులగుల ఖాదీ నమ్మిరి. 8001-8-6 కు నూలు విక్రయించిరి. 2125-9-6 ధరగుల నూలు శేత చేయించిరి. మరక 10126-13-0 లకు నూలు విడుదల ఆయెను. ఈసని జరుపుటలో మట్టుప్రక్కలనున్న గ్రామములలోని వీధినాడలలో నూలుబడుచువారికి 6828-15-6 లున్న, శేతశేయవారికి 2115-8-0 లున్న, చూడేవలవారికి 812-8-0 యున్న, మరక 8251-8-6 లు వారివారి మహారీలక్రింద పంచిపెట్టిరి. కలెక్షుచేతాధపడుచున్న జనులకిది యెంతయు సాయకారి అనకతప్పదు. ఈయేడు జరిగినపని నిరుడుజరిగినవానికన్న మెచ్చగా నున్నది. నిరుడు తయారుచేసిన ఖాదీ ఖరీదు 2828-9-8 అనగా నూటికి 40 చొప్పున వృద్ధికలదు. నిరుడు వడికించిననూలు మొత్తము 8718-9-9. నూలులో నూటికి 25 చొప్పున అభివృద్ధిక ను పడుచున్నది. ఇంక ను అభివృద్ధి చేయుటకు అవకాశములు గలవు. సంవత్సరాదిన 420 రాటములుండగా, ఇప్పుడు 480 పనిచేయుచున్నది. మొదట పని చేయుచున్న మగ్గులు 9. ఇప్పుడు 16 వరకు పెరుగగలవు.

మారుమూల గ్రామములలోనుండి యీసంస్థను సదుత్తమున్న శ్రీయుత పోలవరపు గోవిందరావుగారిని ఆధీనపెంచుచున్నాను.

గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి,

అంధ్రకాళి.

కార్యదర్శి.

చచ్చిమ గోదావరిజిల్లా బోర్డువారు నియమించిన

గ్రామ పురర్పిర్మాణపు సబుకమిటీ

ఈకమిటీ సమావేశము యీనెల 21 వ తేదీన భీమవరం గొల్లకాపూర్లో అఫీసులో పగలు 1 గంటకు సమావేశమగును. కావున సబుకమిటీ మెంబర్లు తప్పక రాప్రార్థితులు. ఇందును గూర్చి సలహాలు నొసంగునా చెల్లరు అచ్చటికివచ్చిగాని లేకవారి పుర్రేశ్వరులను వ్రాసిగాని పంప రాప్రార్థితులు.

క. గంగరాజు

ఈడేవల్లిగూడెం.

కన్యవరం.

సినికెనీ సత్యాగ్రహ ఆశ్రమము

గాంధీ మహాత్ముని వర్గంతి

తిమిర ననుసరించి పబర్కతి ఆశ్రమములోవలె యిచ్చటను గత భాద్రపద బహుళ ద్వాదశి గురువారమున గాంధీ మహాత్ముని వర్గంతి జయప్రదముగ జరిగినది. ఉదయము ప్రార్థనా నంతరం రాటుము పోటీపరీక్షలు ప్రారంభమైనవి. బయట గ్రామములనుండి అన్నిరకములవారును వచ్చివారు. నూలుపోటీ చేసినవారు 27 గురు, పిరిలో 25 మంది జయమందిరి. కమ్మారి జాతీయచారికా పాతకాలా విద్యార్థిని చిరంజీవి సరస్వతి మంజరమ్మ లక్ష్మీదేవి బంగారుపతకము బహుమానమువడసినది. మరొకచారిక చిరంజీవి బహిరవరకు మహాలక్ష్మమ్మ శంఢం బహుమానము రూ 5-0-0 లు సంపాదించినది. వీరలకు వెయ్యి కుండ్లకి పైగా ఆన్నప్రదానము జరిగినది.

సి. వి. కృష్ణయ్య

కార్యదర్శి.

యా బార్లీ నీళ్లనే త్రాగండి

యా బార్లీ నీళ్లని మీరు దినమున్ను భోంచేసితే మీ కడుపులో వ్రండే పేగులున్ను అన్నియు సరిగావుండును; మీరు నిండాబలము గలిగిన వారుగావుండురు. ఎంతకాలములో యీ పానకముతోటి, నిమ్మపండు రసమున్ను అయిసున్ను కలిపి భోంచేసితే ఆరోగ్యమున్ను సుఖమున్ను, వ్రండును రాబిన్సన్ బార్లీను తీయండి. చెత్తలుకలిపిన సాధారణ బార్లీను చూచుటకు కంటికి దగుటుగా వ్రండుటకు చాక్ పొడి కలిపిన బార్లీని తీయవద్దండి రాబిన్సన్ బార్లీ శీఘ్రముగా వ్రుడికిపోవును. అదిచేతితో తాకకచేయబడినది

ROBINSON'S PATENT BARLEY

రాబిన్సన్ బార్లీని తీయండి.

దావాలో పెట్టుబడిపెట్టుట

దావానెగిన తరువాత వచ్చిన ఆస్తిలో కొంతభాగమును పెట్టుబడిదారున కిచ్చేవరకు న్యాయసమ్యక్తమా? చెల్లునా?

అనువిషయమును మద్రాసు హైకోర్టులో న్యాయ మూర్తి ఫిలిప్సు, రెయిలీగార్లు విచారించి, అనవసరముగా దావా లను పెంచుటకు దురుద్దేశముతో పెట్టుబడిపెట్టిన చెల్లుదారుని ఉద్దేశపక్షములవారును పంప్రతియకొని దావా నెగినచో నీకింత శ్రమపడినందులకు ఇచ్చినవని వాది ఒప్పుకొన్నపుడు అది చెల్లునాయు న్యాయసమ్యక్తమే యనియు తీర్పుజెప్పిరి. బ్రిటిషు న్యాయశాస్త్రములు ఇట్టివిషయమై ఇండియాలో వర్తిలుటకు వీలులేదని వాదితరపున వాదించిన న్యాయవాది గంటి లక్ష్మన్నపంతులుగారితో న్యాయమూర్తులు వీక్షించి వాది కనుకూలముగ తీర్పుజెప్పి ప్రతివాది కనుకూలముగ క్రింది కోర్టులో ఇచ్చిన తీర్పును కొట్టివేసిరి. ఒక దావాలో ఒక కాయ వ తి 50,000 రూపాయలు ఆస్తిని రాబట్టు కొనుటకు ఆలోచించుచుండెను. ఆలోచన జెప్పుటకుగాని, పెట్టుబడి పెట్టుటకుగాని వ్యవహారము నడిపించుటకు దగ్గర పెద్దవారు, మగవా రెవరును లేరు. అందుచే ఆయువతిపైనజెప్పిన వాదిన సమీపించి సహాయము చేయవలెనని కోరెను. ఎట్టి ప్రతి ఫలము నకేక్షించకనే అతడు తోడ్పడుటకు వాగ్దాన మొనర్చెను.

కాని ఆయువతియే (ప్రతివాది) తనంతటతాను, తండ్రితోను, భర్తతోను ఆలోచించి వాది సహాయమునకు అతడు ఉత్సాహ మతోను, శ్రద్ధతోను పనిచేయుటకు ప్రతిఫలమును పుచ్చు కొనక తప్పదనెను. ఆప్రకారము వాది ప్రతివాదులు ఒడంబడి కను వ్రాసికొని వాది దావాకనుఖర్చుల మొత్తములో 1/4 వంతు పెట్టుబడి పెట్టుటకును దావా నెగినచో వచ్చిన ఆస్తిలో 1/4 వంతు ప్రతివాది కిచ్చుటకును ఏర్పాటు చేసికొనిరి.

అట్లు ఒడంబడిక చేసికొని హైకోర్టువరకు వచ్చిరి. ప్రతివాది యగు యువతి కనుకూలముగనే హైకోర్టులో తీర్పుజెప్పిరి. ప్రీవీకపున్సలుకు అపీలు జేయనందున 50,000 రూపాయల ఆస్తికి ఆమెయే సర్వాధికారి అయినది.

అనుకొన్న ఒడంబడిక ప్రకారము ఆమె తనకు పెట్టుబడి పెట్టినవానికి 1/4వంతు పంచిపెట్టెను. అందుచే అతడు ఆమెపైదావాచేసెను. అట్టిఒడంబడికనీతివాద్యమునియు అక్రమ మనియు ఆమె తరపున వాదించిరి. ఒడంబడిక చెల్లదనిరి. కాకి నాడ సబుకోర్టులో ఈమె వాదన సంగీకరించి వాది దావాను త్రోసివేసి అతనికయిన ఖర్చులను శ్రమపడినందుకు కొంత మొత్తమును ఇచ్చుటకు తీర్పుజెప్పిరి. ఈతీర్పుపై హైకోర్టులో వాది అపీలుచేసెను. హైకోర్టు వారట్టి ఒడంబడిక అక్రమముగ లేనంతవరకు చెల్లునని తీర్పుజెప్పిరి.

వాది తరపున గంటి లక్ష్మన్న పంతులుగారును ప్రతివాది తరపున రామా రావుగారును పనిజేసిరి.

గుడివాడ

11-10-27 తేదీన గుడివాడ పౌరులు సమావేశమై యీ దిగువ తీర్మానమును ఆమోదించిరి.

ప్రస్తుత దేశకాల పరిస్థితుల గమనించి దేశబలయుటలందు దేవదాసీలచేత నాకరీ చేయుదుట దేశీయుల సైతికసంస్కరణకును, ప్రజాసామాన్య నీతికిని భంగకరముగా నున్నదిగాన కాసన నిర్మాణసభయందు డార్జరు ముత్తులక్ష్మీరెడ్డిగారిచే ప్రవేశ పెట్టుబడిన దేవదాసీ యీ నామముల కేరలుగా మార్చిందు తీర్మానమును పెన్నిందలసినదిగా కాసనసభ్యులను ప్రభుత్వమువారిని యీ సభివారు కోరుచున్నాడు.

(2) మరెవరు ధర్మ ఆచారవర్తులను సవరణకాడ చేయవలయునని యీ సభివారు కోరుచున్నాడు.

(ఒక విలేఖరి)

మొత్తంలో బిడ్డను పొరబెంచి చంపినందులకు లాల్పింగుగా రిని సెషన్సు కంపిరి.

హిందూత్వమును గుణములను గుఱించి యిదివరకే అందరికిని
చాగుగా ఎల్లవోట్లయందును తెలిసియున్నది
అట్లు తెలియనివారు ఆలసింపక తక్షణమే

మా రోకాయయూర కస్తూరిమాత్రలను.

Regd. Trade Mark. దీనిని చూచుకొని, దీనిని బిడదపూచాడిన మీరు దీనిని తప్పింపదగని మా నిశ్చితాభిప్రాయము. ప్రతిదినము అడుగుకడ
దీనిని చూచుకొని, దీనిని బిడదపూచాడిన మీరు దీనిని తప్పింపదగని మా నిశ్చితాభిప్రాయము. ప్రతిదినము అడుగుకడ

దీనిని చూచుకొని, దీనిని బిడదపూచాడిన మీరు దీనిని తప్పింపదగని మా నిశ్చితాభిప్రాయము. ప్రతిదినము అడుగుకడ
దీనిని చూచుకొని, దీనిని బిడదపూచాడిన మీరు దీనిని తప్పింపదగని మా నిశ్చితాభిప్రాయము. ప్రతిదినము అడుగుకడ

భిక్ష రత్న పాశ్యపు పంకజాచల పండితులు, ప్రొఫెసరు,

శ్రీ సీతారావు వైద్యశాల, మైసూరు.

మైసూరు గవర్న మెంటు సోపు ఫ్యాక్టరీ

బెంగుళూరు

మిక్సిలి నాణ్యమైన

పలురకముల పరిమళ సబ్బులు

ఉతుకుట కుపయోగించు సబ్బులు, చందనపు సబ్బులు

మైసూరు గవర్న మెంటువారిచే తయారుకాబడుచున్నటువంటి

చందనపు సబ్బు ననుకరించుటకు; విదేశీయ పరిశ్రమలవారు

చాల ప్రయత్నించిరి, కాని, నాణ్యములోను, పరిమళమునందును

దీనికి సమానముగా చేయజాలకపోయిరి.

వివరములు గోరువారు, క్రింద చూపిన విలాసమునకు వ్రాయవచ్చును.

Best & Co., Ltd.,

P. O. Box 63,

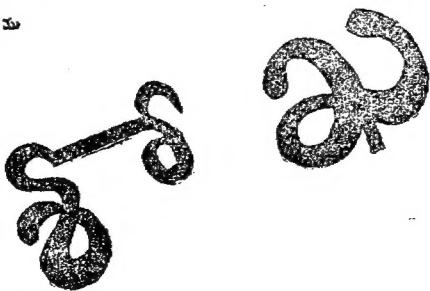
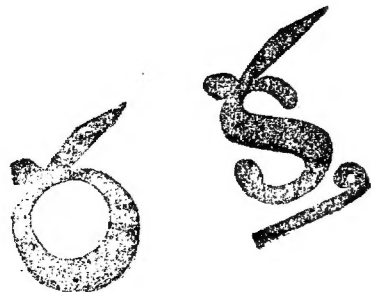
Madras.

Sole Agents for the Madras Presidency,

MYSORE, TRAVANCORE & COCHIN.

బటన్లను, వశముల బటన్లను

Deschiens' syrup

దివ్యమైన ఉపయోగించును.

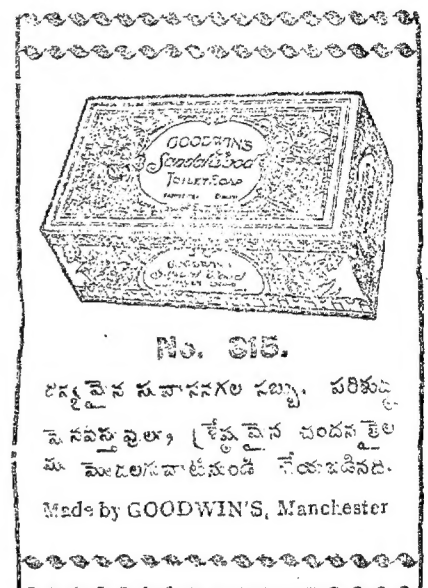
ఇది, అరోగ్యమును, బలమును, నియంత్రణపడదు, 30,000 వైద్యులచేత ప్రశంసించబడుచున్నది. దీనిని, పానీయముగా, గుఱించుచును, ఎక్కడను చిక్కును.

To be had of all Chemists (Wholesale C. T. HARI & Co., 174, Broadway Madras.

Printed and Published by K. Nageswara Rao Editor, Andhrapatrika Power Press 6 & 7, Thambu Chetty Street, Madras.

Price Annas 10 only.
AMRUTANJANI DEPOT,
BOMBAY & MADRAS.

Agents: P. HOLT & Co. Ltd.,
P. O. BOX 237 343!
MADRAS.

కామాశ్వుతము

కామాశ్వుతము 1676

ఈయాశ్వుతము రాత్రిపూట ఒక్కమాత్రపు ముఖానికై ఎంత నిద్రాసృమైన శుక్లమైనను వెంటనే సంసారసౌఖ్యము నీయగలదు. దీనిములలో మాత్రములో గలసిగాని, ముందువెనుకలగాని, నిద్రలోగాని పోయెడి శుక్లమును దృఢముగా నిలిపివేయును. మధ్యనపుంసములు, నరములబలులు తగ్గినవారు ఈమందునే పైకి పూతగాగూడ నుపయోగించిన మిక్కిలి శక్తివంతులు కాగలరు. విాయు తరములు రహస్యముగా భుజియు చేయవచ్చును. యోగ్యతాపత్రములు అనంతములుగాగలవు. 20 మాత్రలసీసా రు 2-0-0 అక్షరములు. అమృతాశ్వుతము నెం 1. ఏలూరు ప. గోదావరిజిల్లా

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ గ్రంథములో జన్మనీగారడి, హస్తలాఘవము, అంగ ఇంద్రజాలము, మంత్రశాస్త్రము, భూతలైచ్చము, యంత్రములు, చీట్ల పేక రిమానులు, దినోదయద్యులు మునుద్యుని మాయముచేయుట, హామిశిష్యులను పుట్టించుట, దీనిములో నమాధియగలు, శరీరము తని తలచే ముట్టాదించుట, గారితో మనుష్యుని నింట్లు మొదలగు విచిత్రములన్నవి. దీనిచే కేంద్రీక చేయగలరు. మరూ 4. Mesmerised Talisman ఈదీని దీనిధరించిన బిశ్వగ్రహము, జిరోగ్యము, బలము, ధనలాభము, తెలివి, అదృష్టమునిచ్చును. ఇది చేయవచ్చును. గ్యాపారమున లాభమువచ్చును. అనేకముందితే మిష్ట పొందినది. 1-కి రూ 1-8, 4-కి రూ. 1-0-0 రూ 9. 2. ఆర్. అనాగ్రహంవారుడు, బెంగళూరు. (గుంటూరుజిల్లా.

వర్తకు లందరిచే విక్రయించ బడుచున్నది.

అత్యంతగ్రహ మాత్రము.
(వర్తకులకు చాలింది) ప్రసిద్ధిబడినది. మెదడులంబట, మలబడకము, దూరసిక్, శారీరబలహీనత మొదలగునవి దీనిచే తీరగలదు. 30 మాత్రలగల మిక్కి 1 కి ధర రు. 1-0-0 రూ 1. కామరాజ్ ఇశాం!!
210 అత్యంతగ్రహ ఫార్ముల,
36, బ్రాడ్వే, మద్రాసు. లేక మెయింహోడ్, కాకినాడ.